

รายงานการวิจัยฉบับร่างสมบูรณ์ (ฉบับแก้ไข)

เรื่อง

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

Factors that affect the achievement of students learning English,
Scripture School Department of Education In Chiang Rai

โดย

ดร.กัญตยา มานะกุล

ผศ.ดำเนิน ปัญญาผ่องใส

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

พ.ศ. ๒๕๖๓

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

MCU CRS 6301/2563

รายงานการวิจัยฉบับร่างสมบูรณ์ (ฉบับแก้ไข)
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

Factors that affect the achievement of students learning English,
Scripture School Department of Education In Chiang Rai

โดย
ดร.กัญตยา มานะกุล
ผศ.ดำเนิน ปัญญาผ่องใส
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
พ.ศ. ๒๕๖๓

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

MCU CR ๐๑/๒๕๕๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Research Report

Factors that affect the achievement of students learning English,
Scripture School Department of Education In Chiang Rai

by

Dr.Kuntaya Manakul

Asst, Prof. Damnern Punyapongsai

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

B.C. 2563

Research Project Funded by mahachulalongkornrajavidyalaya University

MCU CRS 6301/2563

(Copyright mahachulalongkornrajavidyalaya University)

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ

บทที่ ๑ บทนำ.....๑

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
๑.๓ ปัญหาการวิจัย.....	๕
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย.....	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะ	๘
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๙

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....๑๐

๒.๑ แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ๑๐	
๒.๒ แนวคิดเรื่องการพัฒนาทักษะครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน.....	๒๘
๒.๓ แนวคิดเรื่องการปรับปรุงตำราเรียนภาษาอังกฤษ.....	๔๓
๒.๔ แนวคิดเรื่องเตรียมพร้อมของผู้เรียนสู่การเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา.....	๕๒
๒.๕ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	๖๑
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๗๘

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....๘๒

๓.๑ รูปแบบการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	๘๒
๓.๒ พื้นที่การวิจัย ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	๘๓
๓.๓ เครื่องมือการวิจัยและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๘๔
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๘๕
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๘๕
๓.๖ สรุปกระบวนการวิจัย.....	๘๖

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๘๘
๔.๑ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน.....	๘๙
๔.๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับผู้สอน.....	๑๐๓
๔.๓ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์จากสภาพจริง.....	๑๑๑
๔.๔ ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน	
คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน.....	๑๑๘
๔.๕ ผลการเปรียบเทียบการอบรมก่อนเรียนและหลังเรียน.....	๑๒๐
๔.๖ ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	
ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	๑๒๒
๔.๗ สรุปเป็นโมเดลความรู้ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	๑๒๓
 บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๑๒๙
๕.๑ สรุปผลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ.....	๑๒๙
๕.๒ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ....	๑๓๐
๕.๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
การสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน.....	๑๓๑
๕.๔ อภิปรายผลการวิจัย.....	๑๓๒
๕.๕ ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา.....	๑๓๓
 บรรณานุกรม.....	๑๓๕
ภาคผนวก	
ผนวก ก	บทความวิจัย.....๑๔๐
ผนวก ข	กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์๑๔๒
ผนวก ค	ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์การวิจัยฯ.....๑๔๕
ผนวก ง	ตัวอย่างแบบสอบถาม.....๑๔๘
ผนวก จ	รูปภาพกิจกรรมดำเนินการวิจัย.....๑๗๐
ผนวก ฉ	ประวัติผู้วิจัย๑๗๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. ตารางที่ ๑ ข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย.....๓	
๒. ตารางที่ ๒ อายุ.....๘๙	
๓. ตารางที่ ๓ นักเรียนเริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษครั้งแรก.....๙๐	
๔. ตารางที่ ๔ นักเรียนชอบวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่.....๙๐	
๕. ตารางที่ ๕ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ใด.....๙๑	
๖. ตารางที่ ๖ เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยหรือทำแบบฝึกหัดไม่ได้หรืออ่านภาษาอังกฤษ ไม่เข้าใจนักเรียนมักจะนำปัญหาไปถามใครมากที่สุด.....๙๒	
๗. ตารางที่ ๗ จากผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านใดที่นักเรียนคิดว่าตนเองจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นพิเศษกว่าด้านอื่น ๆ.....๙๒	
๘. ตารางที่ ๘ นักเรียนมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง.....๙๓	
๙. ตารางที่ ๙ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนที่นักเรียน ประสบอยู่ในด้านต่าง ๆ.....๙๔	
๑๐. ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ.....๙๖	
๑๑. ตารางที่ ๑๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน.....๑๐๐	
๑๒. ตารางที่ ๑๒ อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....๑๐๓	
๑๓. ตารางที่ ๑๓ ท่านสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นใด.....๑๐๔	
๑๔. ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....๑๐๕	
๑๕. ตารางที่ ๑๕ รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครูสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนและผู้บริหาร.....๑๐๙	
๑๖. ตารางที่ ๑๖ แบบวิเคราะห์การประเมินการสอนของครู โดยผู้เรียน.....๑๑๑	
๑๗. ตารางที่ ๑๗ ตารางรายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้านผู้เรียน.....๑๑๗	
๑๘. ตารางที่ ๑๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด.....๑๑๘	
๑๙. ตารางที่ ๑๙ ตารางเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด.....๑๒๐	

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตา เป็นอย่างยิ่ง ใคร่ขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระรัตนมุนี,ผศ.ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ที่ได้ให้กำลังใจสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ พระสุธีรัตนบัณฑิต,รศ.ดร. (สุทิพย์ อาภากรโ) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สำนักวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ พระครูศรีรัตนกร,ผศ.ดร.,พระครูสุธีสุตสุนทร,ดร,พระครูสังฆรักษ์เรวัฒน์ เรวโต ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ,ผศ.ดร.ฤทธิชัย แกมมณาค, นายกำพล สุกันโท ประธานหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ตลอดจนพระมหาชุตีภัก อภินันโท และทีมงานเลขานุการ ที่ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำและติดตามผลการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่จะทำการวิจัยจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทธิชัย แกมมณาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกอบ อยู่ชมบุญ พระครูวิมลศิลปกิจ,ผศ.ดร, พระครูพิธานพิพัฒน์คุณ ที่ให้คำแนะนำในการจัดทำวิจัย และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณบุคคลในครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้กำลังใจสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการทำการวิจัยจนผู้วิจัยสามารถทำการวิจัยได้ผลสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันจะพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ในการนำข้อมูลจากผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามโครงการต่อไป

ดร.กัญญา มานะกุลและคณะ

๖ กันยายน ๒๕๖๓

ชื่อรายงานการวิจัย : ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ในโรงเรียนปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัย : ดร.กัญตยา มานะกุล / ผศ.ดำเนิน ปัญญาผ่องใส
ส่วนงาน : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
ปีงบประมาณ : ๒๕๖๓
ทุนอุดหนุนการวิจัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย จำนวน ๒๑ โรงเรียน และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ตลอดจนศึกษาหาแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้สูงสุดทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน ๑๕๑ รูป กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน จำนวน ๑๐๕ รูป ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ทั้ง ๒๑ โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา บรรพชิต ๖ รูป คฤหัสถ์ ๑๕ คน และนักเรียนที่เข้าร่วมพัฒนาฝึกทักษะจากกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ ๒๓ รูป ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัย ซึ่งประกอบ ด้วย ๓ รูปแบบหลัก คือ วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ ลงพื้นที่สังเกตการณ์ทั่วไป จากสภาพจริงในห้องเรียนแต่ละโรงเรียน และวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยจัดอบรมค่ายกิจกรรมภาษาอังกฤษแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ การขาดการฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล (โดยการสุ่มตัวอย่าง) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดพื้นฐานที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ทำให้ไม่กล้าแสดงออก อีกทั้งยังขาดแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

Research Title : Factors that affect the achievement of
students learning English,Scripture School
Department of Education In Chiang Rai

Researchers : Dr.Kuntaya Manakul
Asst.Prof.Damnern Punyapongsai

Department : Mahachulalongkornrajavidyalaya
University Chiang Rai Buddhist college

Fiscal Year : 2563/2020

Research scholarship Sponsor : Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ABSTRACT

The objective of this research is to (i) identify the main factors that affected English Learning achievement of students on 21 Buddhist Scripture Schools, Department of Education, in Chiang Rai province, (ii) analyze the relationships between factors affecting learning achievement of the students, and (iii) identify the appropriated teaching method skills for English teachers on Buddhist Scripture School, Chiangrai province, in order to help them improve their teaching skills that will result in the best learning achievement for their students. This research includes a sample of 105 students from the total population of 151 students from the 21 schools, 21 teachers (six monks and 15 lay persons), and 23 students who participated in a 2 days English camp organized as part of the research. The research methodology includes three research methods: (i) quantitative method using a questionnaire to obtain information from the students, the teachers, and other related personnel, (ii) qualitative method through interviews with the subjects and field observations of actual classroom activities, and (iii) action research by organizing an English camp for the 23 students at one of the schools, The findings of the research indicate that the major factor that has a negative impact on learning achievements of the students is lack of practices in the four skills: namely, listening, speaking, reading, and writing, which are important for acquiring competence in the use of English.

From the research results it was found that with selected individual students chosen as a sample, it was found that the majority did not have a strong foundation in learning English in primary schools which result in their lack of confidence to use English in classes. They also lack motivation and inspiration to learning English which directly and negatively affect their English learning achievements at the 21 Buddhist Scripture schools included in this research.

The objective of this research is to (i) identify the main factors that affected English Learning achievement of students on 21 Buddhist Scripture Schools, Department of Education, in Chiang Rai province, (ii) analyze the relationships between factors affecting learning achievement of the students, and (iii) identify the appropriated teaching method skills for English teachers on Buddhist Scripture School, Chiangrai province, in order to help them improve their teaching skills that will result in the best learning achievement for their students. This research includes a sample of 105 students from the total population of 151 students from the 21 schools, 21 teachers (six monks and 15 lay persons), and 23 students who participated in a 2 days English camp organized as part of the research. The research methodology includes three research methods: (i) quantitative method using a questionnaire to obtain information from the students, the teachers, and other related personnel, (ii) qualitative method through interviews with the subjects and field observations of actual classroom activities, and (iii) action research by organizing an English camp for the 23 students at one of the schools, The findings of the research indicate that the major factor that has a negative impact on learning achievements of the students is lack of practices in the four skills: namely, listening, speaking, reading, and writing, which are important for acquiring competence in the use of English.

From the research results it was found that with selected individual students chosen as a sample, it was found that the majority did not have a strong foundation in learning English in primary schools which result in their lack of confidence to use English in classes. They also lack motivation and inspiration to learning English which directly and negatively affect their English learning achievements at the 21 Buddhist Scripture schools included in this research.

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและที่มาของปัญหา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นโรงเรียนที่ถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษา คณะสงฆ์ตามที่รัฐบาลกำหนดให้มีขึ้น โดยมีมติของคณะสังฆมนตรีและกระทรวงศึกษาธิการ เริ่มแรก หลักสูตรการเรียนการสอนเน้นไปในเรื่องการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีโดยตรง มีภิกษุสามเณรจำนวนมากสนใจเข้ารับการศึกษานี้ และโดยพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถระ) ว่า “การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรมก็จำเป็นต้องอนุวัตรไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลกบ้าง จึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่ง คือหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ได้ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป” เป็นเหตุให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔^๑ โดยจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอน ๘ กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ปัจจุบันโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ๑๐ ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว เมียนมาร์และกัมพูชา จะรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งหมายความว่า ประชาชนในแต่ละประเทศ จะต้องสามารถติดต่อสื่อสารกันในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยว และอื่น ๆ โดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการทำงานในประชาคมอาเซียน ดังกฎบัตรอาเซียนข้อ ๓๔ ที่บัญญัติว่า “The Working language of ASEAN shall be English” ดังนั้น ในวงการศึกษาก็เริ่มต้นตัว และเตรียมพร้อมกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มที่ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นอย่างกว้างขวางใน

^๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๖.

การพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของเยาวชน และคนทำงานในประเทศไทยโดยมุ่งเน้นว่าพลเมืองทุกคนในประเทศต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในสังคมโลกปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ และมีความสามารถที่จะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ทั้งนี้ รวมถึงการที่จะสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๒ ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ^๒

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจึงได้บรรจุ วิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีความเป็นเลิศด้านภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่า แม้ประเทศไทยจะมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานโดยเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับสูง แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เป็นเหตุให้ผู้เรียนรู้สึกว่า แม้จะเสียเวลาเรียนภาษาอังกฤษมานาน แต่ก็ยังไม่สามารถอ่าน เขียน หรือสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ ผู้เรียนส่วนใหญ่ ไม่สามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ เพราะขาดความเชื่อมั่น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้อยประสิทธิภาพ ก็คือ ผู้เรียนขาดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ พิสนธิ์ ศรีครุฤทธิ์ ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษของ

^๒ กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒, กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๖, หน้า ๔-๖.

นักเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม^๓

อย่างไรก็ตาม การที่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนในประเทศจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ เป็นอย่างดีนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อเรื่องนี้ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องยกระดับและพัฒนาตนเองก่อนเป็นอันดับแรก ปัญหาในระดับปฏิบัติการที่มองเห็นเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรมส่วนใหญ่ คือ การขาดครูผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอที่จะถ่ายทอดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนในระดับที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน สร้างแรงจูงใจให้เกิดแก่ผู้เรียนทำให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง (Hadriana, Ismail M.A. & Mahdum.๒๐๑๓. The relationship between Motivations and Self-learning and the English Language achievement in Secondary High School students. Asian Social Science ๙: ๓๙-๔๓) ปัจจัยหลายด้านดังกล่าวเป็นเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการใช้ไวยากรณ์ การเขียนและการท่องจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความสามารถค่อนข้างจำกัด ด้วยขาดปัจจัยกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

จังหวัดเชียงราย มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวนทั้งหมด ๒๑ โรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ ๑ ข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย

ที่	ที่อยู่โรงเรียน	หมายเหตุ
๑	โรงเรียนพุทธวงศวิทยา วัดพระแก้ว ต.เวียง อ.เมือง	
๒	โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา วัดฝางหมื่น ต.ริมกก อ.เมือง	
๓	โรงเรียนวัดศรีทุ่งใต้วิทยา วัดศรีทุ่งใต้ ต.ศรีเมือง อ.เชียงของ	
๔	โรงเรียนวัดแก่นเหนือวิทยา วัดแก่นเหนือ ต.ห้วยซ้อ อ.เชียงของ	

^๓ พิสนธิ์ ศรีครุฑธิด. รูปแบบการเรียนรู้ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม, รายงานการวิจัย, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔, หน้า ๑๒.

ตารางที่ ๑ ข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย (ต่อ)

ที่	ที่อยู่โรงเรียน	หมายเหตุ
๕	โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา วัดศรีดอนชัย ต.เวียง อ.เชียงของ	
๖	โรงเรียนวัดเจดีย์หลวงวิทยา วัดเจดีย์หลวง ต.เจดีย์หลวง อ.แม่สรวย	
๗	โรงเรียนวัดอัมมัตถ์วิทยา วัดอัมมัตถ์ ต.เวียง อ.เทิง	
๘	โรงเรียนชยาภิวัฒน์วิทยา วัดป่าซาง ต.เมืองพาน อ.พาน	
๙	โรงเรียนวัดวิเชตรมณี ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย	
๑๐	โรงเรียนวัดสันหนองบัววิทยา วัดสันหนองบัว ต.เม็งราย อ.พญาเม็งราย	
๑๑	โรงเรียนวัดป่าตาลใต้ ต.ป่าตาลใต้ อ.ขุนตาล	
๑๒	โรงเรียนวัดไชยสถานวิทยา วัดไชยสถาน ต.ศรีดอนมูล อ.เชียงแสน	
๑๓	โรงเรียนพุทธศาสตร์ศึกษา วัดท่าน้ำ ต.ป่าแดด อ.ป่าแดด	
๑๔	โรงเรียนวัดแม่คำวิทยา วัดแม่คำ ต.แม่คำ อ.แม่จัน	
๑๕	โรงเรียนบุญเรืองวิทยา วัดบุญเรือง ต.ปากอคำ อ.แม่ลาว	
๑๖	โรงเรียนเวียงชัยพิทยา วัดเวียงชัย ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย	
๑๗	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดป่าจื๋ว ต.ป่าจื๋ว อ.เวียงป่าเป้า	
๑๘	โรงเรียนวัดหนองบัวพิทยา วัดหนองบัว ต.แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า	
๑๙	โรงเรียนเวียงแก่นวิทยา วัดม่วงแก้ว ต.ม่วงยาย อ.เวียงแก่น	
๒๐	โรงเรียนวัดดงชัยพิทยา วัดดงชัย ต.ทุ่งก่อ อ.เวียงเชียงรุ้ง	
๒๑	โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา วัดหมื่นพุทธเมตตาคุณาราม ต.ท่าข้าวเปลือก อ.แม่จัน	

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๑.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๑.๓ ปัญหาการวิจัย

๑. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม คือ การขาดทักษะการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้าน การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

๒. การพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม

๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนด้านภาษาอังกฤษต่ำ

๔. ขาดการเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

๑.๔ ขอบเขตของโครงการวิจัย

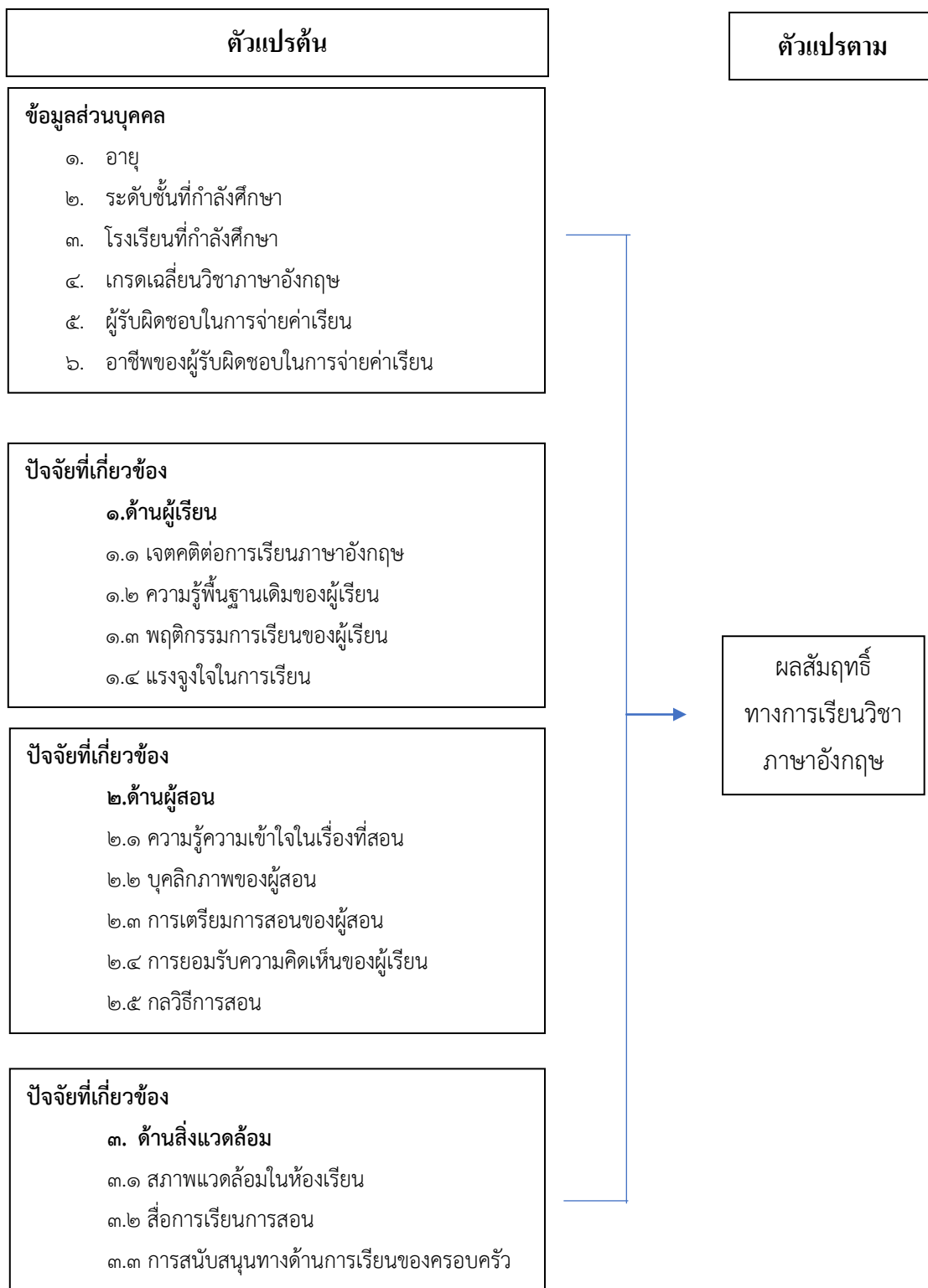
๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

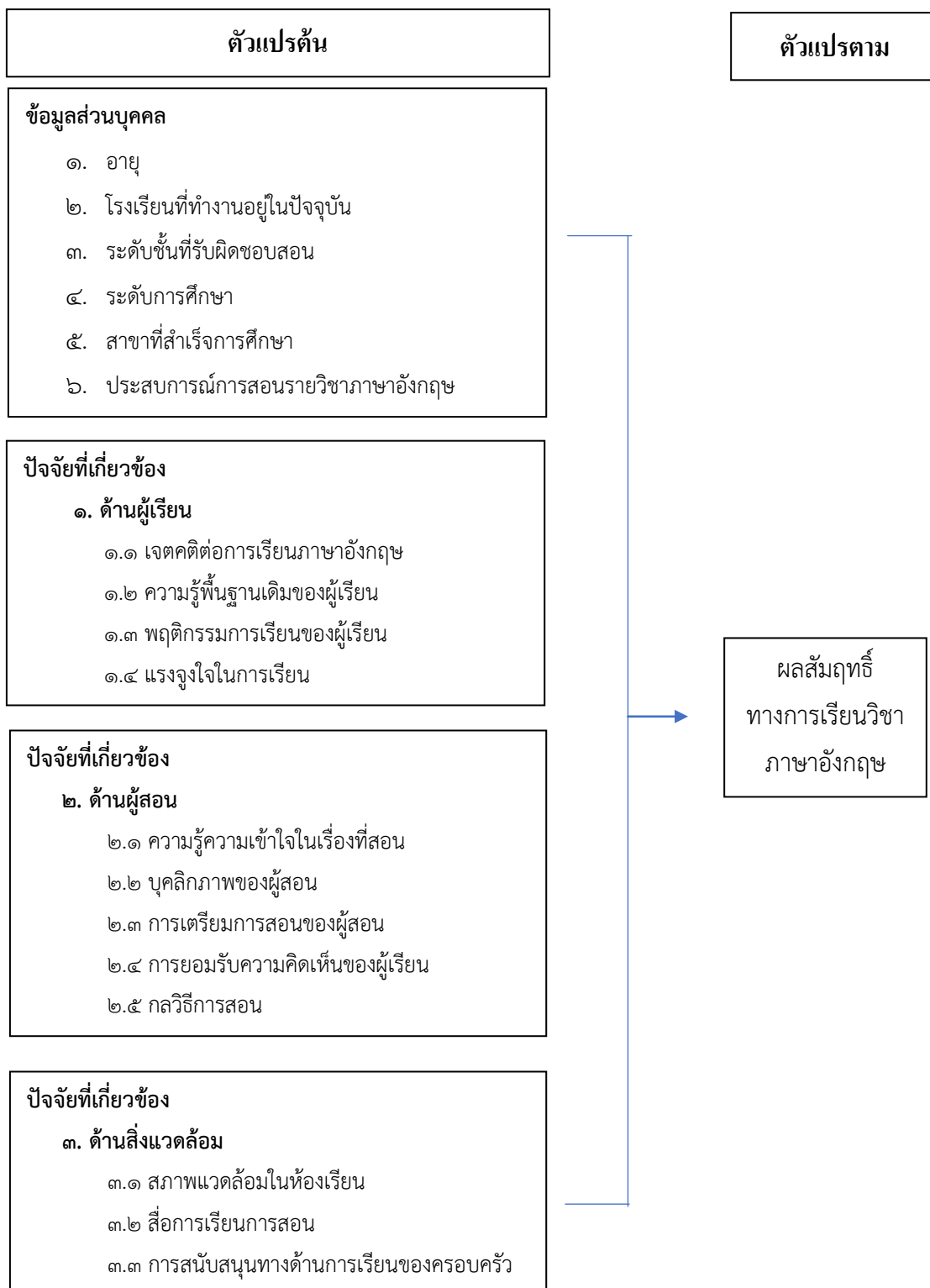
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๓. ด้านการพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework) สำหรับผู้เรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework) สำหรับครู

๑.๔.๒ ขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดยใช้ระยะเวลาในการศึกษา ๑ ปี เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย

๑. นักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญในจังหวัดเชียงรายที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน ๒๑ โรงเรียน โรงเรียนละ ๕ รูป/คน รวมเป็น จำนวน ๑๐๕ รูป
๒. ครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๑ รูป/คน
๓. นักเรียนที่เข้าร่วมพัฒนาฝึกทักษะ จำนวน ๑ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา
๔. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

๑.๕ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง เจตคติ ความรู้พื้นฐาน พฤติกรรมและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

ทักษะ หมายถึง ทักษะการเรียนของผู้เรียน ๔ ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านวิชาภาษาอังกฤษและวิชาอื่น ๆ

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

ความสัมพันธ์ หมายถึง ผลการเรียนรู้กับทักษะด้านภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนได้รับจากครูผู้สอน

การเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ในโรงเรียนปรีดิธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๑.๖.๒ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มี
ประสิทธิภาพ และส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนที่จะก้าวสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย เน้นศึกษาระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูผู้สอน การรับรู้ของผู้เรียน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนที่ส่วนหนึ่ง จะก้าวสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- ๒.๒ แนวคิดเรื่องการพัฒนาทักษะครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
- ๒.๓ แนวคิดเรื่องการปรับปรุงตำราเรียนภาษาอังกฤษ
- ๒.๔ แนวคิดเรื่องเตรียมพร้อมของผู้เรียนสู่การเรียนระดับอุดมศึกษา
- ๒.๕ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๒.๑.๑ ที่มาของแนวคิด

การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมถือว่าเป็นต้นกำเนิดของการจัดการศึกษาทางพระพุทธศาสนา โดยเริ่มต้นจากการจัดการศึกษาในสมัยพุทธกาล ดังที่จาร์ส ในเสนา ได้กล่าวว่า สภาพและปัญหาของการจัดการศึกษาเริ่มต้นจากการที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาเข้ามาบวชในพระพุทธศาสนาแล้ว การศึกษาเล่าเรียนหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ถือเป็นภารกิจอันสำคัญอย่างยิ่ง แต่ถึงกระนั้นก็ตาม พระภิกษุเหล่านั้นก็ได้รับการศึกษาทั้งคฤหัสถ์และคฤหัสถ์เสียส่วนใหญ่ ตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือ อาทิ การศึกษาเล่าเรียนในสำนักของอาจารย์ทิศาปาโมกข์ มีการ

เรียนไตรเพทเป็นวิชาความรู้สามประการเป็นข้อแสดงลัทธิในไสยศาสตร์ดั้งเดิมของพราหมณ์ ได้แก่ ฤคเวท ยชุรเวทและสามเวท ในปัจจุบันนี้เพิ่มอาถรรพเวท เป็นต้น^๑

ถ้าแยกการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลมี ๒ ประการ คือ คันถธุระ ได้แก่การศึกษาพระธรรมวินัยอันเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และวิปัสสนาธุระ ได้แก่ การศึกษาเล่าเรียนกรรมฐานอันเป็นเครื่องมือหรืออุบายฝึกหัดจิตใจตนเองให้สะอาด ปราศจากอาสวะกิเลสทั้งหลาย

การศึกษาในสมัยพุทธกาลนั้น แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน^๒ คือ

๑. ปรียติ ได้แก่การศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย นับเป็นส่วนสำคัญในความเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติ และการศึกษาเล่าเรียนปรียติธรรมนั้นเป็นการศึกษาภาคทฤษฎี คือ การศึกษาเล่าเรียนธรรมวินัยให้มีความรู้พื้นฐานอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อให้เกิดความกระจ่างแจ้งว่า คำสอนของพระพุทธองค์ที่จัดเป็นธรรมบทนั้น บทนี้ว่าด้วยเรื่องอะไร ถ้าผู้เรียนจะน้อมนำเอาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามาปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางหรือแสงประทีปแห่งชีวิต จะทำอย่างไรและเมื่อปฏิบัติตามแล้วจะได้ผลอย่างไร เรียกว่าปรียติ การศึกษาในสมัยพุทธกาลนั้นเป็นการศึกษาแบบมุขปาฐะคือการท่องจำด้วยปากเปล่า

๒. ปฏิบัติ ได้แก่ การน้อมนำเอาหลักธรรมคำสอนที่ได้เรียนรู้ในทางภาคทฤษฎีแล้วนำสู่ภาคปฏิบัติจริง ๆ เพื่อเป็นการอบรมกาย วาจา ใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ นำเอาหลักธรรมที่เรียนรู้แล้วนั้นมาเป็นแนวทางหรือบรรทัดฐานแห่งชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะของตน เรียกว่า ปฏิบัติ

๓. ปฏิเวธ ได้แก่ ผลของการปฏิบัติธรรมนั้น เช่น พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตสาวก และพระอริยบุคคล ผู้ได้รับผลแห่งการปฏิบัติ ซึ่งทำให้ยกฐานะจากปุถุชนธรรมดาขึ้นเป็นพระอริยบุคคล การบรรลุธรรมขั้นนั้น ๆ ตามภูมิธรรมที่ตนปฏิบัติ ไม่มีใครมายกย่องหรือแต่งตั้งให้ฐานะหรือตำแหน่งแห่งพระอริยเจ้านั้นไม่มีการแต่งตั้งให้ จะรู้ได้ด้วยตนเอง เรียกว่า ปฏิเวธ

^๑ จำรัส ในเสนา.การจัดการศึกษาในสมัยพุทธกาล.(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๘),หน้า ๑๗.

^๒ มาณพ พลไพรินทร์. คู่มือการบริการกิจการคณะสงฆ์. (กรุงเทพมหานคร : หจก.ชุดิมาการพิมพ์, ๒๕๓๑), หน้า ๑๗.

๒.๑.๒ ความหมายของการศึกษา

การศึกษาตามพจนานุกรมภาษาไทย คือ การเรียน การเล่าเรียน การเรียนรู้ การศึกษาเล่าเรียน การหาความรู้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการศึกษา ต่าง ๆ ดังนี้^๓

ยัง ยักส์ รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า การศึกษา คือ การปรับปรุงคนให้เหมาะกับโอกาสและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป หรืออาจกล่าวได้ว่า การศึกษาคือการนำความสามารถในตัวบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์

โจฮัน เฟรดเดอริก แฮร์บาร์ต (John Friedrich Herbart) ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษา คือ การทำพลเมืองให้มีความประพฤติดีและมีอุปนิสัยที่ดีงาม

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้หลายความหมาย คือ

๑. การศึกษา คือ ชีวิต ไม่ใช่เตรียมตัวเพื่อชีวิต
๒. การศึกษา คือความเจริญงอกงาม
๓. การศึกษา คือกระบวนการทางสังคม
๔. การศึกษา คือการสร้างประสบการณ์แก่ชีวิต

คาร์เตอร์ วี. กู๊ด (Carter v. Good) ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ ๓ ความหมาย คือ

๑. การศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่บุคคลนำมาใช้ในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เจตคติ ความประพฤติที่ดีมีคุณค่า และมีคุณธรรมเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม
๒. การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคม ที่ทำให้บุคคลได้รับความรู้ ความสามารถจากสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนจัดขึ้น
๓. การศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้อย่างเป็นระเบียบให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษา

ม.ล.ปิ่น มาลากุล กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องหมายที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในตัวบุคคล

สาโรจน์ บัวศรี กล่าวว่า การศึกษา หมายถึง การพัฒนาบุคคลและสังคมที่ทำให้คนได้มีการเรียนรู้และพัฒนาขึ้นไปสู่ความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

การศึกษาหรือสิกขา หมายถึง การศึกษาในเรื่องของศีล สมาธิและปัญญา หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักคำสอนที่เหมาะสมที่ในการที่ถือว่าเป็นระบบหรือกระบวนการศึกษาที่จะพัฒนามนุษย์ในปัจจุบัน หลักธรรมดังกล่าวนั้นก็คือ “ไตรสิกขา” เนื่องจากไตรสิกขาเป็นหลักธรรมที่

^๓ วรนุท ตุนทกิจ. เอกสารประชาสัมพันธ์การจัดการความรู้ เรื่อง ความหมายของการศึกษา.

(สมุทรสาคร : กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผล, เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร, ๒๕๕๓).

พระพุทธองค์ตรัสสอนตลอดเส้นทางของการประกาศพระศาสนาของพระพุทธองค์ และเป็นหลักธรรมที่ทุกคนสามารถพิสูจน์ได้ด้วยตนเอง^๔

พระพุทธเจ้าได้ตรัสเรื่องไตรสิกขาไว้ในมหาปริณิพพานสูตร ตอนหนึ่งว่า “ศีลเป็นอย่างนี้ สมาธิเป็นอย่างนี้ ปัญญาเป็นอย่างนี้ สมาธิที่ศีลอบรมแล้ว ย่อมมีผลมาก มีอานิสงส์มาก ปัญญาที่สมาธิอบรมแล้ว ย่อมมีผลมากมีอานิสงส์มาก จิตที่ปัญญาอบรมแล้วย่อมหลุดพ้นจากอาสวะโดยสิ้นเชิง คือจากกามาสวะ ภวาสวะ และอวิชชาสวะ โดยชอบทีเดียว”^๕ นั้นหมายความว่า การจะฝึกอบรมคนให้เป็นมนุษย์ที่ประเสริฐต้องอาศัยการอบรมจิตให้พ้นจากสิ่งที่เศร้าหมอง ที่ทำให้จิตขุ่นมัว ให้ใจสะอาดมีความรู้แจ้งแทงตลอดในธรรมทั้งหลายทั้งปวง จนถึงความหลุดพ้นจากอาสวะคือกิเลสได้อย่างหมดจดนั่นเอง

ไตรสิกขา หมายถึง หลักการศึกษาแบบพระพุทธศาสนานั้นคือข้อที่จะต้องศึกษาปฏิบัติเพื่อฝึกหัดอบรมกาย วาจา ใจ และปัญญาให้ยิ่งขึ้นไปจนบรรลุเป้าหมายสูงสุดคือพระนิพพาน

ไตรสิกขา คือ ระบบการศึกษาทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนากาย จิต และปัญญาของมนุษย์ มี ๓ ประการ ได้แก่

๑. ศีล คือ ข้อศึกษาปฏิบัติของมนุษย์ในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข ไม่เบียดเบียนกัน ไม่รังแกกัน ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๒. สมาธิ คือ การทำจิตของตนให้ตั้งมั่น เป็นธรรม มีคุณธรรม สงบ เข้มแข็ง

๓. ปัญญา คือ รู้คิด รู้รอบ รู้ชัด รู้จริง มีเหตุมีผล

ไตรสิกขาทั้ง ๓ นี้ สามารถปฏิบัติหรือบำเพ็ญไปพร้อม ๆ กันในคราวเดียวกันได้ ดังที่พระพุทธมกุณณารณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้กล่าวไว้ว่า “ในการทำกิจกรรมหรือมีพฤติกรรมอะไรก็ตามในการแสดงออกทุกอย่างเราสามารถบำเพ็ญไตรสิกขาไปได้พร้อมกันทั้งหมด” นั่นคือ ศีล สมาธิ และปัญญาสามารถให้เกิดขึ้นได้พร้อมกันในขณะทำกิจกรรมใด ๆ นั้นเอง โดยไม่ต้องไปรื้อทำทีละข้อหรือศึกษาทีละข้อ^๖

^๔ พระครูวิมลศิลปกิจ, ผศ.ดร. (เรืองฤทธิ์ ธนบุญ). *รวมผลงานวิชาการอนุสรณ์*. (เชียงใหม่ : เอพีคอม, ๒๕๖๐), หน้า ๑๔.

^๕ มหาเถรสมาคม. *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๑๐ “มหาปริณิพพานสูตร”* (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๑๑๖.

^๖ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) *สามไตร*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๕๐), หน้า ๔๓-๔๔.

ท่านผู้รู้กล่าวว่า เครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ของนานาชาติที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ “การศึกษา” เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สามารถทำให้มนุษย์พัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามได้ใน ๓ ด้าน คือ ทางร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม^๗

วิธีการนำไตรสิกขาไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์

การที่จะให้ไตรสิกขาเกิดขึ้นในตัวมนุษย์จนเป็นนิสัยนั้น มนุษย์ต้องฝึกฝนหรือศึกษาอยู่ทุกขณะ วิธีการนำไตรสิกขาไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันนั้น พึงปฏิบัติ ดังนี้

๑. ฝึกการเข้าไปช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นอยู่เสมอ โดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ใคร ๆ มุ่งไปเพื่อไม่เบียดเบียน รังแกผู้อื่น เรียกว่าเป็นการฝึกให้สละสิกขาหรือศีล มาศึกษาบูรณาการใช้กับการอยู่ร่วมกับสังคม

๒. ฝึกตนให้เป็นผู้มีเมตตากรุณา ด้วยจิตใจที่แช่มชื่น ไม่มีอคติ คือ ความลำเอียงเกิดขึ้น รู้จักบุญคุณ กตัญญู มีคุณธรรม ละอายต่อบาป เป็นต้น ทำจิตใจให้สดชื่นผ่องใสปราศจากโทสะ เรียกว่าเป็นการฝึกบำเพ็ญหรือนำจิตตสิกขาหรือสมาธิมาศึกษาบูรณาการใช้กับการดำรงชีวิต

๓. ฝึกคิดหาเหตุผล ใช้โยนิโสมนสิการ คือ ตรัสตรองให้รอบคอบ รอบรู้ รอบตัวและรอบจัด ทำตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น เรียกว่า เป็นการฝึกบำเพ็ญหรือนำปัญญา มาบูรณาการใช้กับชีวิตประจำวัน

ไตรสิกขาเป็นระบบการศึกษาแบบบูรณาการที่สามารถพลิกจิตใจมนุษย์ให้สูงขึ้น ย่อมไม่กล่าวเกินจริงแน่นอน แต่ละคนอย่าเพิ่งเชื่อ ซึ่งพระพุทธองค์ได้สอนไว้ในกาลามสูตรว่า อย่าเชื่ออะไรง่าย ๆ โดยไม่ได้พิสูจน์ด้วยตนเอง จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรเข้าไปพิสูจน์ได้ โดยนำไตรสิกขาไปบูรณาการกับชีวิตตนเองดู นำไตรสิกขาปฏิบัติให้เป็นนิสัย แล้วจะรู้ว่าไม่ได้กล่าวเกินจริงว่า ไตรสิกขาคือระบบการศึกษาแบบบูรณาการจริง ๆ เป็นทฤษฎีการศึกษาที่อยากจะหาทฤษฎีการศึกษาใดเปรียบเทียบกับได้ในโลกนี้ ดังนั้น ถ้าทุกประเทศเชื่อว่าการศึกษาคือเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์และมนุษย์คือกลไกในการพัฒนาโลกให้เจริญรุ่งเรืองแล้ว นานาชาติต้องใช้ระบบการศึกษาแบบไตรสิกขาไปบูรณาการใช้กับบุคลากรในประเทศตนเอง โดยให้คนชาติยึดหลักแห่งศีล สมาธิ และปัญญา ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังกล่าวมาแล้ว ปัญหาทั้งหลายในโลกก็จะไม่มี เช่น ปัญหาการเมือง ปัญหาฉ้อฉลโกง ปัญหาทำร้ายร่างกาย ฯลฯ เพราะคนมีศีลธรรมคุณธรรม เมื่อคนมีศีลธรรมคุณธรรม โลกก็จะเป็นโลกแห่งศีลธรรมคุณธรรม ร่มเย็น สงบ สันติสุข เฉกเช่นดังพระเจ้าอโศกมหาราชได้พลิกแผ่นดินชมพูทวีป ลังกาทวีป สุวรรณภูมิ ให้เรืองรองไปด้วยหลักธรรมแห่งพระพุทธศาสนาอันใด โลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ใช้

^๗ <http://www.oknation.net/blog/tongtip/๒๐๑๑/๐๗/๑๔/entry-๑>

หลักไตรสิกขาระบบการศึกษาแบบบูรณาการอันเป็นหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาก็จะเจริญรุ่งเรืองแล้ว พุทธพลโลกได้จริงฉนั้น^๔

สรุปได้ว่า การศึกษา เป็นกระบวนการให้ส่งเสริมให้บุคคลเจริญเติบโตและมีความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาจนเป็นสมาชิกของสังคมที่มีคุณธรรมสูง

ปรัชญาการศึกษา หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยความรู้ความจริงเกี่ยวกับการศึกษา บุญเลี้ยงทุมทอง กล่าวว่าปรัชญาการศึกษา เป็นการค้นหาความจริงว่า “แท้จริงแล้วการศึกษา คือ อะไร” จะได้มีการจัดการศึกษาให้บรรลุถึงความจริงนั้น ๆ ซึ่งมีรากฐานมาจากปรัชญาทั่วไปหลายสาขา ได้แก่ ปรัชญาสาขาจิตนิยม สัจนิยม เทวนิยม ปฏิบัติการนิยม อัตถิภาวนิยม และปรัชญาวิเคราะห์ ซึ่งล้วนมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของปรัชญาการศึกษา ดังนี้

สาโรช บัวศรี กล่าวว่า ปรัชญาการศึกษา เป็นเรื่องของความคิดหรือระบบของความคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ตั้งอยู่บนรากฐานของปรัชญาแม่บทอันใดอันหนึ่ง จึงไม่ใช่เป็นความคิดในแบบที่ล่องลอย แต่ต้องเป็นความคิดที่แตกหน่อออกมาจากปรัชญาแม่บทอันใดแล้ว จะเกี่ยวกับหลักการศึกษาหรือทฤษฎีการศึกษา

ศักดิ์ชัย นิธิวุฒิวินิจฉัย กล่าวว่า ปรัชญาการศึกษา หมายถึง แนวคิดพื้นฐานและความคาดหวังในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษา เช่น เรื่องลักษณะของสังคม ลักษณะของคนและการศึกษาที่พึงประสงค์ในฐานะที่เป็นหลักการและเป้าหมายของการจัดการศึกษา

บุญเลี้ยงทุมทอง กล่าวว่า ปรัชญาการศึกษา หมายถึง การศึกษาหาความจริงหรือแก่นแท้ของสรรพสิ่งที่มิอยู่ในโลกและจักรวาลอย่างมีระบบและมีแบบแผน

สรุปได้ว่า ปรัชญาการศึกษา หมายถึง เป็นเรื่องของความคิดหรือระบบความคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งอยู่บนรากฐานของปรัชญาแม่บทโดยเป็นการศึกษาค้นคว้าหาความจริงในโลกอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน^๕

^๔ อ้างแล้ว, พระครูวิมลศิลปกิจ,ผศ.ดร (เรืองฤทธิ์ ธนปญโญ). รวมผลงานวิชาการอนุสรณ์, หน้า ๑๘-๑๙.

^๕ สุรินทร์ สนเปี่ยมและคณะ. คู่มือเตรียมสอบครูผู้ช่วยวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : พี. พี. เอส. กิจเจริญ, ๒๕๖๑), หน้า ๒๓.

๒.๑.๓ หลักการสำคัญของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมเริ่มตั้งแต่สมัยพุทธกาลแล้ว ดังจรัส ในเสนา ได้กล่าวในเบื้องต้นแล้ว คือคัมภีระและวิปัสสนาธุระ คัมภีระคือการศึกษาคาทฤษฏีในวิชาการต่าง ๆ กล่าวคือ เรียนจากครู ดูจากตำรา สดับปาฐะนั่นเอง ส่วนวิปัสสนาธุระ คือการศึกษาคาทฤษฏีจากผลการเรียนรู้แล้วนำมาปฏิบัติให้เกิดมรรคผลรู้แจ้งในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ตามกระบวนการ คือ ปริยัติ ปฏิบัติและปฏิเวธ ฉะนั้น การศึกษาจึงทำให้คนมีความรู้ฉลาดรู้ทันคน รู้ทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะการศึกษาในพระพุทธศาสนาถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งผู้มีการศึกษาคือผู้เจริญ การศึกษาเป็นกระบวนการรองรับคนให้มีศักยภาพสูง สามารถทำการเผยแผ่สั่งสอนคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระพุทธเจ้าพระองค์ทรงความรู้ทุกสรรพศาสตร์แล้วนำศาสตร์แห่งความรู้เหล่านั้นมาเป็นเครื่องมือในการเผยแผ่ทำให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความรู้นั่นเอง^{๑๐}

การศึกษาสงฆ์ในประเทศไทย จากสภาพปัญหาและการบริหารจัดการศึกษาภายใต้ข้อบังคับแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะ พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งพื้นฐานการศึกษาเล่าเรียนมีพระพุทธศาสนาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ การศึกษาหรือปริยัติถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการศึกษาที่สำคัญในการศึกษาทั้งภาษาบาลีและคัมภีร์พระไตรปิฎก ซึ่งเรียกว่า การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม และแผนกบาลี และในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร ได้เรียนวิชาสามัญควบคู่กันไปด้วย^{๑๑}

จากสภาพการจัดการศึกษาของพระสงฆ์ในปัจจุบัน สำนักศาสนศึกษาตามวัดต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วประเทศ แต่การเรียนการสอนยังขาดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลค่อนข้างต่ำ ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนปริยัติธรรมที่สอบได้โดยเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๔๐ ของจำนวนนักเรียนที่สอบ^{๑๒}

^{๑๐} อ้างแล้ว, จรัส ในเสนา.การจัดการศึกษาในสมัยพุทธกาล, หน้า ๒.

^{๑๑} ประมวล ยั่งยืน, การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมสำหรับคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา, ๒๕๓๖), หน้า ๒๘-๒๙.

^{๑๒} จำเริญ เสกธีระ, การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม. กรุงเทพมหานคร : กรมการศึกษา, ๒๕๓๗), หน้า ๖๔.

สาเหตุสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลค่อนข้างต่ำ คือ การที่ครูสอนพระปริยัติธรรมของนักเรียนมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น ครูผู้สอนเหล่านี้สอนโดยเจ้าอาวาสให้สอนในลักษณะของการช่วยงานวัด โดยที่ครูเหล่านี้ขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวิธีการสอนและการบริหารการศึกษาส่วนมากสอนในลักษณะของพี่สอนน้อง เมื่อผู้ใดสอบได้ชั้นใด เจ้าอาวาสก็จะใช้ให้สอนในชั้นที่ต่ำกว่าประกอบกับครูผู้สอนยังมีการส่วนตนในการที่จะต้องชวนขายศึกษาให้ตนมีความรู้ในทางพระปริยัติธรรมที่สูงขึ้นจึงต้องเรียนคู่ไปกับการสอนและอีกสาเหตุหนึ่งก็คือ เจ้าอาวาสมักใช้ให้ครูสอนพระปริยัติธรรมไปปฏิบัติศาสนกิจอื่น ๆ ทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถทำหน้าที่สอนอย่างถาวรได้ยิ่งกว่าในส่วนภูมิภาค ปัญหาการขาดแคลนครู ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอนและการขาดแรงจูงใจในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของพระครูสุวรรณวชิรธรรมที่ได้กล่าวว่า ครูพระผู้สอนขอลูกไปศึกษาต่อ ทำให้ต้องเปลี่ยนครูใหม่ ส่วนครูฆราวาสก็ขอเงินค่าตอบแทนเพิ่ม เพราะค่าครองชีพสูงขึ้น ซึ่งทางวัดก็เข้าใจแต่ให้สูงไม่ได้ เนื่องจากต้องรับภาระหลายด้าน โดยเฉพาะพระเณรที่มาเรียนยังขาดปัจจัยสัในการครองสมณะและการจ้างครูมาสอนแต่เดิมให้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๓๐ บาท และขอเพิ่มเป็น ชั่วโมงละ ๕๐ บาท เป็นปัญหาในการจัดสรรงบประมาณ พระครูบวรเจตยารักษ์ กล่าวว่า พระเณรที่มาเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแห่งนี้ ตอนนี้มีเด็กอยู่จำนวน ๓ ห้องเรียน ยังไม่มีห้องเรียน ส่วนใหญ่ผู้เรียนจะมาจากครอบครัวยากจนมากต้องอาศัยพระในการเรียน เพราะไม่มีค่าใช้จ่าย พระครูสิริธรรมานุศาสน์ ได้กล่าวว่าสาเหตุที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมไม่สามารถทำให้เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้เรียนจำนวนมากได้ก็เนื่องมาจากปัจจัยสำคัญคือขาดแคลนอาคารสถานที่ งบประมาณ อุปกรณ์การศึกษา และการประชาสัมพันธ์^{๑๓}

จากปัญหาดังกล่าว จำเริญ เสกธีระ เปิดเผยว่าการศึกษาของพระภิกษุสามเณร ในปัจจุบันได้ขยายกว้างขึ้น มีทั้งการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลีและแผนกสามัญศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษาการขยายการศึกษาของพระภิกษุสามเณรดังกล่าวประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เพราะการจัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรเป็นการจัดแบบให้เปล่าจึงทำให้ขาดงบประมาณในการจัดการศึกษาและกรมการศาสนาได้จัดตั้งคณะทำงานศึกษาวิจัยค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสงฆ์แล้ว^{๑๔} แม้จะประสบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาของพระสงฆ์มากเพียงใด การจัดการศึกษาให้พระภิกษุ สามเณรก็ต้องดำเนินการต่อไปเพื่อมุ่งให้พระภิกษุ สามเณรได้พัฒนatanอง

^{๑๓} อ่างแล้ว, จำเริญ เสกธีระ. การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติ. ๒๕๓๗), หน้า ๖๔.

^{๑๔} อ่างแล้ว, จำเริญ เสกธีระ. การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติ. ๒๕๓๗),, หน้า ๖๔.

ประเพณีและปฏิบัติตามพระธรรมวินัย เป็นศาสนทายาทที่ดีและนำความรู้จากการศึกษาไปพัฒนาสังคมตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข^{๑๕} เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในเขตการปกครองสงฆ์ภาค ๔ ผู้วิจัยมีความประสงค์และสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในเขตการปกครองและคณะสงฆ์ภาค ๔ เพื่อจะได้ข้อมูลนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาหาทางแก้ไข เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้ดียิ่งขึ้น

๒.๑.๔ ประเภทและองค์ประกอบ

ประเภทและองค์ประกอบของการศึกษาพระปริยัติธรรม พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร. (ประยูร ธมมจิตโต) ได้ปาฐกถา ณ เมืองโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทยสมัยปัจจุบัน โดยได้กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาให้พระภิกษุสามเณร มหาเถรสมาคมมีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาระบบการศึกษาแบบเดิม คือ การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนธรรม และแผนกบาลี แผนกธรรมจัดเป็น ๓ ชั้น แผนกบาลีจัดเป็น ๙ ชั้น ซึ่งสอนธรรมเป็นภาษาไทยมุ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับพระภิกษุสามเณร^{๑๖}

ส่วนนักเรียนบาลี จะต้องศึกษาเล่าเรียนพระไตรปิฎกและอรรถกถา วิชาแปลมคธเป็นไทย และวิชาแปลไทยเป็นมคธ สามเณรที่สอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยคจะได้รับการอุปสมบทซึ่งอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ ภาษาบาลีเป็นภาษาที่ยากต่อการเล่าเรียน เพราะส่วนใหญ่เน้นการท่องจำอย่างไรก็ตามรัฐบาลได้รับรองเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งเป็นเปรียญธรรมชั้นสูงสุดให้มีค่าเทียบเท่าชั้นปริญญาตรีเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ พระภิกษุสามเณรจึงขาดความสนใจในการศึกษาภาษาบาลี คณะสงฆ์ประสงค์จะให้รัฐรับรองเปรียญธรรม ๙ ประโยคเทียบเท่าชั้นปริญญาเอก โดยพร้อมที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้มีการเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาบาลี เราจะมีวิธีการอย่างไร ที่จะเรียนภาษาบาลีซึ่งเป็นภาษาที่ตายแล้วให้ง่ายขึ้น เหมือนสมัยก่อนโน้นที่เราสามารถใช้ภาษาบาลีพูดจาสื่อสารกันเองได้ในกลุ่มประเทศต่าง ๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ภาษาบาลีน่าจะถูกกำหนดให้เป็นภาษา

^{๑๕} กรมวิชาการ. การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติ. (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ๒๕๓๔),

หน้า ๗.

^{๑๖} พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร., เอกสาร ปาฐกถา เรื่อง “พระพุทธศาสนาในประเทศไทยสมัยปัจจุบัน”, ณ เมืองโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา, ๒๕๔๗.

นานาชาติของกลุ่มประเทศนับถือพระพุทธศาสนาเหมือนภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่คนทั่วโลกใช้สื่อสารกันเช่น ในการประชุมนี้เอกสารสิ่งที่ตีพิมพ์น่าจะกำหนดเป็นภาษาบาลีได้

การศึกษาพระปริยัติธรรมแบ่งออกเป็น ๒ แผนก ดังนี้

๑. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม-บาลี
๒. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม-บาลี^{๑๗}

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม-บาลี ยังแยกออกเป็น ๒ สาย ดังนี้ คือ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ในที่นี้จะกล่าวถึงโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมก่อน

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม

ตามพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร มีการยกเว้นสามเณรผู้รั้งธรรมไม่ต้องเข้าเกณฑ์ทหารทางเถรสมาคมจึงได้กำหนดองค์ของสามเณรผู้รั้งธรรมขึ้น และจัดการสอบไล่ เพื่อให้สามเณรที่กำลังเรียนบาลีไม่ต้องสึกไปเป็นทหาร จึงเป็นต้นกำเนิดของการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ต่อมาสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้ทรงรจนานวโกวาท เพื่อทรงสอนพระภิกษุผู้บวชชั่วคราว ระหว่างพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน และเพื่อให้ได้ประโยชน์ทั่วไป จึงได้ให้ใช้หนังสือ นวโกวาทเป็นแบบเรียน สำหรับนักธรรมชั้นตรี ทรงรจนารธรรมวิภาคปริจเฉท ๒ เป็นแบบเรียนสำหรับนักธรรมชั้นโท ทรงรจนาวินัยมุขกับพุทธประวัติเล่ม ๑,๒,๓ เป็นแบบเรียนสำหรับนักธรรมชั้นเอก รวมทั้งได้ให้มีการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม เพื่อให้นักเรียนรู้จักแต่งเทศน์และแสดงธรรมเป็น ในชั้นต่อมาเมื่อคฤหัสถ์มีความประสงค์จะเรียน และสอบความรู้นักธรรมชั้นบ้าง ทางคณะสงฆ์ก็ได้จัดให้มีการสอบธรรม สำหรับคฤหัสถ์ เรียกว่า ธรรมศึกษา แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือ ธรรมศึกษาตรี – โท – เอก ในส่วนของพระภิกษุสามเณรเรียกว่านักธรรม มีนักธรรมตรี- โท-เอก นักธรรมตรีจัดเป็นนวกภูมิ เป็นบูรพภาคของการเรียนบาลีประโยค ๓ นักธรรมโทจัดเป็นมัชฌิมภูมิเป็นบูรพภาคของการศึกษาบาลี ในชั้นประโยค ๔ ถึง ประโยค ๖ นักธรรมเอกจัดเป็นเถรภูมิ เป็นบูรพภาคของการศึกษาบาลี ประโยค ๗ ถึง ประโยค ๙ และเปลี่ยนมาใช้ชื่อว่า เปริยุดธรรม (ป.ธ.) ซึ่งได้ใช้มาจนถึงทุกวันนี้

^{๑๗} อ่างแล้ว, พระครูวิมลศิลป์กิจ,ผศ.ดร (เรืองฤทธิ์ ธนปัญญา). รวมผลงานวิชาการอนุสรณ์, หน้า

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดตั้งขึ้นเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาและบาลีวิสามัญศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๒ และ พ.ศ. ๒๔๘๙ ตามลำดับ ต่อมามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัดแผนกมัธยมศึกษาขึ้น เรียกว่าโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา เมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่หลายออกไป คณะสงฆ์โดยองค์กรศึกษาจึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ว่า โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียนโดยสังฆมนตรี จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ออกเป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีขึ้นใหม่เรียกว่า บาลีศึกษาสามัญและปริยัติศึกษา พร้อมทั้งยกเลิกระเบียบสังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียน ต่อมาพิจารณาเห็นว่า การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเห็นควรให้มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป จึงได้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ รองรับและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน^{๑๘}

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๗-๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยสถาบันทางศาสนาและเป็นการศึกษาของสงฆ์ที่จัดการดำเนินการ เพื่อสงเคราะห์อนุเคราะห์แก่เยาวชนที่ด้อยโอกาส พลาดโอกาสทางการศึกษา โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม นั่นคือใช้คุณธรรมคำสอนพระพุทธศาสนาอบรมสั่งสอนเยาวชนควบคู่ไปกับการศึกษาสามัญศึกษา ดังนั้น การบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจและศึกษาหาความรู้ หลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษาและได้รับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้มาตรฐานตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และสาธารณชนทั่วไป^{๑๙}

^{๑๘} วิชัย ธรรมเจริญ, คู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๓), หน้า ๔.

^{๑๙} คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒.

(กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕), หน้า ๒๔.

๒.๑.๕ กระบวนการ/วิธีการ

กระบวนการหรือวิธีการก่อตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยเริ่มแรกวัดในพระพุทธศาสนาที่มีโรงเรียนแผนกธรรม-บาลีอยู่แล้วหรือสำนักศาสนศึกษาหรือศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในวัดที่มีความพร้อมทั้งสถานที่ งบประมาณและการบริหารจัดการ แล้วดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศมหาเถรสมาคมว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติ แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

การจัดตั้ง ขยายชั้นเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหมวด ๒ แห่งประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓^{๒๐} ข้อ ๔ การขออนุญาตจัดตั้ง ขยายชั้นเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้วัดที่จะขออนุญาตจัดตั้ง หรือขยายชั้นเรียนโรงเรียน จัดทำแผนงานในการบริหารจัดการที่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองตามลำดับชั้น จนถึงเจ้าคณะภาค ตามแบบคำขอที่สำนักงานพระพุทธศาสนากำหนด แล้วเสนอรายงานการขอจัดตั้ง ขยายชั้นเรียนไปที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

๒. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจารณาแล้ว ให้เสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดไปให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๓. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาแล้ว มีความเห็นประการใด ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม

๔. เมื่อมหาเถรสมาคมอนุญาตแล้ว ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ออกใบอนุญาต

การขออนุญาตจัดตั้ง ขยายชั้นเรียนโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นขออนุญาตต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และให้ดำเนินการโดยอนุโลมตาม (๓) และ (๔)

ข้อ ๕ โรงเรียนที่จะขออนุญาตจัดตั้ง ขยายชั้นเรียน ต้องมีคุณสมบัติตามประกาศคณะกรรมการ

^{๒๐} มหาเถรสมาคม, ประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓.

ข้อ ๖ เมื่อประกาศจัดตั้งโรงเรียนแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการ จัดให้มีผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ ให้โรงเรียนจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และตามที่มาหาเถรสมาคมประกาศกำหนด

การเปิด ปิดภาคเรียน ให้อนุโลมตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ ๘ ขนาดของโรงเรียน อัตรากำลังพนักงานศาสนการด้านการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ

การดำเนินการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหมวด ๔ ดังนี้

ข้อ ๑๓ ให้มีกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม การจัดการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม

การกำหนดขนาด อำนาจหน้าที่ จำนวนบุคลากร หลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขอื่นใดของกลุ่มโรงเรียน ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ

ข้อ ๑๔ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย ประธานกรรมการ มหาเถรสมาคม หรือผู้ที่ประธานกรรมการมหาเถรสมาคมมอบหมาย เป็นประธาน กรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๔ รูป/คน เลขาธิการแม่กองบาลีสนามหลวง เลขาธิการแม่กองธรรมสนามหลวง อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประธานกลุ่มโรงเรียน จำนวน ๕ รูป ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการสภาการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่กำกับดูแลกองพุทธศาสนศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จำนวน ๔ คน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกลุ่มโรงเรียน และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้เสนอรายชื่อขอรับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม มีวาระคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งได้อีก

การแต่งตั้งคณะกรรมการให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอมหาเถรสมาคม แต่งตั้ง

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดนโยบาย มาตรฐานและแผนการจัดการศึกษาโรงเรียน

๒. ให้คำแนะนำ ส่งเสริมการจัดการศึกษาและการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

๓. ให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง ขยายชั้นเรียน ยุบรวม เลิกดำเนินการโรงเรียน

๔. พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์

๕. พิจารณาวินิจฉัย ขี้ขาดปัญหาข้อขัดข้องอื่นใดในการปฏิบัติตามประกาศนี้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ถือเป็นข้อยุติ

๖. ออกระเบียบ คำสั่ง ประกาศเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการบริหารบุคลากรของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน

๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามความเห็นสมควร

ข้อ ๑๖ ให้มีการประชุมของคณะกรรมการ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ต้องมกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น จึงจะนับเป็นองค์ประชุม

ในกรณีประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หรือในกรณีที่ทั้งประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมเลือกกรรมการผู้หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการผู้หนึ่งมีเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

๒.๑.๖ การประยุกต์ใช้

การจัดการศึกษาจากเดิมเป็นการศึกษาแต่พระปริยัติธรรม แผนกธรรม-บาลี ซึ่งพระภิกษุสามเณรได้ศึกษาเล่าเรียนมา แต่มีบางรูปไม่สามารถสอบเปรียญธรรม ๓ ประโยคผ่าน หรือผ่านต้องใช้เวลาในการสอบเป็นเวลา ๑๐ ปี หรือ ๑๕ ปี สุดท้ายไม่สามารถสอบผ่าน ก็ทำให้เลิกในการเรียนต่อวิชาภาษาบาลีไปเลย พอพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศใช้ ตามมติมหาเถรสมาคมให้เทียบการศึกษา ประโยค ป.ธ. ๓ เทียบได้กับการศึกษาทางโลกคือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) ประโยค ป.ธ. ๕ เทียบได้กับการศึกษาทางโลก คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) และ ประโยค ป.ธ. ๙ เทียบได้กับการศึกษาทางโลก ระดับปริญญาตรี ทำให้พระสงฆ์หรือสามเณรที่ไม่สามารถสอบบาลีสนามหลวงผ่านได้ ต้องออกกลางคันคือไม่จบการศึกษาแผนกบาลีขั้นต้นหรือเปรียญธรรม ๓ ประโยค หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ประโยค ป.ธ. ๓ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นพระมหา กรณีที่บวชเป็นพระภิกษุ แต่ถ้าเป็นสามเณรสอบได้จะเรียกชื่อต่อท้ายว่าเปรียญ เป็นต้น

หลังจากนั้นมาคณะสงฆ์โดยกรรมการมหาเถรสมาคมก็ได้อนุวัตรตามฝ่ายบ้านเมืองและสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวง ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“สำนักศาสนศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมหรือแผนกบาลี ตามที่มหาเถรสมาคมประกาศกำหนด

“สำนักเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมหรือพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ซึ่งเป็นสำนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและสำนักเรียนคณะจังหวัด ตามที่มหาเถรสมาคมประกาศกำหนด

ข้อ ๒ ให้สถาบันพระพุทธศาสนามีสิทธิจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่พระภิกษุและสามเณร ในโรงเรียน สำนักศาสนศึกษา และสำนักเรียน การจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกและการดำเนินการของโรงเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือสำนักเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาเถรสมาคมประกาศกำหนด

ข้อ ๓ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถานสถาบันพระพุทธศาสนา แบ่งเป็นระดับดังต่อไปนี้ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๒. การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีที่ได้จัดให้แก่พระภิกษุและสามเณร ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า และได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่แบ่งเป็นระดับ ดังต่อไปนี้

ก. การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ข. การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยค เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ ๔ ให้โรงเรียน สำนักศาสนศึกษา และสำนักเรียน ได้รับการสนับสนุนในด้านวิชาการ และเงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษา

ข้อ ๕ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือสำนักเรียนตั้งอยู่ในเขต

พื้นที่ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ข้อเสนอแนะการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกธรรมและพระปริยัติธรรม แผนกบาลี

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการสำนักศาสนศึกษา และคณะกรรมการสำนักเรียน ทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน สำนักศาสนศึกษา และสำนักเรียน แล้วแต่กรณีให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน สำนักศาสนศึกษาและสำนักเรียน แล้วแต่กรณีให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและมหาเถรสมาคม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา^{๒๑}

นับได้ว่าคณะสงฆ์ได้ปรับตัวให้ทันกับกฎหมายฝ่ายบ้านเมือง ถ้าไม่ปรับตัวก็จะเป็นการถอยหลังเข้าคลอง จะไม่มีการเพิ่มจำนวนของพระภิกษุสามเณรที่จะมาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลาย เพราะการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ผู้เรียนจบการศึกษาขั้นต่ำระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้น ถือว่าเป็นความรู้เท่าทันของพระมหาเถรที่มีวิสัยทัศน์และวิเคราะห์สถานการณ์บ้านเมืองให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

๒.๑.๗ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธี การสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือพหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะ ดังนี้

๑. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของผู้สอน คือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน ผู้เรียน

^{๒๑} อ่างแล้ว, คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒.

จะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมี ๔ ส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบ การเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๒. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยได้แก่เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมาย จึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา)และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

๓. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงาน ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทาย และความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขา ริเริ่มด้วยตนเอง

๔. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริม ความเจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการ กับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

๕. ผู้สอนคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียนการสอน แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของ ผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้เจตคติและการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้ นั่นก็ได้

๖. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแงุ่มที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแงุ่มที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะ มีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

๗. การศึกษา คือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลายๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลายๆ ด้าน เช่นคุณลักษณะด้านความรู้ความคิด ด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึก จะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน อีก ๒ แนวคิดในการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ คือ สอนน้อยลงทำให้ เรียนรู้ได้มากขึ้น (teach less , learn more) `หมายถึง ครูใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรือครูคอยบอกเล่าให้น้อยลง แต่สนับสนุน

ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น ส่วนอีกแนวคิดคือ การเรียนรู้โดยตรง (Active learning) โดยมุ่งจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด โดยผ่านการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติ คิด แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานเป็นกลุ่ม สรุปเป็นความรู้และสามารถนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

๒.๒ แนวคิดการพัฒนาทักษะครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน

การเรียนการสอนจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ต้องมีความพร้อมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพราะกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนแต่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เช่น การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และสื่อความ เป็นต้น ในที่นี้จะได้กล่าวถึงที่มาของแนวคิด ความหมาย หลักการสำคัญ ประเภทและกระบวนการประยุกต์ใช้ทักษะการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษที่ได้รับการพัฒนาอันจะนำพาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขและชอบที่จะเรียนภาษาในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

๒.๒.๑ ที่มาของแนวคิดการพัฒนาทักษะการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษ

เป็นที่ทราบกันดีอยู่ว่าการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จะต้องมีการฝึกฝน ๔ ทักษะ คือ ฟัง เขียน อ่าน พูด การอ่าน (Reading) จะต้องอ่านออกเสียง ให้ ชัดเจน และ ถูกต้อง ทั้ง พยัญชนะและสระ การฟัง (Listening) ฟังสำเนียงพูด จาก สื่อการเรียน การสอน ผ่าน on line ดู ภาพยนตร์ ที่มี Sub Title เป็น ภาษาอังกฤษ การ เขียน (Writing) จะต้องเขียนให้ถูกหลัก คือ ตัวพิมพ์ใหญ่ และ เล็ก และ สำคัญที่สุด คือ จะต้องถูกหลักไวยากรณ์ การพูด (Speaking) จะต้องออกเสียงให้ถูกต้อง คือ ทั้ง พยัญชนะ และสระ สำคัญที่สุด คือจะต้องถูกหลักไวยากรณ์ ผู้ที่ทำหน้าที่ พัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนทุกระดับชั้น ก็คือครูสอนภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษของครูให้มี ประสิทธิภาพ และสามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนได้ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องมีใจรักในการสอน ภาษาอังกฤษ มีความต้องการที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ที่มีให้แก่ผู้เรียนด้วยความตั้งใจ เข้าใจและทุ่มเท คำว่า “ครู” จะต้องตั้งคำถามและตอบคำถามตัวเองเป็นประจำหลังการสอนว่า วันนี้เราได้ให้ความรู้ ไตบ้างที่เป็นประโยชน์และลูกศิษย์ของเรานำไปใช้ได้ การเป็นครูสอนภาษาอังกฤษก็เช่นกัน ต้องตอบ คำถามให้ได้ว่า วันนี้ลูกศิษย์ของเราได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ๆ ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง มีความกล้าที่จะแสดงออก ด้วยการพูดทักทายครูเป็นภาษาอังกฤษ สนุกสนานกับการเรียนมากน้อยเพียงใด เพราะหากครู สามารถทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนภาษาอังกฤษมากเพียงใด ย่อม หมายความว่าความสำเร็จที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนมากขึ้นเท่านั้น

๒.๒.๒ ความหมายการพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษ

การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้น หรือดีกว่าที่เป็นอยู่หรือก้าวหน้ากว่าเดิม ภาษาอังกฤษ คือ “Development” นำมาใช้เป็นคำเฉพาะและใช้ประกอบคำอื่นก็ได้ เช่น การพัฒนาประเทศ การพัฒนาชนบท การพัฒนาเมือง และการพัฒนาข้าราชการ เป็นต้น การพัฒนาจึงถูกนำไปใช้กันโดยทั่วไปและมีความหมายไว้มากความหมายทั้งความหมายที่คล้ายคลึงกัน ความหมายจากรูปศัพท์ โดยรูปศัพท์ การพัฒนามาจากภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่าการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ^{๒๒} ส่วนรูปศัพท์ภาษาไทย หมายถึง การทำความเจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น คล้ายคลึงไปในทางที่ดี ถ้าเป็นกริยา ใช้คำว่า พัฒนา หมายความว่า ทำให้เจริญ คือ ทำให้เติบโตได้ งอกงาม ทำให้งอกงามและมากขึ้น เช่น เจริญทางไมตรี การพัฒนา โดยรูปศัพท์จึงหมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตงอกงามดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ

ทักษะการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอน หรือชำนาญในการสอน โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์พื้นฐานที่ผ่านการฝึกอบรม

ทักษะการสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ หรือชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสอน โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ได้ฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

มโนทัศน์ที่สำคัญเกี่ยวกับการสอน

การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานของผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ขอกล่าวถึงมโนทัศน์ที่สำคัญเกี่ยวกับการสอนตามทัศนะของทิสนา แคมณี ไว้ดังนี้^{๒๓}

^{๒๒} ปกรณ์ ปริยากร, ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา , ๒๕๓๘, หน้า ๕.

^{๒๓} ทิสนา แคมณี, ๑๔ วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๕๓), หน้า ๑๕๒.

ศาสตร์การสอน (Science of Teaching) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอน ที่สังคมได้สั่งสมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ ซึ่งความรู้ได้มาจากความคิด การวิเคราะห์ของนักปราชญ์และนักคิดจากการศึกษาค้นคว้า พิสูจน์ ทดสอบ โดยการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ข้อความรู้ ประกอบด้วย ปรัชญาทางการศึกษา บริบททางการสอน ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบ วิธีการ เทคนิคและจิตวิทยา การเรียนรู้ และการสอน การวางแผนและการออกแบบในการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผลและประเมินผล สื่อและเทคโนโลยีการสอน นวัตกรรมและการวิจัยการเรียนการสอน เป็นต้น

ศิลปะการสอน (Art of Teaching) หมายถึง ความรู้และความสามารถในการนำจิตวิทยา และเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ในการสอน เพื่อให้การสอนน่าใจ สนุก มีชีวิตชีวา ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ราบรื่นและมีความสุข

บริบทการสอน (Teaching Context) หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีความความสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อการสอนระดับจุลภาค เป็นระดับที่ใกล้ชิดตัวผู้เรียนผู้สอนมากที่สุด จนถึงระดับมหภาค (Macro) เป็นระดับที่ใกล้ชิดที่ไกลตัวผู้เรียนมากที่สุด เช่น สภาพทางจิตใจและความรู้ทางวิชาการของผู้สอน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน สภาพของผู้เรียน บรรยากาศ ผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน สภาพของโรงเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้ปกครองบุคคลในชุมชน สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของชุมชน ทรัพยากรในชุมชน นโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับชาติ การบริการการศึกษา ระดับชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง รวมทั้งความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการของโลก เป็นต้น

ทฤษฎีการสอน (Teaching /Instructional Theory) คือ ข้อความที่พรรณนา อธิบาย ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางการสอนที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบและเชื่อถือได้ ซึ่งนักจิตวิทยาหรือหรือ นักการศึกษา อาจพัฒนาหรือแปลงมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้เป็นหลักการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทฤษฎีการสอนหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย หลักการย่อย ๆ หลายหลักการ

หลักการสอน (Teaching Instructional Principle) คือ ข้อความรู้อย่อย ๆ ที่พรรณนา อธิบาย ทำนาย ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางการสอนที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบและเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หลักการสอนหลาย ๆ หลักการ อาจนำไปสู่การสร้างทฤษฎีการสอนได้

แนวคิดทางการสอน (Teaching Instructional Concept Approach) คือ ความคิดที่เกี่ยวกับการสอนที่พรรณนา อธิบาย ทำนาย ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางการสอนที่นักคิด นักจิตวิทยา

หรือนักการศึกษาได้นำเสนอและได้รับการยอมรับในระดับหนึ่งว่า เป็นแนวคิดที่น่าเชื่อถือด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง

ระบบการสอน/ระบบการเรียนรู้การสอน (Teaching Instructional System) คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้การสอนที่มีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกันอย่างเป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

รูปแบบการสอน/รูปแบบการเรียนรู้การสอน (Teaching Instructional Model) แบบแผน การดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์มีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่า มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบนั้น ๆ โดยทั่วไป แบบแผนการดำเนินการสอน ประกอบด้วยทฤษฎีหรือหลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกับการสอนได้

วิธีสอน คือ ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มีวิธีที่แตกต่างไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนที่สำคัญ อาจเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิชานั้น ๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย คือ เนื้อหาสาระที่จะบรรยายและการบรรยายและขั้นตอนสำคัญ คือ การเตรียมเนื้อหาสาระการบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย ดังนั้น วิธีสอนที่ใช้การวางแผน คือ กระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการจะสอนแก่ผู้เรียนและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

เทคนิคการสอน คือ กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือการกระทำใด ๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือการกระทำนั้น ๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอนหรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เช่น ในการบรรยายผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

ทักษะการสอน คือ ความสามารถในการปฏิบัติการสอนด้านต่าง ๆ อย่างชำนาญ ซึ่งครอบคลุมการวางแผนการเรียนรู้การสอน การออกแบบการเรียนรู้การสอน การจัดการเรียนรู้การสอน การใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการเรียนรู้การสอน ระบบการสอน สื่อการสอน การประเมินผล การเรียนการสอน รวมทั้งการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้และการสอนต่าง ๆ

นวัตกรรม คือ สิ่งที่ทำขึ้นใหม่ อาจอยู่ในรูปแบบของความคิดหรือการกระทำหรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ

นวัตกรรมการสอน หมายถึง แนวคิด วิธีการหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อาจเป็นสิ่งที่ใหม่ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนหรืออาจเป็นสิ่งที่ใหม่ในบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาหนึ่งหรือเป็นสิ่งที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ ทดสอบหรือได้รับการยอมรับนำไปใช้แล้ว แต่ยังไม่เผยแพร่หรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติ

ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน คือ การศึกษาหาคำตอบให้แก่ปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้คำตอบที่น่าเชื่อถือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนครอบคลุมตัวแปรเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน บริบทของการเรียน การสอน กระบวนการเรียนการสอนและผลผลิตของการเรียนการสอน

หลักทั่วไปของการสอน การจัดการเรียนการสอนและทฤษฎีการเรียนการสอน

หลักทั่วไปของการสอน

ครูที่ดีจะต้องได้รับการฝึกทักษะในด้านการสอน ซึ่งมีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พยายามหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมที่แปลกใหม่หรือที่มีความหลากหลายอยู่เสมอ โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในหลายรูปแบบ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สันทนา สุธาดารัตน์^{๒๔} กล่าวถึง หลักการทั่วไปของการสอนมีความเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน บรรยากาศในการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. บุคลิกภาพของครู
๒. บรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียน
๓. การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน
๔. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนของการนำไปใช้ เป็นการนำเครื่องมือที่ใช้ในโปรแกรมการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องมีแผนบริหารจัดการเรียนการสอน การเตรียมตัวของผู้เรียน

^{๒๔} สันทนา สุธาดารัตน์, **ทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษ**. (พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๒), หน้า ๑๘.

สุเทพ อ่วมเจริญ^{๒๕} กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้
บุคคลที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้ฝึกอบรม ผู้สอน ผู้ฝึก
ผู้อำนวยความสะดวก

องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

๑. กิจกรรมก่อนการเรียนการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน มีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
ความชัดเจนของจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการระบุความสามารถของผู้เรียน ความเชื่อมโยงความรู้ก่อน
เรียน

๒. การนำเสนอเนื้อหา การให้สาระการเรียนรู้ โดยตรวจสอบและทบทวนเนื้อหาตัวอย่าง
ประกอบการเรียน โดยใช้ทักษะสารสนเทศระดับต่ำไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มีการสอนทักษะที่จำเป็น
เบื้องต้น พร้อมทั้งเน้นย้ำความสำคัญสำหรับผู้เรียนและเสนอโครงสร้างช่วยความจำ

๓. การมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
ฝึกปฏิบัติ โดยให้เวลาป้อนกลับที่เป็นผลสะท้อนของความรู้ การเสริมแรงผู้เรียน

๔. การทดสอบ การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการเน้นย้ำโดยใช้คำถาม มีการทดสอบ
หลังเรียน

๕. การติดตามหลังการเรียนการสอน การนิเทศหลังเรียน โดยการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่
ด้อยและให้ข้อเสนอแนะ ส่งเสริม สนับสนุน เน้นแนวในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน

ทฤษฎีการเรียนการสอน

ทฤษฎีการเรียนการสอน ครูจะต้องนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม
จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นักการศึกษาได้เสนอไว้ ดังนี้

โบแฮมป์ กล่าวว่า ข้อความที่ใช้ในทฤษฎีมี ๓ ลักษณะ คือ ๑. ข้อความที่กล่าวในเชิงสรุป
(Unifying Statement) ๒.ข้อความที่กล่าวในเชิงอธิบาย (Universal Statement) ๓. ข้อความที่
กล่าวในเชิงทำนาย (Predictive Statement)

ความสำคัญของทฤษฎีตามทัศนะของโบแฮมป์ คือ ทฤษฎีที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ๓
ประการ คือ ๑. บอกให้ทราบปรากฏการณ์ต่าง ๆ ๒. อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ๓. ทำนาย
ปรากฏการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น

^{๒๕} สุเทพ อ่วมเจริญ, การประยุกต์การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้. (กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๗), หน้า ๙๔๕.

โบแฮมพ์ อธิบายว่า ศาสตร์ต่าง ๆ มีการจำแนกได้เป็น ๓ สาขาใหญ่ ๆ คือ มานุษยวิทยา (Humanities) สังคมศาสตร์ (Social Science) และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Science) ศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างก็มีทฤษฎี (Theories) ที่มีลักษณะเฉพาะตัวเอง เรียกว่าศาสตร์บริสุทธิ์ (Pure Science) ความรู้และทฤษฎีในศาสตร์บริสุทธิ์ทั้ง ๓ สาขา เมื่อมีการนำมาผสมผสานกัน ทำให้ศาสตร์แขนงใหม่ขึ้นมา ซึ่งเรียกว่า ศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) ได้แก่ แพทย์ศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เป็นต้น

ศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาหรือทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งมีอีกหลายทฤษฎี คือ ทฤษฎีการบริหาร ทฤษฎีการสอน ทฤษฎีการประเมินผล เป็นต้น

ทฤษฎีการสอน (Instructional Theory) เป็นชุดของหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่มีการผสมผสานไว้อย่างมีระบบระเบียบแบบแผน อธิบายถึงวิธีการสอนภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผลสัมฤทธิ์ (ผลผลิตและผลลัพธ์) ที่เกิดขึ้น ทฤษฎีการสอน จะใช้อธิบายและทำนายปรากฏการณ์ในการเรียนการสอนตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่มีทฤษฎีนั้น ๆ ระบุไว้

ความจำเป็นต้องมีทฤษฎีการสอน เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนบางทฤษฎีก็มาจากทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการสอน จะใช้ในการเปรียบเทียบ การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีการเรียนรู้และการฝึกฝนทางการศึกษา ทฤษฎีการสอน แบ่งได้ ๒ ระดับ คือ

๑. ทฤษฎีเพื่อการบรรยาย (Descriptive Theory) จะไม่ยึดจุดมุ่งหมาย มีตัวแปรที่สนใจ คือ ผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ได้

คาดหวังไว้ สนใจเฉพาะว่า จะได้ผลสัมฤทธิ์อย่างไร เมื่อใช้วิธีการที่กำหนดร่วมกับสภาพการณ์บางอย่าง

๒. ทฤษฎีเพื่อกำหนด (Prescriptive Theory) ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก มีตัวแปรที่สนใจ คือ การสอน ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังไว้ เป็นการกำหนดรูปแบบทั้งหมด

๒.๒.๓ หลักการสำคัญของการพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษ

ครูผู้สอนเองจึงต้องมีหลักการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการจัดความสำคัญของการเรียนการสอน และสร้างความรู้สึกรักเรียนรู้อังกฤษให้เกิดขึ้นในใจของผู้เรียนให้ได้ หลักการที่ทั้งครูและผู้เรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนภาษาอังกฤษได้ มีดังนี้

หลักการที่ ๑ More Motivation (แรงจูงใจ) เป็นแรงที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย ในทางจิตวิทยาถือว่า แรงจูงใจเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จในการเรียนรู้ และครูอาจารย์ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ก็เท่ากับประสบความสำเร็จในการ

จัดการเรียนรู้ไปแล้วครั้งหนึ่ง การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงควรเริ่มด้วยการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน ซึ่งทำได้โดยการแสดงให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับการเป็นผู้มีทักษะภาษาอังกฤษ และการช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถตั้งเป้าหมายในการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ระดับ พื้นฐานของตนก่อน ในการวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา ต่าง ๆ ซึ่งสมรรถภาพด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหนึ่งในสมรรถภาพที่พัฒนานั้น เริ่มต้นจากการวัดแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยวัดจาก ๓ องค์ประกอบ ได้แก่

- (๑) การเห็นคุณค่าเห็นประโยชน์ (Value/ Usefulness) ของภาษาอังกฤษ
- (๒) ความสนุกและน่าสนใจ (Joyfulness/Interesting] ในการเรียนภาษาอังกฤษ
- (๓) ความเชื่อว่าตนเองจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้เป็นผลสำเร็จ

(Self-efficacy Belief)

การประเมินผลพบว่า ผู้เรียนทุกคนได้คะแนนด้านการเห็นคุณค่าเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด ได้คะแนนความสนุกและน่าสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาในระดับน้อย และได้คะแนนความเชื่อว่าตนเองจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้สำเร็จ ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด จากนั้นได้ทดสอบพื้นฐานภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) แล้วกำหนดเส้นฐาน (Based Line) แต่ละทักษะของแต่ละคนตามผลการทดสอบ ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีเส้นฐานทุกทักษะอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (Poor) มีไม่กี่คนที่มีบางทักษะอยู่ในระดับระดับพอใช้ (Fair) แล้วให้ผู้เรียนกำหนดระดับเป้าหมายในการพัฒนาในแต่ละทักษะด้วยตนเอง โดยมีเกณฑ์ว่า เป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องสูงกว่าเส้นฐานอย่างน้อยหนึ่งระดับ ระดับของทักษะภาษาอังกฤษกำหนดไว้ ๕ ระดับ กระบวนการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเริ่มจากการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้ง ๓ องค์ประกอบ แต่เน้นการสร้าง ความเชื่อว่าตนเองสามารถทำได้ มากที่สุด เพราะเป็นองค์ประกอบที่ผู้เรียนมีน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบ

๒) **หลักการที่ ๒ Positive Attitude** (ทัศนคติบวก) มีผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ที่แสดงว่า "เจตคติ" มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ทุกวิชาของผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ผู้ที่มีเจตคติที่ดี (Positive Attitude) ต่อวิชาที่เรียน และต่อครูอาจารย์ผู้สอน เช่น ชอบวิชา ชอบเรียน ชอบผู้สอน จะมีโอกาสเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีเจตคติไม่ดี (Negative Attitude) เช่น ไม่ชอบวิชา ไม่ชอบเรียน และ/หรือไม่ชอบผู้สอน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ที่ทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะเรียนแล้วไม่เข้าใจ เรียนไม่สนุก ทำข้อสอบไม่ได้ ผลการเรียนไม่ดี วิธีการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนทำได้โดยการทำให้การเรียนสนุก น่าสนใจ บทเรียนมีความหมายคือสัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการ

ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) การพัฒนาทุกทักษะในชั้นเรียน ควรใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องเนื่องกันทุกทักษะ และสัมพันธ์กับสถานการณ์จริง เช่น ในภาคเรียนที่ ๑ จะใช้เนื้อหาเกี่ยวกับ "งานวันแม่" (เดือนสิงหาคม) และ "วันพ่อ" (เดือนธันวาคม) เช่น ทักษะการฟัง-พูด (สนทนา) ภาษาอังกฤษ เช่น ให้อ่านเอกสารจริงที่น่าสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับ "แม่" "วันแม่" และให้เขียนบรรยายสั้นๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองได้ทำในวันแม่ ภาคเรียนที่สองจะใช้เนื้อหาเกี่ยวกับ "งานวันพ่อ" เป็นต้น

๓) **หลักการที่ ๓ Your own learning style** ผู้เรียนแต่ละคนมี "แบบการเรียนรู้ (Learning Style)" ของตนเองที่อาจจะเหมือนกับหรือแตกต่างจากคนอื่น แบบการเรียนรู้เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบใช้และจะเรียนรู้ได้ดีด้วยวิธีการเรียนรู้ในแบบนั้น ๆ ครูควรศึกษาแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนและหาทางให้แต่ละคนได้เรียนรู้ในแบบของตน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นเรื่องง่าย และได้ผลมากขึ้น ทฤษฎีที่กล่าวถึงแบบการเรียนรู้มีอยู่หลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันว่าเป็นทฤษฎีพื้นฐานและนิยมใช้ในการเรียนภาษา คือ ทฤษฎีที่แบ่งผู้เรียนเป็น ๓ ประเภท ซึ่ง Haynes (๒๐๐๙ : Online ได้อธิบายว่า “Auditory Learners” คือ ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดีจากการฟัง และสามารถจำสิ่งที่ฟังได้ ผู้เรียนประเภทนี้จะสนุกกับการพูดคุย สัมภาษณ์ การอ่านออกเสียง กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มนี้ ได้แก่ : interviewing, debating, participating on a panel, giving oral reports, participating in oral discussions of written material “Visual learners” คือ ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดีจากการดู และสามารถจำสิ่งที่ได้ดูได้ ผู้เรียนประเภทนี้จะชอบการอ่านในใจ และการสังเกต กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มนี้ ได้แก่ : computer graphics, maps, graphs, charts, cartoons, posters, diagrams, graphic organizers and text with a lot of pictures และ “Tactile Learners” คือ ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดีจากการสัมผัส พวกเขาจะเข้าใจในสิ่งที่ตนได้ลงมือเขียน และเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มนี้ ได้แก่ : drawing, playing board game, making dioramas, making models, following instructions to make something การสอนอ่านกับผู้เรียนกลุ่มนี้เหมาะที่จะใช้ "The Language Experience Approach (LEA)" และ "The Whole Language Approaches"

๔) **หลักการที่ ๔ More knowledge and more skills** คือ เพิ่มพูน "ความรู้ (Knowledge)" และพัฒนา "ทักษะ (Skills)" ให้ครอบคลุมทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่าง "ถูกต้อง (Accuracy)"และ "คล่องแคล่ว (Fluency)" โรงเรียนและชุมชนจึงควรจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของผู้เรียน ตัวอย่างเช่น ติดป้ายคำพังเพยของไทยเทียบกับคำพังเพยภาษาอังกฤษเอาไว้ ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองได้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้

หลากหลายรอบตัว เช่น จากบุคคล จากป้ายต่าง ๆ จากกล่องผลิตภัณฑ์ จากรายการโทรทัศน์ จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จากแบบฟอร์ม และแผ่นพับที่หน่วยงาน สถานประกอบการต่าง ๆ จัดทำขึ้นและจากการสืบค้นทาง Internet ฯลฯ โดยให้บันทึกการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นเวลาอย่างน้อย ๑ เดือน

๕) **หลักการที่ ๕ More Confidence** เพิ่ม "ความมั่นใจ (Confidence)" ในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยการให้ผู้เรียนมีโอกาสดฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง (Real Life Situations) โดยการออกไปสัมภาษณ์พูดคุยกับชาวต่างประเทศ ที่อาจไปเยี่ยมชมโรงเรียน วัด หรือสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

๒.๒.๔ ประเภทและองค์ประกอบ

สมรรถภาพด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหนึ่งในสมรรถภาพที่พัฒนานั้น เริ่มต้นจากการวัดแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยวัดจาก ๓ องค์ประกอบ ได้แก่

๑. การเห็นคุณค่าเห็นประโยชน์ (Value/ Usefulness) ของภาษาอังกฤษ
๒. ความสนุกและน่าสนใจ (Joyfulness/Interesting] ในการเรียนภาษาอังกฤษ
๓. ความเชื่อว่าตนเองจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้เป็นผลสำเร็จ

(Self-efficacy Belief)

การประเมินผลพบว่า ผู้เรียนทุกคนได้คะแนนด้านการเห็นคุณค่าเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด ได้คะแนนความสนุกและน่าสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาในระดับน้อย และได้คะแนนความเชื่อว่าตนเองจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้สำเร็จ ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด จากนั้นได้ทดสอบพื้นฐานภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) แล้วกำหนดเส้นฐาน (Based Line) แต่ละทักษะของแต่ละคนตามผลการทดสอบ ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีเส้นฐานทุกทักษะอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (Poor) มีไม่กี่คนที่มีบางทักษะอยู่ในระดับระดับพอใช้ (Fair) แล้วให้ผู้เรียนกำหนดระดับเป้าหมายในการพัฒนาในแต่ละทักษะด้วยตนเอง โดยมีเกณฑ์ว่า เป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องสูงกว่าเส้นฐานอย่างน้อยหนึ่งระดับ ระดับของทักษะภาษาอังกฤษกำหนดไว้ ๕ ระดับ กระบวนการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเริ่มจากการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้ง ๓ องค์ประกอบ แต่เน้นการสร้างมีความเชื่อว่าตนเองสามารถทำได้ มากที่สุด เพราะเป็นองค์ประกอบที่ผู้เรียนมีน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบ

องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

๑. กิจกรรมก่อนการเรียนการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน มีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ความชัดเจนของจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการระบุความสามารถของผู้เรียน ความเชื่อมโยงความรู้ก่อนเรียน
๒. การนำเสนอสารสนเทศ การให้สาระการเรียนรู้ โดยตรวจสอบและทบทวนเนื้อหาตัวอย่าง ประกอบการเรียน โดยใช้ทักษะสารสนเทศระดับต่ำไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มีการสอนทักษะที่จำเป็นเบื้องต้น พร้อมทั้งเน้นย้ำความสำคัญสำหรับผู้เรียนและเสนอโครงสร้างช่วยความจำ
๓. การมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ โดยให้เวลาป้อนกลับที่เป็นผลสะท้อนของความรู้ การเสริมแรงผู้เรียน
๔. การทดสอบ การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการเน้นย้ำโดยใช้คำถาม มีการทดสอบหลังเรียน
๕. การติดตามหลังการเรียนการสอน การนิเทศหลังเรียน โดยการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ด้อยและให้ข้อเสนอแนะ ส่งเสริม สนับสนุน เน้นแนวในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน

๒.๒.๕ กระบวนการและวิธีการ

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษ โดยปกติแล้วต้องพัฒนาทักษะ ทั้ง ๔ ทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน จึงจะครบทุกทักษะ แนวทางการพัฒนาทักษะหรือ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยรวม ผู้สอนควรเสริมทักษะเพิ่มเติมเพื่อการสอนที่ทันสมัย และ นำตื่นเต้นในการเรียนการสอน จัดให้มีกิจกรรม และโอกาสในการแสดงออกทางภาษาต่อผู้เรียน ครูผู้สอนควรสอนนักเรียนให้สนุกต่อการจัดการเรียนการสอน หาแนวทางให้ผู้เรียนรักเรียนที่จะเรียน ภาษาอังกฤษ ต้องสอนไม่ให้นักเรียนเครียดจนเกินไป แรงบันดาลใจในการเรียน ครูผู้สอนต้องใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง มีแนวทางพัฒนาใน ๔ ทักษะ^{๒๖} ดังนี้

๑. ด้านทักษะการฟัง ครูควรฝึกให้นักเรียนฟังจากสื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ ฝึกฟังสำเนียงเจ้าของภาษาฝึกจับใจความสำคัญในการฟัง ให้นักเรียนฝึกฟังจากสื่อต่าง ๆ ให้สม่ำเสมอและครูควร ฝึกให้นักเรียนจับความสำคัญกับคำศัพท์ เพื่อสร้างเป็นประโยคสั้น ประโยคยาวและเป็นเรื่องสั้น ด้าน ทักษะการฟัง

^{๒๖} อุดม นวนและคณะ, แนวทางพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ ๒๕ : โรงเรียนหนองขามพิทยาคม. รายงานการวิจัย (ขอนแก่น : วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ๒๕๖๐), หน้า ๑๕๗.

๒. ด้านทักษะการพูด ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงออกที่ถูกต้อง และมีการแลกเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าสนใจและควหาเทคนิคการสอนให้ฝึกพูดคำง่าย ๆ ก่อน แล้วขยับตามลำดับ หากิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูด

๓. ด้านทักษะการอ่านครูควรจัดให้มีมุมการเรียนรู้ จัดหาสื่อที่เหมาะสมในการอ่านตามระดับความสามารถ ควรฝึกเทียบเสียงพยัญชนะ-สระ ต่อนักเรียนให้สนุกสนาน น่าเรียนรู้มากขึ้น ครูควรหาประเด็นสำคัญด้านการอ่านเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่าน

๔. ด้านทักษะการเขียน ควรสอนให้นักเรียนให้นักเรียนได้จับใจความด้านการเขียนเป็นคำศัพท์หรือประโยคสั้น และประโยคยาว สอนเทคนิคพื้นฐานใช้การเขียนให้ถูกหลัก ประธาน กริยากรรม และฝึกการเขียนบรรยายง่ายตามหัวข้อที่ได้มอบหมาย

สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยการพัฒนาทักษะทั้ง ๔ ด้าน ส่วนหนึ่งครูผู้สอนขาดสื่อที่เหมาะสมและทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน และนักเรียนขาดความกล้าในการใช้ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ทักษะทางภาษาของนักเรียนค่อนข้างต่ำ ควรสร้างแรงบันดาลใจและเจตคติที่ดีในการเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการรับความรู้ที่หลากหลาย นักเรียนไม่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเนื่องด้วยไม่ชอบ ไม่สนใจ ไม่เข้าใจ ว่าเรียนแล้วได้อะไรบ้าง นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงควรพัฒนาเทคนิคการสอนที่ ทำให้นักเรียนได้สนุกสนาน ควรพัฒนา รอบรู้ เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ นักเรียนยังไม่เห็น ความสำคัญของรายวิชาที่เรียน ขาดความเข้าใจ กับผลลัพธ์ที่ได้ในอนาคต ครูผู้สอนจึงควรพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนโดยจะต้องจัดให้มีการสอนเสริมเพื่อเสริมทักษะ เพิ่มสื่อการสอนที่ทันสมัย และ นำตื่นเต้นในการเรียนการสอน จัดให้มีกิจกรรมและโอกาสในการแสดงออกทางภาษา ครูผู้สอนควร สอนให้ผู้เรียนให้สนุกต่อการจัดการเรียนการสอน รวมถึงหาแนวทางให้นักเรียนรักที่จะเรียน ภาษาอังกฤษต้องสอนไม่ให้ผู้เรียนเครียดจนเกินไป ต้องสอนและสร้างเจตคติ แรงบันดาลใจในการ เรียน ครูผู้สอนต้องใฝ่เรียนรู้ ไม่หยุดพัฒนาตนเอง ครูจะต้องพยายามพัฒนาเทคนิคการสอนให้ผู้เรียน มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียนเพื่อพัฒนาตัวเองได้อย่างต่อเนื่อง

วิธีการในการพัฒนาของครูผู้สอน

การปรับตัวของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะทั้ง ๔ เพื่อปรับปรุง เทคนิคการสอน สร้างแรงบันดาลใจ ทุ่มเทเพื่อผู้เรียน ควรสร้างให้มีโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. การใช้กิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถพัฒนาความสามารถการพูด ภาษาอังกฤษ หากนำกิจกรรมไปใช้กับผู้เรียนในระดับอื่นควรปรับหน้าที่ทางภาษา ให้เหมาะสมกับ ระดับของผู้เรียน

๒. การทดสอบการสื่อสารโดยมีผู้ประเมินหลายคน ควรมีการถามคำถามทั่วไป หรือสื่อสารกับผู้เรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่ไม่เครียดเกินไป ไม่กดดันผู้เรียน เพราะอาจทำให้ผู้เรียนพูดไม่เป็นธรรมชาติ อาจมีการบันทึกเสียงก่อนแล้วนำไปใช้กับผู้เรียน

๓. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะร่วมกิจกรรม มีผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์การเรียน การสอนเพื่อความแม่นยำและเที่ยงตรงของข้อมูล

๔. ครูผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมอย่างละเอียด และสอบถามความเข้าใจของนักเรียนก่อนดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปด้วยความราบรื่น

๕. ครูผู้สอนควรเลือกหัวข้อการสอนที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน ซึ่งได้มาจากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์หรือการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

๖. ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการสอนที่หลากหลาย ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำกิจกรรม การพูด การสนทนาให้เหมาะสมกับกิจกรรม เพื่อจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น

๗. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนควรเตรียมเพื่อความสะดวกและใช้ให้คล่อง รูปภาพควรมีขนาดความเหมาะสมกับผู้เรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ดี

๘. กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นขั้นตอนการใช้ภาษา ครูผู้สอนต้องเข้าใจว่าผู้เรียนได้ทำการฝึกใช้ตามโครงสร้างภาษาที่จำเป็นได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง

๙. ผู้เรียนที่พูดไม่คล่อง ต้องอาศัยครูช่วยสอนเสริมหรือพบทวนกิจกรรมก่อนเรียนไปพบต่อไปที่ต้องเรียนกับเพื่อน ๆ เป็นการสอนเสริมเพื่อให้ทันกับกลุ่ม

๒.๒.๖ การประยุกต์ใช้

การประยุกต์ใช้การพัฒนาทักษะครูสอนภาษาอังกฤษ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนอย่างเดียว ยังครอบคลุมไปถึงตัวผู้เรียนด้วย ที่ต้องให้ความร่วมมือโดยเฉพาะที่สรุปเป็นประเด็นในการพัฒนาทักษะทั้งผู้สอนและผู้เรียน เริ่มจากบุคลิกภาพของครูผู้สอน บรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียน การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. บุคลิกภาพของครู

๒. บรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียน

๓. การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน

๔. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านบุคลิกภาพของครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนในรายวิชาที่ครูสอน โดยครูมีบุคลิกลักษณะ ดังนี้

๑. มีอารมณ์ที่มั่นคงและสุขภาพจิตดี

๒. มีสุขภาพดีและมีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ

๓. มีความคิดสร้างสรรค์
๔. มีความสภาพเรียบร้อยในการแต่งกาย การพูดและการกระทำ
๕. มีมารยาท ใจดีและเห็นใจผู้เรียน
๖. มีความซื่อสัตย์และจริงใจ
๗. มีความเข้มงวดพอสมควร
๘. เป็นคนตรงต่อเวลาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๙. มีเจตคติที่ดีต่อเด็กทุกคนในห้องเรียนและให้กำลังใจแก่เด็ก
๑๐. เป็นผู้นำที่ดีและเป็นประชาธิปไตย
๑๑. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

ด้านบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนรู้ นอกจากบุคลิกภาพของครูแล้ว บรรยากาศที่ดีก็มีส่วนทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมาย ควรมีบรรยากาศที่ดี ดังนี้

๑. ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดี
๒. จัดบรรยากาศสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๓. ตำแหน่งของครูขณะอยู่กับเด็ก ช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียน
๔. การใช้สายตาขณะสอน
๕. การทรงตัวของครูขณะอยู่ในห้องเรียน
๖. การแสดงท่าทางขณะสอน
๗. การแสดงสีหน้าขณะสอนหรือฟังนักเรียนพูด
๘. เสียงและการพูดของครู

ด้านการสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน นอกจากบุคลิกภาพของครูผู้สอน บรรยากาศในห้องเรียนแล้ว ยังมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในขณะทำการเรียนการสอน ดังนี้

๑. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๒. เริ่มต้นบทเรียนให้น่าสนใจ
๓. แสดงความกระตือรือร้นที่จะสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน
๔. จัดกิจกรรมที่จะทำให้นักเรียนรู้จักเพื่อน ๆ มากขึ้น
๕. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรม
๖. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกันกับครู
๗. จัดที่นั่งให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้
๘. มีเวลาให้กับนักเรียนซักถามปัญหา
๙. ประเมินการจัดกิจกรรมเป็นระยะ ๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ โดยครูอธิบายให้น้อยลง จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดและแก้ปัญหา ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีส่วนร่วมบริหารจัดการห้องเรียน เป็นผู้ช่วยครู มีการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแข่งขันกันตามความเหมาะสม

การประยุกต์ใช้หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนภาษาอังกฤษก็เช่นกัน ต้องเริ่มต้นจากการสนใจของผู้เรียนก่อน แล้วผู้เรียนก็มีส่วนในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนของครู เพราะการเรียนรู้ภาษาจะต้องมีทักษะครบทั้งการเขียน การอ่าน การฟังและการพูด รวมถึงการคิดด้วย การพัฒนาทักษะการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ต้องผ่านกระบวนการถ่ายทอดอย่างมืออาชีพและรู้จักการแก้ปัญหาในระยะสั้น ปานกลางและระยะยาวเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลของผู้เรียนด้วย ตลอดถึงศิลปะในการถ่ายทอดของครูผู้สอนด้วย เพราะครูบางท่านมีความรู้ความสามารถดี แต่ขาดทักษะในการถ่ายทอดก็ถือว่าการเรียนการสอนนั้นไม่บรรลุผลสำเร็จ

๒.๓ แนวคิดเรื่องการปรับปรุงตำราเรียนภาษาอังกฤษ

ก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจกับคำว่า “ตำรา” เพื่อนำมาสู่แนวคิดในการพิจารณาปรับปรุงตำราเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในปัจจุบัน เริ่มจากที่มาของแนวคิด ความหมาย หลักการสำคัญ ประเภทหรือองค์ประกอบ กระบวนหรือวิธีการ การประยุกต์ใช้การปรับปรุงตำราเรียนภาษาอังกฤษ

๒.๓.๑ ที่มาของแนวคิด

การปรับปรุงตำราเรียนภาษาอังกฤษ ต้องขึ้นอยู่กับว่าการเรียนการสอนที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคอะไรที่ทำให้ต้องมีการปรับปรุงตำรา เช่น สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง หลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๒๑ - ๒๕๒๔ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) มาจนถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ และได้เปลี่ยนเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรดังกล่าว เป็นหลักสูตรกลางที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในระบบ นอกจากนั้นยังมีหลักสูตรอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ จัดทำขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมในสาขาวิชาต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดการศึกษานอกระบบด้วย^{๒๗}

ดังนั้น การปรับปรุงหลักสูตรต้องคำนึงถึงความเป็นมา และสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในปัจจุบันด้วย พร้อมกันนั้นต้องผ่านกระบวนการจากทั้งผู้สอนและผู้เรียนที่มีส่วนได้เสีย ยกตัวอย่างหลักสูตรภาษาไทย ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีการทอ้งบทยอาชยาน เช่น กาเอ้อยกา กินน้ำบ่อ ไหนบินไปบินมา ฯลฯ แต่หลักสูตร ปี ๒๕๒๑ มีหนังสือเกี่ยวกับมานี มานะ ชูใจ เจ้าแก มีการทอ้งบทยอาชยาน มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน จะตักถิ่นฐานใดคงไม่แคลน ฯลฯ แต่หลักสูตรปีหลังปี ๒๕๔๔ ก็ให้ยกเลิกการทอ้งบทยอาชยาน เช่น แก้วกับกล้า ตามารถไฟ เป็นต้น เพราะหลักสูตรใหม่ไม่เน้นให้มีการทอ้งจำ ต่อมาหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้เน้นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดเวลาเรียนแต่เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นให้ครูเป็นโค้ช จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมาการปรับปรุงหลักสูตรมีช่วงระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร อีกประการหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลใดเข้ามาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและทีมงานของบุคคลเหล่านั้น ส่วนของการปรับปรุงตำราการสอนภาษาอังกฤษของแต่ละหน่วยงานก็ขึ้นอยู่กับการศึกษาขั้นพื้นฐานว่ามีขอบเขตในการจัดทำหรือไม่อย่างไร เพราะหลักสูตรปี ๒๕๔๔ ได้เปิดโอกาสให้มีการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เช่น บางสถานที่

^{๒๗} <https://www.sites.google.com/site/phathnahlaksutr050/wiwathnakar-phathna->

มีชาวต่างชาติมาเที่ยวในชุมชนต่าง ๆ ท้องถิ่นก็ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา จัดหลักสูตรท้องถิ่น เช่น มัคคุเทศก์น้อย โดยท้องถิ่นสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์หรือทุนในการปรับปรุงและส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ตลอดจนสร้างเด็กที่เรียนภาษาอังกฤษให้มีแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๓.๒ ความหมาย

คำว่า "ตำรา" หมายถึง หนังสือที่ให้ความรู้ทางวิชาการ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นหนังสือใช้ในระดับใด อาจเป็นหนังสือที่ใช้ด้วยกันได้หลายระดับ ใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตร และการเรียนรู้นอกหลักสูตรการศึกษาตามระบบ ที่เรียกว่า ตำรา นั้น ควรมีลักษณะจำเพาะ ดังต่อไปนี้^{๒๘}

๑. เป็นหนังสือที่มุ่งให้ความรู้ ไม่สนใจกับความเพลิดเพลินของผู้อ่านมากนัก
๒. มีลำดับขั้นตอนโดยไม่คำนึงศิลปะการประพันธ์
๓. ใช้ศัพท์และสำนวนที่มีความหมายเชิงวิชาการ
๔. ความรู้ที่บรรจุในหนังสือนั้น จะต้องเป็นความรู้ที่คนในวงการเดียวกันรับรองแล้ว
๕. ข้อความรู้โดยยังมีได้เป็นที่ประจักษ์แพร่หลายในวงวิชาการ สามารถค้นคว้าหาความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไปได้

ตำรา คือ ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชา หรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชา หรือของหลักสูตรก็ได้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษาในการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

หนังสือ คือ ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคงและให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ ให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์

^{๒๘} <https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/2932-non-fiction-book>

ความแตกต่างของตำราและหนังสือ คือ ตำราต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือหลักสูตร มีบทและสารบัญเนื้อหาที่ชัดเจนสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา แต่หนังสือไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวิชาหรือหลักสูตร แต่หนังสือถูกกลั่นกรองมาจากความสนใจ เชี่ยวชาญของผู้เขียน^{๒๙}

ความหมายของตำรา หมายถึง เอกสารที่ใช้เรียนในวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีสารบัญ เนื้อเรื่อง และการอ้างอิงที่ครบถ้วน เนื้อหาสมบูรณ์และทันสมัย มีดัชนี มี ISBN^{๓๐}

๒.๓.๓ หลักการสำคัญ

จากความหมายข้างต้น มาลินี ธนารุณ ได้ให้คำนิยามของคำว่า เรียกว่า ตำรา นั้น ควรมีลักษณะจำเพาะ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นหนังสือที่มุ่งให้ความรู้ ไม่สนใจกับความเพลิดเพลินของผู้อ่านมากนัก ผู้อ่านจะต้องใช้ความเพียรอ่าน แต่ถ้าหาวิธีการเขียนบังเอิญให้ความเพลิดเพลิน หรือบังเอิญผู้อ่านสนใจมากจนไม่ต้องพากเพียรอ่าน นั้นเป็นผลพลอยได้ ในการเขียนตำรา ผู้เขียนมุ่งให้ความรู้ แต่ถ้าผู้เขียนมีความสามารถ ก็ควรมีวิธีเขียนที่ให้ความสะดวกแก่ผู้อ่านซึ่งพยายามเรียนและรับความรู้จากหนังสือตำรา นั้น ๆ

๒. มีลำดับขั้นตอนโดยไม่คำนึงศิลปะการประพันธ์ มุ่งให้ความสะดวกแก่การเรียนวิชาที่บรรจุอยู่ในหนังสือนั้น

๓. ใช้ศัพท์และสำนวนที่มีความหมายเชิงวิชาการ ถ้าศัพท์ใดมิใช่ศัพท์ที่ใช้อยู่ในวงการทั่วไป จะต้องนิยามศัพท์นั้น ให้ความหมายของศัพท์ตามที่กำหนด เพื่อใช้ในการเขียนตำรานั้น และต้องใช้ศัพท์ในความหมายนั้นให้เสมอดันเสมอปลายตลอดเรื่อง

๔. ความรู้ที่บรรจุในหนังสือนั้น จะต้องเป็นความรู้ที่คนในวงการเดียวกันรับรองแล้ว ถ้ามีข้อความใดที่ยังอยู่ระหว่างการโต้แย้ง จะต้องบอกแ่งคิดทั้งสองแง่ หรือมากกว่าสองของประเด็นนั้น หากข้อความใดเป็นข้อสังเกตของผู้เขียนเองหรือเป็นข้อคิดเห็นของผู้อื่นใดก็ตาม ซึ่งยังไม่ประจักษ์ว่าเป็นหลักที่แน่นอน ผู้เขียนจะต้องบอกไว้ให้กระจ่างชัด

^{๒๙} ก่องกาญจน์ ดุลยไชย. **บทความแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั่วไป**. เอกสารวิชาการ, เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๖๒.

^{๓๐} สิทธิชัย ขุนทองแก้ว. **สไลด์บรรยาย เรื่อง หลักการเขียนตำรา (ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ)**. กรุงเทพมหานคร : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๒.

๕. ข้อความรู้ใด ซึ่งยังมีได้เป็นที่ประจักษ์แพร่หลายในวงวิชาการที่หนังสือก็นำมากล่าวไว้ ผู้เขียนจะต้องบอกแหล่งที่มาของข้อความรู้นั้น เพื่อผู้อ่านจะทดสอบได้ และสามารถค้นคว้าหาความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไปได้

ความสำคัญของตำรา ตามทัศนะของ ศาสตราจารย์สิทธิชัย ขุนทองแก้ว เป็นพื้นฐานของวิชาที่ไดรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง ทำให้การศึกษามีมาตรฐานในระดับใกล้เคียงกัน และเป็นแหล่งเริ่มต้นของการค้นคว้าและวิจัย^{๓๑}

คำว่า “ตำราเรียน” เป็นสื่อการสอนที่ยังนิยมใช้ในปัจจุบัน ครูอาจจัดทำเป็นรูปเล่ม หรือ sheet แจกให้แก่ผู้เรียน สื่อการสอนมีหลายรูปแบบ ครูสามารถเลือกใช้ได้ตามความถนัดของตนเอง และความเหมาะสมของวิชาที่สอน

๑. สื่อแบ่งตามทรัพยากรการเรียนรู้ ทรัพยากรหมายถึง ทรัพยากรการเรียนรู้ (Learning Resources) จึงหมายถึงทุกสิ่งที่มีอยู่ในโลกไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติหรือสิ่งที่คนประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนรู้ โดนัลด์ พี.อีลี. (Donald P. Ely (Ely))^{๓๒} ได้จำแนกสื่อการเรียนการสอนตามทรัพยากรการเรียนรู้ ๕ รูปแบบ โดยแบ่งเป็น สื่อที่ออกแบบขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (by design) และสื่อที่มีอยู่แล้วทั่วไป แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน (by utilieagation) ได้แก่

๑. คน (people) ในทางการศึกษาโดยตรงนั้น หมายถึง บุคคลที่อยู่ในระบบโรงเรียน ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้แนะนำการศึกษา ผู้ช่วยสอน หรือผู้ที่อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

๒. วัสดุ (material) ในการศึกษาโดยตรงเป็นประเภทที่บรรจุเนื้อหาบทเรียนโดยรูปแบบของวัสดุมีใช้สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เช่น หนังสือ สไลด์ แผนที่ แผ่นซีดี หรือสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรัพยากรในการเรียนการสอน

๓. อาคารสถานที่ (Places) หมายถึง ตัวตึก ที่ว่าง สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลกับทรัพยากรรูปแบบอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว และเกี่ยวกับผู้เรียนด้วย

๔. เครื่องมือและอุปกรณ์ (tool) เป็นทรัพยากรทางการเรียนรู้เพื่อช่วยในการผลิต หรือใช้ร่วมกับทรัพยากรอื่น ๆ เช่น โสตทัศนูปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ

^{๓๑} อ่างแล้ว, สิทธิชัย ขุนทองแก้ว. สไลด์บรรยาย เรื่อง หลักการเขียนตำรา (ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ).

^{๓๒} <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/145836.pdf>

๕. กิจกรรม โดยทั่วไปกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนมักจัดขึ้นในรูปแบบของ เกมส์ การสัมมนา การจัดทัศนศึกษา กิจกรรมเหล่านี้มักมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่ตั้งขึ้น

คุณค่าของสื่อการสอน สื่อการสอนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้เนื่องจากเป็น ตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนไปยังผู้เรียน หรือเป็นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น สื่อการสอนจึงนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งกับผู้เรียนและผู้สอน

๑) **สื่อกับผู้เรียน** สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อผู้เรียน ดังนี้

๑.๑ เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ เข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ย่อยยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น

๑.๒ สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความรู้ สนุกสนาน และไม่รู้สึกลำบากกับการเรียน

๑.๓ การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และช่วยให้เกิดประสบการณ์ ร่วมกันในวิชาที่เรียน

๑.๔ สร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิด สร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านี้

๑.๕ สื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดี ในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและครูผู้สอนด้วย

๑.๖ ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดให้มีการใช้สื่อใน การศึกษารายบุคคล

๒) **สื่อกับผู้สอน** สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อครูผู้สอน ดังนี้

๒.๑. การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนเป็นการช่วยให้บรรยากาศในการ สอนน่าสนใจยิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการสอนมากกว่าวิธีการบรรยาย อย่างเดียว อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้เพิ่มขึ้นด้วย

๒.๒. ช่วยแบ่งเบาภาระของครูในด้านการเตรียมเนื้อหาเพราะสามารถนำสื่อมาใช้ซ้ำได้

๒.๓. เป็นการกระตุ้นครูให้ตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมและหาเรื่องราวใหม่ ๆ เพื่อใช้ใน การสอน ตลอดจนคิดค้นเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้น่าสนใจยิ่งขึ้น

๓. **การเตรียมก่อนการสอน** หลังจากที่ได้เลือกและตัดสินใจแล้วว่า จะใช้สื่อประเภท ไตบ้างในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการถ่ายทอดเนื้อหาของสื่อ นั้นได้ดีที่สุด ครู จำเป็นต้องมีหลักในการสอนตามลำดับดังนี้

๓.๑. เตรียมตัวผู้สอน เป็นการเตรียมตัวอ่าน ฟังหรือดูเนื้อหาที่จะใช้สอนว่า ถูกต้อง ครบถ้วนและตรงกับที่ต้องการหรือไม่ ครูต้องการหรือจำเป็นต้องเพิ่มเติมส่วนใดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างเต็มที่ การเตรียมตัวก่อนเข้าสอนเป็นสิ่งจำเป็นและต้องทำก่อนเข้าสอนทุกครั้ง

๓.๒. เตรียมพร้อมผู้เรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนโดยมีการแนะนำหรือให้ความคิดรวบยอดว่า เนื้อหาในตำราเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมอ่านเนื้อหาในตำรามา ก่อน เพื่อที่จะสามารถจับประเด็นสำคัญของเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

๓.๓. การประเมินติดตามผล หลังการสอนควรมีการประเมินและติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากที่ครูสอนไปได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้จะช่วยให้ครูได้ทราบจุดบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงการสอนของตนได้

๔. การประเมินผู้เรียน เป็นการทดสอบว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด และบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่ตั้งไว้หรือไม่ วิธีประเมินนี้มักจะเป็นคำถามจากเนื้อหาในบทเรียน

๒.๓.๔ ประเภทหรือองค์ประกอบ

ประเภทหรือองค์ประกอบของการปรับปรุงตำราเรียน ต้องแยกก่อนว่าเอกสารหรือตำรานั้นเป็นประเภทใด เช่น เอกสารประกอบการสอน เป็นผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนในวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาวิชา และวิธีสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน เอกสารคำสอน คือ ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ อาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอน จนมีความสมบูรณ์มากกว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมจากการเรียนในวิชานั้น ๆ^{๓๓}

ดังนั้น การปรับปรุงตำราเรียนเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนมี ๒ ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการพัฒนารูปแบบความคิด ขั้นที่ ๒ เป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบความคิด ในขั้นแรกจะต้องสร้างรูปแบบการสอนขึ้นมาโดยศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด หลักการ รูปแบบการสอนที่มีผู้คิดค้นไว้แล้ว พิจารณาว่า การที่จะสามารถจัดการสอนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ จะต้องดำเนินเช่นไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร มีองค์ประกอบหรือกิจกรรมใด เขียนรูปแบบ

^{๓๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๑๕ ง. ประกาศ กพอ พ.ศ. ๒๕๕๐.

ออกมา องค์ประกอบหรือกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นจะต้องผ่านการพิจารณาลั่นกรอง เลือกเฟ้นด้วยความมั่นใจว่ามีความจำเป็นต่อการบรรลุผลอย่างมาก ควรมีทฤษฎีแนวความคิด และหรือผลการวิจัยยืนยันในผลขององค์ประกอบหรือกิจกรรมดังกล่าว ในขั้นที่ ๒ หลังจากเขียนรูปแบบการสอนออกมาแล้ว เพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบดังกล่าวให้ผลอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ควรนำไปทดลองใช้สอน ตรวจสอบดูผลที่เกิดขึ้น อาจปรับปรุงองค์ประกอบหรือกิจกรรมที่มีปัญหา ซึ่งก็จะทำให้ได้รูปแบบการสอนที่สมบูรณ์ขึ้น^{๓๔}

๒.๓.๕ กระบวนการหรือวิธีการ

ประเภทหรือองค์ประกอบของการปรับปรุงตำราเรียน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมหรือเนื้อหาสาระที่มีปรากฏอยู่ในหลักสูตร ถ้าเป็นวิชาที่สอนเสริมไม่ใช่วิชาหลักสามารถดำเนินการได้เลย แต่ถ้าเป็นวิชาเอกหรือเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถปรับปรุงได้เนื่องจากมีขั้นตอนและกระบวนการหลายอย่าง การจะผลิตตำรา หนังสือหรือเอกสารประกอบการสอน ต้องดำเนินการตามขั้นตอน คือ ต้องสะสม Textbook Review บทความวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนให้มากที่สุด รวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่รับผิดชอบ เป็นนักสะสมข้อมูล รวบรวมเนื้อหาจากเอกสารหลักก่อน เพิ่มเติมเอกสารจากเล่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและจากวารสารใหม่ ๆ เพื่อให้ทันสมัย อ่านและแก้ไขสิ่งที่ยังไม่ถูกต้องและสมบูรณ์ เช่น พิมพ์ผิดพลาด ตกหล่น ต้องอ่านบทวนหลาย ๆ ครั้ง^{๓๕}

กระบวนการในการปรับปรุงตำราและหลักสูตร ดังที่สังัด อุทรานันท์^{๓๖} ได้สรุปสาระสำคัญในการกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรเดิม เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข

^{๓๔} บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก. ๒๕๔๑, หน้า ๑๔๗-๑๔๘.

^{๓๕} เอกสารประกอบการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการเขียนตำรา. คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.

^{๓๖} สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (กรุงเทพมหานคร : คณะคณะครู ศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒), หน้า ๘.

๒. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คณะกรรมการดำเนินงานจะต้องร่วมกันพิจารณา กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุ คุณสมบัติของผู้จบหลักสูตรนั้น ๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง ๓ ด้าน คือ พุทธิวิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ แต่ละรายวิชา ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยที่ดีงามเพื่อให้เป็นพลเมืองดี

๓. การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ก็ถึงขั้นการเลือกสาระความรู้ต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตาม จุดหมายที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการขั้นนี้จึง ครอบคลุมถึงการคัดเลือกเนื้อหาวิชาแล้วพิจารณาจัดลำดับเนื้อหาเหล่านั้นว่า เนื้อหาสาระใด ควรเป็น พื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อนอะไรหลัง แล้วแก้ไขเนื้อหาทุกต้องสมบูรณ์ทั้งแง่สาระ และการจัดลำดับที่เหมาะสม ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

๔. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความ สำคัญ และเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตร ซึ่ง ครอบคลุมถึงการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายใน โรงเรียนเพื่อเสริมหลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการบริหาร การบริการหลักสูตร ฯลฯ นอกจากนี้ในขั้นนี้ยังครอบคลุมถึงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ก่อนนำไปเผยแพร่ด้วย

๕. การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรว่าเมื่อใดได้นำ หลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถตามที่ หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง หลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันเป็นผลในการนำหลักสูตรการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่วางไว้ การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบหลักสูตรทั้งหมด และควรประเมินให้ ต่อเนื่องกัน ดังนั้น การประเมินหลักสูตร จึงประกอบด้วย การประเมินสิ่งต่อไปนี้

๕.๑ ประเมินเอกสาร หลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ว่ามีความ เหมาะสมดี และถูกต้องตามหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะได้นำมาดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขก่อนจะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

๕.๒ การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดีใน สถานการณ์จริงเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องใน ระหว่างการใช้หลักสูตรก็มักได้รับการแก้ไขโดยทันที เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

๕.๓ การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไปแล้ว การประเมินหลักสูตรในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

๕.๔ การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และสลับซับซ้อนมาก กล่าวคือ การประเมินระบบหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้วย เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตรกับระบบบริหารโรงเรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

๖. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินผลหลักสูตรแล้ว ซึ่งเมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมและสังคม จนทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงใหม่กว่ามีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว การพัฒนาหลักสูตรจะต้องใช้เวลาเป็นปีขึ้นไป ในการเตรียมการและการดำเนินงานจำเป็นต้องใช้กำลังคน และงบประมาณมากพอสมควร เพื่อจะได้หลักสูตรที่ดีมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลในการพัฒนาเยาวชนของชาติต่อไป

๒.๓.๖ การประยุกต์ใช้

การประยุกต์ใช้การปรับปรุงตำรานั้นต้องสะสมหนังสือหรือเอกสารประกอบการสอนของหลายสำนักพิมพ์ บทความวิจัย บทความวิชาการ หรืออ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน หรือจากการสนทนาระหว่างผู้สอนด้วยกัน เอกสารประกอบการบรรยายของนักวิชาการหรืออาจารย์ที่ผู้เชี่ยวชาญในการสอน รวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่รับผิดชอบ เป็นนักสะสมข้อมูล รวบรวมเนื้อหาจากเอกสารหลักก่อน เพิ่มเติมเอกสารจากเล่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและจากวารสาร และสื่อการสอนประเภทอื่น ๆ เพื่อให้ทันสมัย อ่านและแก้ไขสิ่งที่ยังไม่ถูกต้องและสมบูรณ์ เช่น พิมพ์ผิดพลาด ตกหล่น ตรวจสอบความถูกต้อง อ่านทบทวนแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่โดยใช้ภาษาที่ทันสมัยเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน อันจะสร้างแรงจูงใจให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้หน้าศึกษาค้นคว้าจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒.๔ แนวคิดเรื่องการเตรียมพร้อมผู้เรียนสู่การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ในส่วนของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่งมีการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาและบาลีวิสามัญศึกษา คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๒ และ ๒๔๘๙ ตามลำดับ ต่อมามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดแผนกมัธยมศึกษาขึ้น เรียกว่าโรงเรียนบาลีมัธยม เมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่หลายออกไป คณะสงฆ์โดยองค์กรศึกษาจึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ว่า โรงเรียนบาลีวิสามัญสำหรับนักเรียน โดยสังฆมนตรี จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ออกเป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีขึ้นใหม่เรียกว่า บาลีศึกษาสามัญและปริยัติศึกษา พร้อมทั้งยกเลิกระเบียบสังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียน ต่อมาพิจารณาเห็นว่า การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเป็นสมควรให้มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป จะเห็นได้ว่าการเตรียมความพร้อมเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาระหว่างบุคคลทั่วไปและพระภิกษุสามเณรแตกต่างกันไป แต่ตอนหลังมานี้ผู้ที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ต้องผ่านการสอบเอ็นทรานซ์เข้ามาเท่านั้น ทั้งตามระบบสอบคัดเลือกและระบบโควตา

๒.๔.๑ ที่มาของแนวคิด

จากเดิมการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาจะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา จะเตรียมความพร้อมตั้งแต่เรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แล้ว เพราะนักเรียนจะวางแผนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยในดวงใจ คณะไหน และจะเตรียมตัวอ่านหนังสือและบางคนอาจไปติวกับคุณครูที่สอนวิชาหลักคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทย เป็นต้น หรือสถาบันกวดวิชาที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ ตั้งแต่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และอีกประการหนึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีวิชาแนะแนวการศึกษา โดยครูแนะแนวจะพบปะนักเรียนเป็นประจำทุกสัปดาห์ บางสัปดาห์จะมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งสายสามัญและวิชาชีพมาแนะแนวศึกษาต่อ หรือให้ความรู้เพื่อแนะแนวทางในการใช้ชีวิตหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปแล้ว

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะไปใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ดังจะได้รับทราบในข้อต่อไป ซึ่งถือว่าเป็นแรงบันดาลใจของนักเรียนที่จะไปใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เป็นไปตามฝันของตนเองที่ตั้งไว้หรืออาจเบนเข็มไปฝึกวิชาชีพที่ตนเองวางแผนไว้

๒.๔.๒ ความหมายการเตรียมพร้อม

ความพร้อม (Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานและประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของ หู ตา ปะสาท สมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ นักจิตวิทยาได้แบ่งแนวความคิดเรื่องความพร้อมออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑. ความพร้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Natural Readiness Approach) เมื่อถึงวัยหรือถึงระยะเวลาที่เหมาะสมที่จะทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดได้ ดังนั้นกลุ่มนี้จึงเห็นว่า การทำอะไรก็ตามไม่ควรเป็นการเร่ง เพราะการเร่งไม่ทำให้เกิดประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น ตรงกันข้ามอาจจะทำให้เกิดผลเสียตามมาคือ ความท้อถอย และความเบื่อหน่าย เป็นต้น

๒. ความพร้อมเกิดจากกระตุ้น (Guided Experience Approach) กลุ่มนี้มีความเห็นตรงกันข้ามกับกลุ่มแรก คือเห็นว่า ความพร้อมนั้นสามารถเร่งให้เกิดขึ้นได้ โดยการกระตุ้น การแนะนำ การจัดประสบการณ์อันจะก่อให้เกิดเป็นความพร้อมโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวัยเด็ก ซึ่งเป็นวัยที่มีช่วงวิกฤติ (Critical Period) ของการเรียนรู้และการปรับตัวเป็นอย่างมาก

๒.๔.๓ หลักการสำคัญ

หลักการเรียนรู้ ธอร์นไคด์ (Edward L. Thorndike) เป็นนักจิตวิทยาและนักการศึกษาชาวอเมริกัน เจ้าของทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า กับการตอบสนอง เขาเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องสร้างสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับสิ่งตอบสนอง จึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง (Connectionism Theory) หรือ ทฤษฎีสัมพันธะเชื่อมโยงการเรียนรู้จะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถทำตามกฎ ๓ ข้อ ของทฤษฎีการเรียนรู้ ดังนี้

๑. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึงสภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ สภาพความพร้อมของ หู ตา ปะสาท สมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

๒. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัด หรือกระทำซ้ำบ่อย ๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นการเชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาสู่ความสมบูรณ์

๓. กฎแห่งความพอใจ (Law of Effect) กฎนี้เป็นผลทำให้เกิดความพอใจจะทำให้ หรือสิ่งเชื่อมโยงมั่นคง ในทางกลับกันถ้าเกิดความไม่พอใจจะทำให้พันธะหรือสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับ

การตอบสนองอ่อนกำลังลง หรืออาจกล่าวได้ว่า หากอินทรีย์ได้รับความพอใจจากผลการทำกิจกรรม ก็จะทำให้อินทรีย์อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นอีก ในทางตรงกันข้ามหากอินทรีย์ได้รับผลที่ไม่พอใจ จะทำให้ไม่อยากเรียนรู้หรือเบื่อหน่ายและเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้

๒.๔.๔ ประเภทหรือองค์ประกอบ

ประเภทหรือองค์ประกอบของการเตรียมความพร้อมในการศึกษาจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ช่วงเวลาระหว่างเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ วัยที่หลายคนมีคำถามกับตัวเองว่า เราควรเลือกเรียนต่อในมหาวิทยาลัยไหนดี เพราะการเลือกเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษามีผลต่อเรื่องของอนาคตด้านการงานไม่น้อย หลายคนเลือกเข้าเรียนมหาวิทยาลัยโดยที่ไม่ได้มีการเลือกเอาไว้อย่างดีตั้งแต่แรก เมื่อเรียน ๆ ไปเริ่มรู้สึกว่ามันไม่เหมาะกับที่นี้ทำให้ต้องย้ายที่เรียนใหม่ เสียเวลาไปอีก หรือบางคนเรียนจบมาก็แทบไม่ได้ใช้ประโยชน์จากการเรียนเลย การเตรียมตัวเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย มี ๕ เทคนิคการเลือกเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย ดังจะทราบกัน ดังนี้

๕ เทคนิคการเลือกเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยให้โดนใจ^{๓๗}

๑. เทียบจุดแข็งของมหาวิทยาลัยที่เป็นเป้าหมายเอาไว้ เทียบจุดแข็งของมหาวิทยาลัยที่เป็นเป้าหมายเอาไว้ การเลือกจะเข้าเรียนมหาวิทยาลัยน้องๆ ส่วนใหญ่คงไม่ใช่จิ้มเลือกแค่ทีเดียวอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้นควรนำเอาจุดแข็งของแต่ละที่ที่เราเลือกเอามาเปรียบเทียบกับแล้วลองดูว่าต้องการเข้าที่ไหนมากที่สุดเรียงลำดับกันไป จุดแข็งในที่นี้ไม่ได้หลายอย่าง เช่น คณะวิชาที่เข้าศึกษา, ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยหรือคณาจารย์ผู้สอน, การเดินทาง เป็นต้น

๒. คณะที่ทำการเปิดสอน คณะวิชาแต่ละมหาวิทยาลัยหากมองพื้นฐานมันอาจคล้ายกัน แต่เมื่อลองศึกษาในหลักสูตรดี ๆ แล้วจะมีความต่างกันอยู่พอสมควร เพราะฉะนั้นต้องศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับคณะที่ตนเองสนใจให้ดี เพื่อที่เวลาเลือกเรียนแล้วจะได้ไม่รู้สึกผิดหวัง หรือเลือกพลาด

๓. ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย บางคนอาจมองว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ แต่อย่าลืมว่าหลายคนรู้สึกเบื่อมหาวิทยาลัยก็เพราะเรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ดังนั้นก่อนการเลือกเข้าเรียนมหาวิทยาลัยไหนก็ตาม ข้อบังคับก็สำคัญไม่น้อย

๔. การยอมรับจากสังคมการทำงานในสาขาที่เรียน แต่ละมหาวิทยาลัยจะมีชื่อเสียงในสาขาวิชาต่างกันออกไป เพราะฉะนั้นหากเรารู้สึกว่า ต้องการเลือกเรียนคณะวิชาอะไรการเลือก

^{๓๗} <https://campus.campus-star.com/variety/103633.html> เข้าถึงข้อมูล เมื่อวันที่ ๑

มหาวิทยาลัยที่โดดเด่นในด้านนั้น ๆ จะช่วยให้เวลาเรียนจบไปแล้วโอกาสได้งานทำมีสูงกว่าการเรียนมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่แม้มีชื่อเสียงแต่ไม่ได้โดดเด่นในสาขาวิชาดังกล่าว

๕. ลักษณะการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย บางคนอาจมองว่าแต่ละมหาวิทยาลัยก็เป็นคนในระดับใกล้เคียงกันหมดแต่อย่าลืมว่าแต่ละที่นั่นจะมีลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษาต่างกัน เช่น มหาวิทยาลัยเอกชนชื่อดังอาจติดความหรูหรา, มหาวิทยาลัยรัฐบาลมักเน้นเรื่องความประหยัด เป็นต้น ต้องดูด้วยว่าตนเองชื่นชอบการใช้ชีวิตแบบไหนและจะเข้ากับคนอื่นได้หรือไม่

การเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เป็นการเรียนต่อในอีกขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสในการตัดสินใจเลือกด้วยตนเองมากขึ้น แต่ด้วยวุฒิภาวะที่อาจยังไม่มากพอการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้จะทำให้น้อง ๆ ทุกคนสามารถเลือกมหาวิทยาลัยที่จะเข้าเรียนต่อได้ตรงความต้องการของตนเองและมีความสุขกับการเรียน

๖ สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัย

ในช่วงชีวิตการเรียนนั้นการสอบเข้ามหาวิทยาลัยน่าจะเป็นช่วงเวลาที่หนักที่สุด ทั้งในด้านความกดดัน และด้านคู่แข่งที่มากมาย หลายคนอาจคิดว่าเรียนพิเศษ เสียเงินลิ้มเตรียมตัวด้านอื่นก่อนสอบมหาวิทยาลัยไปแล้ว วันนี้ Top-A tutor จึงมีบทความดี ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัย^{๓๘}

๑. ค้นหาตัวเองให้เจอ นักเรียนจำนวนมาก แม้กระทั่งมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แล้ว ก็อาจจะยังไม่รู้ว่าอยากเป็นอะไร หรืออยากเข้าคณะอะไร มีหน้าที่เรียนไปเรื่อย ๆ คณะก็เลือกตามเพื่อนๆ เอา หรือเลือกตามที่พ่อแม่แนะนำให้เลือกเอา ซึ่งการเลือกเช่นนั้นเป็นวิธีการที่ผิดเป็นอย่างมาก เพราะถ้าหากว่าน้องๆ เข้าไปเรียนแล้วไม่ชอบ ไม่ใช่ ก็อาจต้องเสียเวลา “จิว” มาเรียนคณะอื่น หรือต่อให้จบแล้วอาจจะต้องทนทำงานนั้นไปตลอดชีวิตก็คงจะไม่ดีแน่ๆ ดังนั้นน้องๆ ต้องค้นหาตัวเองให้เจอครับ ว่าเราชอบคณะอะไร ชอบทำอาชีพอะไร ซึ่งอาจทำได้โดยดูจากลักษณะนิสัยของตัวเอง ถามรุ่นพี่คณะต่างๆ หรือเข้าร่วมค่ายที่จัดโดยคณะต่างๆ เพื่อค้นหาตัวเองให้เจอว่าคณะไหนนั้น “ใช่” สำหรับเรา

๒. หาข้อมูลการสอบ วิธีการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยนั้นก็หลากหลายทางไม่ว่าจะเป็น รับตรงของมหาวิทยาลัยเอง โควตาชนิดต่าง ๆ หรือจะเป็นการรับผ่าน

^{๓๘} ศูนย์รวมติวเตอร์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำ TOP – A Tutor. ๖ สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัย. เอกสารแนะนำเตรียมความพร้อมศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ระบบของการสอบกลาง ก็แล้วแต่ ดังนั้นน้องๆก็ควรหาข้อมูลให้พร้อมว่าคณะที่เราอยากเข้านั้นรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อผ่านทางไหนบ้าง เพราะยิ่งเราทราบวิธีการรับนักเรียนมากวิธีเท่าไรโอกาสในการที่จะได้เข้าคณะนั้น ๆ ก็ยิ่งสูงขึ้นครับ

๓. ถามรุ่นพี่คณะนั้นๆ ให้ช่วย การถามรุ่นพี่คณะนั้นๆไม่ใช่การถามถึงวันสอบ การยื่นคะแนน หรืออะไรแนวนั้นนะครับ แต่เป็นการถามถึงรูปแบบการเรียนในมหาวิทยาลัยของคณะนั้นๆ งานที่รองรับเมื่อจบแล้ว เพื่อที่น้อง ๆ จะได้ทราบว่าการศึกษาไปเรียนนั้นน้อง ๆ จะเรียนได้รึป่าว เรียนไหวไหม หรือจบมาแล้วรูปแบบการทำงานลักษณะแบบนี้โอเคไหม เป็นต้น

๔. เตรียมจัดตารางการอ่านหนังสือ การสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นเราจะต้องแข่งขันกับนักเรียนทั่วประเทศ ดังนั้นย่อมไม่ใช่เรื่องง่ายอย่างแน่นอนใช่ไหมละครับ ดังนั้นน้องๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จะมาฆ่วแต่เล่น เทียว หรือगेเร ไม่ได้แล้ว นักเรียนจะต้องมีการจัดตารางการอ่านหนังสือให้พร้อม โดยควรจัดตารางการอ่านหนังสือตั้งแต่เนิ่น ๆ อาจจะตั้งแต่เปิดเทอมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และควรวางแผนให้อ่านจบทั้งหมดก่อนสอบประมาณ ๑-๒ เดือน ไม่ใช่จบในคืนก่อนสอบละครับ

๕. ทำโจทย์นั้นสำคัญ นอกจากเนื้อหาที่เราควรอ่านให้จบก่อนสอบ ๑-๒ เดือนแล้ว การทำข้อสอบก็สำคัญไม่แพ้กัน โดยอาจทำโจทย์ไปพร้อมกับการอ่าน หรือทำในช่วง ๑-๒ เดือนที่เหลือจากการอ่านเนื้อหาก็ได้ แต่ต้องทำ เพราะการทำโจทย์นั้นจะทำให้เหมือนเป็นการลงสนามจริง หลังจากที่เราอ่านเนื้อหาอย่างพร้อมแล้ว เพื่อที่จะประเมินว่าเรายังบกพร่องตรงจุดไหน หรือจริงๆแล้วที่เราอ่านมานั้นเราสามารถนำมาใช้ในการทำข้อสอบได้ดีแค่ไหน จะได้ปรับปรุงกันต่อไปครับ

๖. ท้อได้ แต่อย่าถอย ข้อนี้สำคัญมากนะครับ ในการเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นคงเป็นช่วงชีวิตในการเรียนที่หนักที่สุดของน้องๆแล้วละ เพราะต้องแข่งกับนักเรียนทั่วประเทศ หลายครั้งที่อ่านหนังสือนักเรียนอาจจะท้อ ซึ่งถ้าหากท้อก็อยากให้หยุดอ่านสักพัก ไปทำกิจกรรมอื่นๆที่อยากทำ และกลับมาอ่านหนังสือต่อ อย่าเพิ่งถอยจนเลิกอ่านไปเลย เพราะระหว่างที่เรา กำลังเล่น คนอื่นอาจจะกำลังอ่าน และระหว่างที่เรา กำลังอ่าน คนอื่นอาจจะกำลังอ่านมากกว่าก็ได้ ท้อได้ แต่อย่าถอย

๗ เทคนิคเลือกเรียนต่ออย่างไร ให้เหมาะกับตัวเอง^{๓๙}

๑. เลื่อนอนาคตการเรียน จากความสนใจและความถนัดเป็นจุดสตาร์ท จุดเริ่มแรกของการตั้งเป้าหมายอนาคตการเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัย ต้องวัดจากความเป็นตัวเราเป็นอันดับแรก สำรวจและหาตัวเองให้เจอก่อนว่า เราชอบอะไร เรื่องไหนที่เราให้ความสนใจเป็นพิเศษ แต่ความชอบอย่างเดียวไม่ใช่คำตอบ คนเราทำอะไรได้มากกว่าความชอบ ซึ่งนั่นคือความถนัด เช็คตัวเองให้ดีว่า เราพอจะทำหรือเรียนรู้อะไรได้ดีบ้าง วัดจากความสามารถที่เรามีและต้องไม่เกินตัว ทั้งหมดนี้คือจุดสตาร์ทแรกที่นักเรียน ต้องหาและตอบคำถามตัวเองให้เจอ

๒. เลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความเป็นเราเมื่อเจอแล้วว่าความสนใจและความถนัดที่เหมาะสมกับตัวเราคืออะไร มาเริ่มกันต่อที่การหาสาขาวิชาที่สอดคล้องกับสิ่งที่เราสนใจจะเรียนต่อ ย้ำเลยว่าต้องเลือกจากสาขาวิชาก่อน เพราะสาขาวิชาที่เราเรียนคือสิ่งสำคัญที่บ่งบอกว่า เรากำลังเรียนและสอดคล้องกับอาชีพอะไรในอนาคต จึงเป็นเหตุผลที่น้อง ๆ ต้องหาให้เจอว่าสาขาวิชาไหนตรงกับความต้องการของเรา ที่เชื่อมโยงมาจากความสนใจและความถนัดอีกที

๓. วิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือก ให้สอดคล้องกับอาชีพที่ตลาดต้องการ สเต็ปต่อไปนี้สำคัญมาก หลังจากที่เราเลือกสาขาวิชาได้แล้ว ต้องวิเคราะห์พื้นฐานอาชีพที่ตรงกับสาขานั้นให้เจอว่า จบแล้วทำอาชีพอะไรได้บ้าง อาชีพนั้นมีอนาคตในการทำงานมากน้อยขนาดไหน สำคัญคือควรเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องกับอาชีพ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดการจ้างงาน เพราะถ้าน้องเรียนในสิ่งที่โอกาสไปต่อในการทำงานมีน้อย เมื่อเรียนจบมาแล้วก็จะลำบากในการหางานในอนาคต ซึ่งถ้าต้องการเลี่ยงปัญหาเรื่องนี้ เราต้องคิดให้รอบคอบตั้งแต่แรก แต่ถ้าใครที่ไม่ได้ติดเรื่องนี้ ที่บ้านมีธุรกิจเรียนจบแล้วจะกลับไปช่วยที่บ้านทำงานต่อ ก็สามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด โดยไม่ต้องกังวลเรื่องจบมาแล้วทำงานอะไร งานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนจะเป็นที่ต้องการของตลาดใหม่

๔. มองหาคณะ/มหาวิทยาลัย ที่สอดคล้องกับอาชีพหรือสาขาวิชาที่เลือก ต่อไปก็ลุยกันเลยกับการหาคณะที่เปิดสอนสาขาวิชาที่เราเลือก น้อง ๆ ต้องรู้ก่อนว่า แต่ละมหาวิทยาลัยแม้ว่าจะมีชื่อคณะเหมือนกัน แต่หลักสูตรสาขาย่อยที่เปิดสอนก็ต่างกัน คณะที่เราเลือกต่อให้ชื่อเหมือนกัน แต่บางมหาวิทยาลัยอาจจะไม่มีสาขาวิชา ที่เราต้องการเปิดสอนในหลักสูตรของคณะนั้นก็เป็นได้ เช่น หากเราต้องการเรียนสาขาวิชาภาษาเกาหลี ก็ต้องเข้าคณะมนุษยศาสตร์หรืออักษรศาสตร์ แต่บางมหาวิทยาลัยไม่เปิดสอนวิชาภาษาเกาหลีในหลักสูตร ฉะนั้นเราต้องตามหาคณะที่เปิดสอนสาขาวิชาที่

^{๓๙} <https://www.trueplookpanya.com/tcas/article/detail/76311> เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ ๑

เราต้องการให้เจอว่า มีมหาวิทยาลัยไหนเปิดสอนบ้าง ซึ่งเป็นหน้าที่ที่น้อง ๆ จะต้องหาข้อมูลกันให้ละเอียดต่อไป

๕. ตรวจเช็คข้อกำหนด คุณสมบัติ ที่เปิดรับของแต่ละมหาวิทยาลัย ลุยต่อกันที่การหาระเบียบการเปิดรับสมัครนักศึกษา หรือข้อกำหนด - คุณสมบัติผู้สมัครในสาขาวิชาที่เราเลือกของมหาวิทยาลัยที่สนใจ รวมทั้งเกณฑ์ในแต่ละรอบของ TCAS เรื่องนี้จำเป็นมากที่ต้องหาข้อมูลให้ละเอียด เพราะเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นตัวบอกว่า เราต้องเตรียมพร้อมวางแผนอย่างไรบ้างถึงจะมีสิทธิ์สอบติด และจะเป็นแนวทางให้รู้ว่า ต้องสอบวิชาอะไรบ้าง ต้องทำคะแนนเท่าไรถึงจะมีโอกาสติด ทั้งหมดนี้เป็นข้อมูลสำคัญที่ต้องศึกษาเพื่อกลับไปวางแผนการเรียน การอ่านหนังสือ การเตรียมสอบ เพื่อกันพลาดโอกาสสอบไม่ติดนั่นเอง

๖. เช็คค่าเทอมก่อนตัดสินใจเรียนตามความพร้อมของครอบครัว ประเด็นนี้สำคัญ ไม่ว่าความฝันของเราจะไกลแค่ไหน สิ่งที่เราเลือกเรียนต่อคืออะไรก็ตาม ต้องคำนึงถึงปัจจัยเรื่องเงินค่าเทอมประกอบด้วย หลายคณะและมหาวิทยาลัยมีค่าเทอมค่อนข้างสูง อย่าลืมนึกว่าคนจ่ายค่าเทอมให้เราคนที่หาเงินมาต่อยอดความฝันให้คือผู้ปกครอง กำลังในการหาเงินของครอบครัวก็สำคัญ ควรเลือกในสิ่งที่สอดคล้องกับความพร้อมของครอบครัว การหาข้อมูลเรื่องค่าเทอมเป็นที่ควรทำ ต้องปรึกษาเรื่องนี้กับครอบครัวให้ดี และต้องรับฟังเหตุผลของครอบครัวอย่างถี่ถ้วน เลือกในสิ่งที่อยู่ตรงกลาง ระหว่างความต้องการของเราและความสามารถในการส่งเสียของครอบครัว ทุกครอบครัวมีขีดจำกัดต่างกัน สำคัญคือจะตัดสินใจทำอะไร ต้องเลือกให้พอดีกับความพร้อมของเรา แนะนำว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรต้องการปรึกษากับครอบครัวให้ดีในเรื่องนี้

๗. ศึกษาการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ที่คิดใช้กับตัวเราวางแผนเลยว่าตัวเลือกของเราคืออะไรบ้าง ไล่จากความต้องการมากที่สุดไปถึงขั้วสุดแล้วเริ่มเจาะลึกหาวิธีหาข้อมูลของแต่ละมหาวิทยาลัยว่า มีอะไรที่ต้องรู้ก่อนเลือกเรียนบ้าง เช่น สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย สังคมในมหาวิทยาลัยไหนที่น่าจะเหมาะกับตัวเรา รวมทั้งความสะดวกในการใช้ชีวิตของเราทุกด้าน ตลอดถึงการเดินทางด้วย เอาเป็นว่าหาข้อมูลแต่ละมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับความต้องการ และความสะดวกของเราเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจไว้ก่อน ถึงเวลาต้องเลือกจริง ๆ จะได้ตัดสินใจง่าย เพราะเราศึกษาข้อมูลไว้แล้ว

๒.๔.๕ กระบวนหรือวิธีการ

กระบวนการหรือวิธีการที่จะเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยนั้น มีกระบวนการดังที่กล่าวแล้วนั้น ในที่นี้จะกล่าวถึงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทยได้มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจากเดิมมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดำเนินการคัดเลือกและจัดสอบเอง

กระทั่งในปี ๒๕๐๔ ได้เปลี่ยนมาเป็นระบบกลางในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เรียกว่า การสอบเอ็นทรานซ์ (Entrance)^{๔๐}

ต่อมา พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้เปลี่ยนการคัดเลือกจากการสอบเอ็นทรานซ์ (Entrance) มาเป็นระบบที่เรียกว่าแอดมิชชัน (Admissions) ซึ่งใช้คะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมของทุกวิชาที่ได้เรียนมาตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (GPAX) และเกรดเฉลี่ยสะสมกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) คะแนนทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐานหรือโอเน็ต (O-NET) และการทดสอบทางการศึกษาขั้นสูงหรือเอเน็ต (A-NET) มาเป็นองค์ประกอบ แต่ก็มีปัญหาตามมาคือโรงเรียนมีมาตรฐานการเรียนการสอนไม่เหมือนกัน ซึ่งทำให้เกรดที่ได้แตกต่างกัน ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยนำคะแนนที่ใช้คัดเลือกโดยได้ยกเลิกการสอน (A-NET) มาเป็นการทดสอบตามความถนัดทั่วไป (GAT) และการทดสอบความถนัดทางวิชาชีพ (PAT)

ปัจจุบันการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาใช้ระบบที่เรียกว่า TCAS หรือ Thai University Central Admission System เป็นระบบที่ออกแบบโดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยและเริ่มใช้เป็นครั้งแรกในปีการศึกษา ๒๕๖๑

TCAS เป็นระบบกลางในการบริหารจัดการสอบเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แบ่งออกเป็นทั้ง ๕ ระบบ แต่ละรอบจะมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน ซึ่งถ้าสอบผ่านการคัดเลือกในรอบไหนแล้วจะไม่สามารถสมัครสอบในรอบอื่น ๆ ต่อไปได้ ดังนี้

ระบบที่ ๑ การรับด้วยแฟ้มสะสมผลงาน Portfolio โดยไม่มีการสอบข้อเขียน : สำหรับนักเรียนทั่วไปที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนโควตา นักเรียนเครือข่ายโดยให้นักเรียนยื่นสมัครโดยตรงกับสถาบันอุดมศึกษา

ระบบที่ ๒ การรับแบบโควตา ที่มีการสอบข้อเขียนหรือข้อสอบปฏิบัติ : โดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ ระบุไว้สำหรับนักเรียนที่มีอยู่ในเขตพื้นที่หรือโควตาของโรงเรียนในเครือข่ายและโครงการความสามารถพิเศษต่าง ๆ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจะประกาศเกณฑ์การสอบให้นักเรียนยื่นสมัครโดยตรงกับสถาบันอุดมศึกษาและเข้ารับการคัดเลือกตามเกณฑ์การสอบ

ระบบที่ ๓ การรับตรงร่วมกัน : สำหรับนักเรียนในโครงการ กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท) โครงการอื่น ๆ และนักเรียนทั่วไป โดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยกลางในการสมัคร นักเรียนสามารถเลือกได้ ๔ สาขาวิชา โดยไม่ต้องเรียงลำดับและแต่ละสถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์ที่เป็นอิสระของตนเอง

^{๔๐} สุริยา ฆ้องแสนะ .TCAS ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษารูปแบบใหม่.

สำนักวิชาการ,สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๑.

ระบบที่ ๔ การรับแบบ Admission : สำหรับนักเรียนทั่วไป โดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยกลางในการรับสมัคร นักเรียนสามารถเลือกสมัครได้ ๔ วิชา แบบมีลำดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าน้ำหนักตามที่ประกาศล่วงหน้า ๓ ปี

ระบบที่ ๕ การรับตรงอิสระ : สถาบันอุดมศึกษา รับโดยตรงด้วยวิธีของสถาบันเอง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนต่อ

ระบบ TCAS ต่างกันกับการคัดเลือกที่ผ่านมา คือ การสอบคัดเลือกในแต่ละรอบ เมื่อรับเสร็จจะทำการยืนยันสิทธิ์ (Clearing house) คือนักเรียน ๑ คน มี ๑ สิทธิ์ ในการยืนยันเข้าศึกษาต่อในสาขาที่สอบได้ เมื่อยืนยันแล้วระบบจะตัดชื่อออกจากการมีสิทธิ์สมัครสอบรอบต่อไป หากต้องการสมัครสอบต่อไปต้องสละสิทธิ์ก่อน แต่หากมีการสมัครครั้งต่อไปโดยไม่สละสิทธิ์แล้ว ผ่านการคัดเลือกจะถือเป็นโมฆะ (การชี้แจงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Thai University central Admission System : TCAS)ปีการศึกษา ๒๕๖๑)

๒.๔.๖ การประยุกต์ใช้

การประยุกต์ใช้การเตรียมพร้อมผู้เรียนสู่การเรียนรู้ระดับอุดมศึกษานั้น เนื่องมาจากผู้ที่มีสิทธิ์ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยหลายแห่ง แต่สละสิทธิ์ให้เหลือเพียงสิทธิ์เดียว เพราะไม่เป็นการเสียสิทธิ์สำหรับคนที่สอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาไม่ได้ เมื่อได้ศึกษาถึง ๕ เทคนิคการเลือกเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยให้โดนใจ, ๖ สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัย, ๗ เทคนิคเลือกเรียนต่ออย่างไร ให้เหมาะกับตัวเอง จะเห็นว่าการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ต้องตัดสินใจให้ดี เพราะเมื่อเรียนต้องเรียนให้ครบ ๔ ปี จึงจะจบหลักสูตร แต่บางคณะ บางสาขาต้องใช้เวลาเรียน ๕-๖ ปี เช่น คณะครุศาสตร์ ต้องเรียนวิชาชีพครูอีกหนึ่งปี (ปัจจุบันครุสภาจัดให้เรียนอยู่ภายใน ๔ ปีแล้ว ได้รับใบประกอบวิชาชีพครู) แพทย์ ต้องใช้เวลาเรียน ๖ ปีและยังต้องศึกษาแพทย์เฉพาะทางอีก ๔ รวมเป็น ๑๐ ปี เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ที่เตรียมความพร้อมจะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาจะต้องทำการบ้านหนักคือต้องตัดสินใจให้รอบคอบ แล้วจึงศึกษาต่อในคณะหรือสาขาวิชาที่ตนเองมีความถนัด และสามารถต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ โดยไม่ต้องถูกบังคับจากผู้ปกครองที่ต้องให้บุตรหลานเรียนตามที่ผู้ปกครองต้องการ เมื่อผู้เรียนไม่ออกกลางคันก่อนหรือไม่สามารถเรียนในสาขาวิชาที่ตนชอบจบตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ก็เป็นการชี้ทางการดำเนินชีวิตของผู้ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

๒.๕ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ที่มาของแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้และการประยุกต์สู่การสอนสร้างขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ เช่น ทฤษฎีในกลุ่มพฤติกรรมนิยม ซึ่งให้คำจำกัดความคำว่า การเรียนรู้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยเน้นองค์ประกอบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในขณะที่ทฤษฎีกลุ่มพุทธินิยมให้คำจำกัดความการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการคิดหรือการพัฒนาทางสติปัญญา โดยมุ่งเน้นไปที่กระบวนการคิดอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ที่จัดไว้ว่า มีบทบาทต่อการประยุกต์สู่การออกแบบการเรียนการสอนที่จะกล่าวถึงในที่นี้ จะกล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้ กฎหรือหลักการพื้นฐานในการเรียนรู้เพื่อการประยุกต์สู่การออกแบบการเรียนการสอนโดยตรง

๒.๕.๑ ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's connectionism)

ธอร์นไดค์ (Thorndike) เป็นผู้ค้นพบกฎการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองโดยการกระทำอย่างมีเป้าหมาย ธอร์นไดค์ได้ทำการทดลองจับแมวใส่กรงที่มีสลักประตูปิดไว้ ให้แมวหาทางออกจากกรงเพื่อไปกินอาหาร โดยแมวจะต้องหาทางถอดสลักประตูให้ได้จึงจะได้กินอาหาร จากการทดลองพบว่า ในระยะแรกแมวใช้วิธีลองผิดลองถูก (trial and error) และค้นพบวิธีถอดสลักประตูโดยบังเอิญทำให้ประตูเปิดและออกมากินอาหารได้ การทดลองในครั้งต่อ ๆ มา แมวใช้เวลาอันน้อยลงในการหาทางออกมากินอาหารได้ การทดลองดังกล่าว ทำให้สามารถตั้งกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ^{๔๑} ดังนี้

๑. กฎแห่งผล (Law of Effect) พฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดที่ได้รับผลที่ทำให้ผู้เรียนพึงพอใจ ผู้เรียนจะกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำ ๆ อีกหรือเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าไม่ได้รับผลที่พึงพอใจ ผู้เรียนก็จะเลิกทำพฤติกรรมนั้น

๒. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนอยู่ในภาวะมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ การบังคับหรือฝืนใจจะทำให้หงุดหงิดไม่เกิดการเรียนรู้

๓. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การเรียนรู้จะคงทน หรือติดทนนานถ้าได้รับการฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อย ๆ ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์เน้นความเชื่อมโยงของสิ่งเร้าและการตอบสนอง ซึ่งก็พบว่า หากผลที่ตามมาหลังการลงมือปฏิบัติ เป็นสิ่งที่น่าพอใจ ความเชื่อมโยงของสิ่งเร้าและการตอบสนองก็จะแน่นแฟ้น มากยิ่งขึ้น

^{๔๑} Gredler. Learning and Instruction : Theory into Practice (3 rd ed) New eryl ; Prenrtice-Hall . ๑๙๙๗), p.๒๔.

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ครูจะต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เป็นพฤติกรรมที่ชัดเจน ทำให้สามารถวัดและประเมินผลได้ว่าการเรียนรู้หรือไม่ โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และแจ้งให้ผู้เรียนทราบพฤติกรรมที่คาดหวัง
๒. ก่อนเรียนครูควรสำรวจว่า ผู้เรียนมีความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจและมีความรู้พื้นฐานเดิมที่พร้อมในการเรียนรู้หรือไม่ เพื่อหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน
๓. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การเผชิญหน้ากับสถานการณ์ปัญหาซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูก เพื่อหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจเมื่อสามารถค้นพบวิธีการแก้ปัญหาที่ตนเองได้
๔. ครูควรหาทางที่จะรู้ว่าอะไรคือรางวัลหรือผลที่ผู้เรียนพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้หรือแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก
๕. ครูควรให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนสิ่งที่เรียนรู้แล้วอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดทักษะในสิ่งนั้น ๆ

๒.๕.๒ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการ (Operant Conditioning Theory)

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการของสกินเนอร์ สกินเนอร์ (Skinner, cited in Gredler) ได้แก่ การเป็นผู้ที่ให้คำจำกัดความการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นผลอันเกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการของสกินเนอร์ เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่อธิบายการเรียนรู้ว่า เกิดจากการวางเงื่อนไขของสิ่งเร้าซึ่งผู้เรียนต้องลงมือกระทำหรือปฏิบัติเพื่อหาทางแก้ปัญหาจึงจะได้รับผลที่พอใจ ถ้ามีการเรียนรู้เกิดขึ้นจะสังเกตได้ว่า มีการตอบสนองเพิ่มขึ้น เมื่อไม่มีการเรียนรู้อัตราการตอบสนองจะลดลง การเรียนรู้จึงถูกตีความว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการตอบสนองนั่นเอง การตอบสนองนั้นวัดได้จากอัตรา/ความถี่ของการตอบสนอง ดังนั้นองค์ประกอบในการเรียนรู้ของสกินเนอร์จึงประกอบด้วย สิ่งเร้าที่มีการวางเงื่อนไข การตอบสนองของผู้เรียน และผลที่ตามมา สกินเนอร์ได้ทำการทดลองกับหนูและนกโดยการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการในลักษณะต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรม โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการเสริมแรง (reinforcement) ที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม ทำให้เกิดข้อสรุปสำหรับการเรียนรู้ว่า

หมายถึง การกระทำใด ๆ หากได้รับการเสริมแรงก็มีแนวโน้มที่จะกระทำซ้ำอีก ส่วนการกระทำใดที่ไม่มีการเสริมแรงมีแนวโน้มว่า ความถี่ของการกระทำจะลดลงและหายไปในที่สุด^{๔๒}

การเสริมแรงของสกินเนอร์ แบ่งเป็น ๒ ประเภท^{๔๓} ได้แก่

๑. การเสริมแรงแบบปฐมภูมิ (Primary Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่สามารถทำให้ความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องอาศัยการฝึกฝน เป็นสิ่งเร้าตามธรรมชาติ เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

๒. การเสริมแรงแบบวางเงื่อนไขหรือการเสริมแรงทุติยภูมิ (Conditioned or Secondary Reinforcement) คือ สิ่งเร้าที่ทำให้พฤติกรรมเข้มแข็งขึ้น เป็นรูปแบบการเสริมแรงแบบวางเงื่อนไข ดังนี้

๑. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ การให้สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดทางบวกแก่พฤติกรรม ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้นหรือมีการกระทำซ้ำของพฤติกรรมดังกล่าว เช่น การที่ผู้เรียนส่งงานครบตรงเวลาตามกำหนด เมื่อได้รับคำชมเชยจากครู ก็จะทำให้ผู้เรียนส่งงานตรงเวลาและครบตามกำหนดอีก

๒. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือ การลดหรือการถอนสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดผลที่ไม่พึงพอใจ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เช่น เสียงดัง ห้องเรียนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้นักเรียนหงุดหงิด ไม่สนใจเรียน เมื่อติดเครื่องปรับอากาศทำให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น ตามแนวคิดของสกินเนอร์การเสริมแรงทางบวกจึงเปรียบได้กับรางวัล สำหรับการลงโทษ หมายถึงการหยุดให้การเสริมแรงทางบวก เช่น ไม่อนุญาตให้นักเรียนเล่นเกมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนชอบ หรือเพิ่มการเสริมแรงทางลบ เช่น ให้นักเรียนคัดไทย ๕๐ จบ เป็นต้น จากการศึกษาของสกินเนอร์เรื่องผลของการลงโทษได้ข้อสรุปว่า

๑) การลงโทษช่วยยับยั้งหรือลดการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพียงชั่วคราว แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถาวร

๒) การลงโทษทำให้เกิดการตอบโต้ทางอารมณ์ที่ไม่พึงปรารถนา เช่น ความคับข้องใจ ความโกรธและความรู้สึกผิด

^{๔๒} อังแล้ว, Gredler. *Learning and Instruction : Theory into Practice* (3 rd ed) New erez ; Prenrtice-Hall. ๑๙๙๗), p. ๖๒,๖๙.

^{๔๓} อังแล้ว, Gredler. *Learning and Instruction : Theory into Practice* (3 rd ed) New erez ; Prenrtice-Hall. ๑๙๙๗), p. ๗๔-๗๕.

๓) การลงโทษไม่ได้ช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การลงโทษนักเรียนที่ใช้ไวอากรณผิดจำคำศัพท์ไม่ได้ ไม่ได้ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การใช้ไวอากรณที่ถูกต้อง หรือขยับท่องคำศัพท์มากขึ้น ในการปรับพฤติกรรม สกินเนอร์แนะนำให้หลีกเลี่ยงเงื่อนไขที่ทำให้ต้องมีการลงโทษไป เป็นการเสริมแรงกับพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น เมื่อไม่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการแข่งขัน ก็ให้รางวัลกับพฤติกรรมความร่วมมือ เป็นต้น ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เร็วขึ้นเมื่อได้รับการเสริมแรงทุกครั้งที่ตอบสนองได้ถูกต้อง

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการของสกินเนอร์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ได้ดังนี้

๑. ควรวิเคราะห์การเรียนรู้ออกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันตามลำดับจากพื้นฐานไปสู่ขั้นที่ซับซ้อนขึ้น โดยการนำเสนอสิ่งเร้าต่อการเรียนรู้ไปตามลำดับขั้นและจัดให้มีการเสริมแรงหรือให้รางวัลที่ผู้เรียนพอใจเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นในแต่ละขั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ในขั้นต่อไป

๒. การเรียนที่ได้ผลดีคือ การเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้กระทำด้วยตนเองและปรับพฤติกรรมไปตามผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยครูใช้รางวัล หรือการเสริมแรงเป็นกลไกในการส่งเสริมการแสดงพฤติกรรม

๓. ใช้การเสริมแรงในการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนแทนการลงโทษ โดยให้รางวัลที่ผู้เรียนเป็นแรงเสริมสำหรับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือให้รางวัลหรือการเสริมแรงสำหรับพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับพฤติกรรมที่ไม่ต้องการให้กระทำ

๒.๕.๓ ทฤษฎีเกสตัลต์ (Gestalt Theory)

คำว่า “gestalt” เป็นคำศัพท์ในภาษาเยอรมัน หมายถึง รูปร่างหรือรูปแบบ (form or pattern) ทั้งที่เป็นส่วนย่อยและส่วนทั้งหมด นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ศึกษาว่า มนุษย์รับรู้สิ่งที่เห็นอย่างไร และเข้าใจ ความสัมพันธ์ของส่วนทั้งหมดกับส่วนย่อยที่ประกอบกันเป็นส่วนทั้งหมดอย่างไรบ้าง และยังเชื่อว่า บุคคลแต่ละคนตอบสนองหรือรับรู้ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นสถานการณ์เดียวกันมากกว่าการรับรู้แยกกันเป็นแต่ละเหตุการณ์ แนวความคิดหลักของทฤษฎีนี้คือ ส่วนรวมมีใช้ เป็นเพียงผลรวมของส่วนย่อย ส่วนรวมเป็นสิ่งที่มากกว่าผลรวมของส่วนย่อย (the whole is more than the sum of the parts) ^{๔๔}

^{๔๔} ทิศนา ขัมมณี, ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ . (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,๒๕๕๕), หน้า ๖๐.

เกสตัลต์ เป็นนักจิตวิทยา เขาได้อธิบายเรื่องของการเรียนรู้ว่า เกิดจากการรับรู้และการหยั่งเห็น และสร้างกฎแห่งการจัดระเบียบการรับรู้ (the laws of perceptual organization) เพื่ออธิบายการรับรู้ของมนุษย์ ไว้ดังนี้

๑. กฎแห่งความสัมพันธ์ (Related Laws) เป็นกฎที่อธิบายถึงการรับรู้ของมนุษย์ที่มีต่อองค์ประกอบย่อยที่เป็นสมาชิกของส่วนรวมหรือส่วนทั้งหมด โดยตั้งกฎการรับรู้ ๔ กฎ ได้แก่

๒. กฎของความใกล้เคียง (proximity) เชื่อว่าองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกันของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีแนวโน้มที่จะรับรู้เป็นกลุ่มเดียวกัน

๓. กฎของความเหมือน (similarity) อธิบายว่า สิ่งที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น สี หรือรูปร่างที่คล้ายกัน มีแนวโน้มที่จะถูกจัดเข้าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

๔. กฎแห่งความสมบูรณ์ (closure) สมมติว่ามีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพของสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้เป็นรูปที่สมบูรณ์โดยอาศัยประสบการณ์เดิม เพราะภาพปิดมีความแน่นอน ผู้เรียนจึงมีแนวโน้มที่จะมองเห็นภาพเปิดราวกับเป็นภาพปิด

๕. กฎแห่งความชัดเจน (simplicity) มนุษย์รับรู้สิ่งเร้าเป็นภาพรวมมากกว่าการมองส่วนย่อยที่แฝงอยู่ในภาพรวมนั้น

๖. การหยั่งเห็น (insight) หมายถึง การเกิดความคิดแวบขึ้นมาอย่างฉับพลันทันทีในขณะที่ยังประสบปัญหา ทำให้มองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนจนสามารถแก้ปัญหาได้ ผู้ที่พัฒนาแนวคิดการหยั่งเห็น คือ โคเลอร์ (Kohler, cited in Gredler) ในการทดลองที่ทำกับลิงชิมแปนซี โดยให้ลิงอยู่ในห้องกว้างที่มีกล้วยแขวนอยู่ และมีกิ่งไม้แห้งวางอยู่มุมห้องทั้งท่อนยาวและท่อนสั้น หลังจากที่ได้พยายามหาวิธีที่จะคว้ากล้วยมากินด้วยวิธีต่าง ๆ หลากหลายวิธี โดยฉับพลันทันทีลิงเกิดความคิดในการนำไม้ที่มีอยู่มาต่อกันและสามารถสอยกล้วยมากินได้ ซึ่งโคเลอร์อธิบายว่า การที่ลิงมองเห็นท่อนไม้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหานั้น แสดงว่า ลิงนั้นได้เกิดการจัดระเบียบใหม่ของการรับรู้ทำให้มองเห็นแนวทางหรือความคิดที่นำไปสู่การแก้ปัญหาได้ และเราเรียกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนี้ว่าการหยั่งเห็น โคเลอร์ยังกล่าวว่าการหยั่งเห็นไม่ใช่พฤติกรรมแบบขั้นตอนเดียว อาจมีหลายขั้นตอนในการดำเนินการก็ได้

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีเกสตัลต์ประยุกต์ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้^{๔๕}

๑) ในการสอนควรเสนอภาพรวมให้ผู้เรียนเห็นก่อนที่จะนำเสนอเสนอภาพย่อย

^{๔๕} อ่างแล้ว, ทิศนา ขมมณี, ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

๒) การจัดระเบียบสิ่งเร้าที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ครูควรจัดสิ่งๆที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน

๓) ในการสอน ครูไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเสนอเนื้อหาทั้งหมดที่สมบูรณ์ แต่สามารถเสนอเนื้อหาแต่เพียงบางส่วนก็ได้

๔) การเสนอบทเรียนหรือเนื้อหาควรจัดให้มีความต่อเนื่องกัน จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและเร็วขึ้น

๕) ครูควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่หลากหลาย กว้างขวาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์เหล่านั้นไปใช้ในการแก้ปัญหาแบบหยั่งเห็นได้

๖) ในการแก้ปัญหา ครูควรให้ผู้เรียนได้ฝึกมองปัญหาในทุกแง่มุม และฝึกใช้ความคิดอย่างเหตุผลในการแก้ปัญหา และไม่มองปัญหาโดยมีอคติ

๒.๕.๔ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Development Theory)

นักทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา เพียเจต์ (Piaget) และ ไวทสกี (Vygotsky) อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์แตกต่างกัน ดังนี้

๑. เพียเจต์ อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลว่า คือ การพัฒนาความคิดเชิงตรรกะหรือการคิดเชิงเหตุผลตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ ช่วงการเปลี่ยนแปลงของการให้เหตุผลจากรูปแบบหนึ่งไปสู่การให้เหตุผลในอีกรูปแบบหนึ่งของบุคคลนั้นจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนแน่นอนสำหรับทุกคน การเปลี่ยนแปลงนี้ก็คือพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะเร็วหรือช้าแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ วุฒิภาวะ อิทธิพลทางสังคม และกระบวนการคิดของแต่ละคน เพียเจต์แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ของเด็กตามช่วงวัย เป็น ๔ ขั้นตอน^{๔๖} ได้แก่

๑. ขั้นรับรู้ทางประสาทสัมผัส (Sensorimotor Period) เริ่มตั้งแต่แรกเกิด - ๒ ปี เป็นช่วงที่ทารกเรียนรู้โลกผ่านการกระทำและรับรู้ข้อมูลจากการสัมผัส ทารกจะใช้ปฏิกิริยาแบบสะท้อน (reflexes) ซึ่งติดตัวมาแต่เกิดในการตอบโต้ทันทีต่อสิ่งเร้าในระยะแรก และค่อย ๆ พัฒนาเป็นการเคลื่อนไหวอย่างตั้งใจและมีการวางแผน จนสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น การเดิน การวิ่งตามที่ต้องการได้ การกระทำเช่นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจและสร้างความรู้ความเข้าใจต่อโลกรอบตัวเด็ก ในช่วงแรกของพัฒนาการเด็กเล็ก ๆ จะรับรู้และสนใจเฉพาะวัตถุที่จับต้องได้และสามารถมองเห็นในขณะนั้น ยังไม่สามารถแยกตัวเองออกจากสิ่งแวดล้อม แต่เมื่อถึงตอนปลายของช่วง

^{๔๖} อ้างแล้ว, Gredler. Learning and Instruction : Theory into Practice (3 rd ed) New jersey ; Prenrtice-Hall. ๑๙๙๗), p. ๒๑๗.

พัฒนาการ เด็กเริ่มรู้จักการแยกตนเองออกจากสิ่งของและสิ่งแวดล้อม คือรู้ว่าของยังคงอยู่ที่เดิมแม้ว่าจะมองไม่เห็น ในช่วงนี้เด็กเริ่มเข้าใจเหตุผลในเรื่องเวลา สถานที่ และมีความสามารถในการสร้างตัวแทนของความคิด

๒. ขั้นก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Period) อายุ ๒-๗ ปี เป็นขั้นที่เด็กเริ่มก้าวจากการกระทำสู่การคิด หรือการกระทำจากภายใน ก่อนถึงขั้นนี้โครงสร้างความคิดของเด็ก (schema) ยังผูกอยู่กับการกระทำ หมายถึงเด็กยังไม่สามารถระลึกถึงอดีต การคิดล่วงหน้าหรือการทำนาย เนื่องจากการจำได้หรือการคิดล่วงหน้าได้ เด็กสามารถสร้างสัญลักษณ์ขึ้นในโครงสร้างความคิด ความสามารถในการคิดโดยใช้สัญลักษณ์ยังเป็นงานที่ยากสำหรับเด็กในวัยนี้ อย่างไรก็ตาม เด็กในวัยนี้จะมีพัฒนาการทางภาษาอย่างรวดเร็ว สามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายและเริ่มมีพัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจ และความหมายของสัญลักษณ์ หรือเรียนรู้ผ่านจินตนาการได้โดยเริ่มมีการเล่น การเลียนแบบ เป็นขั้นเริ่มต้นของการใช้เหตุผล กล่าวคือ การรับรู้และการคิดแก้ปัญหาในสิ่งที่ตนเองเห็นเป็นส่วนใหญ่ มองอะไรเพียงด้านเดียวโดยยังขาดความเข้าใจเรื่องความคงที่ของสาร และไม่สามารถคิดย้อนกลับได้ กล่าวโดยสรุป เด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถให้เหตุผลของการเปลี่ยนแปลงหรือคิดวิเคราะห์จำแนกความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยหลักการและเหตุผล

๓. ขั้นปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม (Concrete Operational Period) อายุ ๗-๑๑ ปี เด็กในวัยนี้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ลักษณะสำคัญของการคิดในขั้นนี้ก็คือ การรับรู้ความคงที่ของโลกกายภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล โดยมีความเข้าใจว่าวัตถุไม่ว่าจะเปลี่ยนภาชนะบรรจุ เปลี่ยนรูปร่าง หรือเปลี่ยนที่วางก็ตาม แต่ยังคงมีลักษณะพื้นฐานเดิม และเข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สามารถเปลี่ยนกลับคืนได้ พัฒนาการที่สมบูรณ์ในขั้นนี้ คือ เป็นวัยที่เด็กพัฒนาความสามารถในการจัดประเภทของสิ่งของโดยพิจารณาจากคุณลักษณะเดียวของวัตถุ เช่น ถ้าให้นักเรียนจัดกลุ่มปากกาที่มีสีและรูปร่างแตกต่างกัน ผู้เรียนสามารถจัดกลุ่มปากกาที่มีรูปร่างต่างกันได้ในวัยนี้ผู้เรียนมีความเข้าใจการจัดลำดับ สร้างลำดับได้อย่างมีเหตุผล เช่น เรียงลำดับสิ่งของจากน้อยไปมาก หรือเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ เป็นต้น สามารถคิดย้อนกลับและสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงใหม่ได้ จึงเป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบและเป็นตรรกะ แต่ยังต้องการอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมช่วยในการคิด

๔. ขั้นการคิดอย่างเป็นเหตุผล (Formal Operational Period) อายุ ๑๒ ปี ขึ้นไป จนถึงวัยผู้ใหญ่ พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กไม่ได้มาถึงในขั้นนี้ทุกคน การเรียนรู้ในขั้นก่อนหน้านี้นี้ยังคงมีอิทธิพลอยู่ เป็นขั้นพัฒนาจากการคิดเชิงรูปธรรมสู่การคิดเชิงนามธรรม เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดเชิงเหตุและผลเพื่ออธิบายและแก้ปัญหาที่พบ สามารถสร้างสมมติฐานและทฤษฎีแบบนักวิทยาศาสตร์

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ประยุกต์ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้

๑. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาและสังคมตามวัย เช่น ในวัยเด็กเล็กจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการสัมผัสรับรู้ด้วยการลงมือกระทำ และกิจกรรมการเล่นประเภทต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษาจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและเรียนรู้จากสื่อ ในระดับมัธยมศึกษาให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ผ่านการวิจัยทดสอบ สำรวจ ค้นคว้าโดยใช้กระบวนการคิดต่าง ๆ ในรูปของกิจกรรมโครงงาน เป็นต้น

๒. เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการที่แตกต่างกันแม้จะอยู่ในวัยเดียวกัน ครูจึงควรให้เด็กมีอิสระ และได้พัฒนาไปตามความสามารถของแต่ละคน

๓. การสอนสิ่งต่าง ๆ ให้กับเด็ก ครูควรใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อช่วยให้เด็กมีความเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นดีกว่าการบอกเล่าหรือ บรรยายด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียว

ไวท์ฮอทสกี อธิบายพัฒนาการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเกิดจากประสบการณ์ ๓ แบบ แบบแรกเป็นประสบการณ์จากบรรพบุรุษ ซึ่งรวมประสบการณ์ทางชีวภาพ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาของคนรุ่นก่อน ทำให้การตอบสนองของมนุษย์กว้างขวางกว่าสัตว์ แบบที่ ๒ ประสบการณ์ทางสังคม ซึ่งได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และแบบที่ ๓ เป็นประสบการณ์ที่มนุษย์ปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งแตกต่างจากสัตว์ตรงที่สัตว์มีการปรับตัวแบบเชิงรับ (passive adaptation) คือการใช้ธรรมชาติ ในขณะที่มนุษย์ปรับตัวเชิงรุก (active adaptation) คือเปลี่ยนแปลงธรรมชาติให้ตอบสนองความต้องการของตนเอง เช่น ผีเสื้อสร้างรังจากใยของตนเองด้วยรูปแบบเดิม ในขณะที่มนุษย์สร้างงานจากความคิดในสมองก่อน ดังนั้นการถกทอของมนุษย์จึงเปลี่ยนแปลงไปตามจินตนาการซึ่งมาจากประสบการณ์ที่ทำซ้ำ ๆ ไวท์ฮอทสกีเห็นว่าการพัฒนาการคิดของมนุษย์ เช่น การคิดเชิงตรรกะ การเข้าใจ และการควบคุมตนเองได้ มีหลักการพื้นฐาน

๑. สื่อกลางในการพัฒนาความคิด คือการใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และภาษา เป็นเครื่องมือในการสื่อสารความคิด และควบคุมการคิดของตนเอง

๒. กระบวนการทางสังคมมีผลต่อการพัฒนาสติปัญญา การพัฒนาความคิดของมนุษย์มาจากประสบการณ์ทางสังคมซึ่งได้จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

๓. ศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถพัฒนาให้สูงกว่าระดับที่ผู้เรียนมีอยู่ไปสู่ศักยภาพที่ผู้เรียนจะพัฒนาไปให้ถึงได้ด้วยความร่วมมือ ช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจมากกว่า ดังนั้น การเรียนรู้ควรสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือโดยครูช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างแนวคิดของเพียเจต์และไวท์ฮอทสกี ก็คือ เพียเจต์ให้ความสำคัญกับพัฒนาการและความพร้อมของผู้เรียนในการพัฒนาสติปัญญา แต่ไวท์ฮอทสกีไม่ได้คิดว่าวุฒิภาวะจะมีส่วนในการ

พัฒนาทักษะทางการคิด แต่เชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ทางภาษามีความสำคัญต่อการรับรู้ การเรียนรู้เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้และทักษะมากกว่าการประยุกต์สู่การสอน

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีพัฒนาการของไวทือทสกี ประยุกต์ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้

๑. การจัดกลุ่มผู้เรียน แบบอุดมคติ ครู ๑ คน ทำงานกับผู้เรียน ๑-๒ คน และผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม ควรมีอย่างมากไม่เกิน ๕-๖ คน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาการทางสติปัญญาอยู่ในระดับไม่เท่ากัน ครูจำเป็นต้องรู้ว่าผู้เรียนคนใด มีพัฒนาการทางความคิดเป็นอย่างไร เพื่อวางแผนช่วยเหลือให้ผู้เรียนแต่ละคนพัฒนาไปถึงระดับศักยภาพที่แต่ละคนจะไปถึงได้ สำหรับขั้นตอนในการเรียนการสอนตามแนวคิดของไวทือทสกี สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์หลักการและความคิดรวบยอดที่เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละคน การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน การสอนและการประเมินผล ครูควรพิจารณาถึงงานที่จะค่อย ๆ เพิ่มให้กับผู้เรียนในขณะที่เริ่มเรียนว่าควรเป็นอย่างไร จะให้ผู้เรียนทำงานด้วยตนเองอย่างไร และการให้ผู้เรียนนำทักษะไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น

๒. หลักการเรียนรู้ที่ดี ต้องล้าหน้าพัฒนาการที่ผู้เรียนเป็นอยู่ ดังนั้นควรจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ล้าหน้ากว่าพัฒนาการที่ผู้เรียนทำได้เอง แต่อยู่ในวิสัยที่ผู้เรียนจะทำได้หากได้รับการแนะนำช่วยเหลือจากครูผู้สอน

๓. การจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในช่วงพัฒนาการที่ผู้เรียนจะพัฒนาไปถึงนั้น ควรจะเป็นกิจกรรมที่ร่วมมือกันระหว่างครูและผู้เรียน โดยค่อยๆ ถ่ายโอนการควบคุมการเรียนรู้ไปสู่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนค่อยๆ เรียนรู้เพิ่มขึ้นจนในที่สุดผู้เรียนสามารถทำงานได้เอง

๔. การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรพิจารณาจากมุมมองของผู้เรียน ดังนั้นในการมอบหมายงานให้แก่ผู้เรียนจึงควรรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายผู้เรียนด้วย

๒.๕.๕ ทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศ (information processing theory)

ทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศนี้ เป็นทฤษฎีที่อธิบายการเรียนรู้ของมนุษย์แตกต่างจากทฤษฎีพฤติกรรมนิยมโดยสิ้นเชิง โดยอธิบายการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการทำงานของสมองในการแปลงสารสนเทศที่ได้รับรู้ผ่านการดำเนินการต่าง ๆ เป็นลำดับ เพื่อเก็บสะสมหรือจดจำไว้ในความจำระยะยาวโดยเปรียบเทียบกระบวนการนี้คล้ายกับการประมวลผลข้อมูลของเครื่องคอมพิวเตอร์ ทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศนี้ได้รับการพัฒนาเพื่อขยายรายละเอียด และนำไปอธิบายกระบวนการในการสร้างและจดจำข้อมูลของสมองให้ชัดเจนขึ้น ตลอดจนควบคุมกระบวนการนี้ให้มี

ประสิทธิภาพ กระบวนการในการประมวลผลสารสนเทศเริ่มตั้งแต่การรับสารสนเทศจากสิ่งแวดล้อมภายนอกผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสหรือเครื่องรับ (receptors) ข้อมูลที่ประสาทสัมผัสรับรู้ไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง จะได้รับการแปลงเป็นสัญญาณไฟฟ้าส่งไปยังเครื่องรับสัมผัส (sensory register) ซึ่งจะเก็บไว้เป็นระยะเวลาสั้น ๆ ประสาทส่วนรับสัมผัสนี้จะทำหน้าที่กรองโดยเลือกเก็บเฉพาะสารสนเทศซึ่งเป็นที่สนใจเพื่อส่งต่อไปยังสมองในส่วนที่เป็นความจำที่ใช้ในการทำงาน (working memory) หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความจำระยะสั้น (short-term memory) การทำงานในช่วงนี้ คล้ายกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ตรงที่ข้อมูลจะปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์แต่อยู่ได้เพียงช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ความจำที่ใช้ในการทำงานเปรียบได้กับแรม (RAM) ของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีสมรรถภาพในการทำงานจำกัด ทั้งปริมาณและเวลา สารสนเทศในส่วนความจำทำงานนี้จะเก็บไว้ได้นานเพียง ๑๐-๒๐ วินาที จะต้องมีการถ่ายโอนสารสนเทศนี้ไปยังความจำระยะยาว (long term memory) หรือจะต้องมีการเข้ารหัสข้อมูลการเข้ารหัสข้อมูล (encoding) ลักษณะสำคัญของสารสนเทศที่จะเข้ารหัสไว้ในความจำระยะยาวได้นั้น จะต้องทำให้มีความหมาย สารสนเทศที่ไม่มี ความหมายไม่สามารถเก็บไว้ในความจำระยะยาว การทำให้สารสนเทศมีความหมายจะต้องมีการบูรณาการกับความรู้เดิมที่สะสมอยู่ในความจำระยะยาว ดังนั้นสารสนเทศที่เก็บสะสมอยู่ในความจำระยะยาวจะถูกดึงออกมาไว้ที่ความจำทำงานเพื่อเตรียมรับการเชื่อมโยงกับสารสนเทศใหม่ เพื่อให้เป็นสารสนเทศที่มีความหมาย วิธีการจดจำสารสนเทศทำได้หลายวิธี เช่น การจดจำในรูปของภาษา เช่น ความคิดรวบยอด ความคิด หลักการ ข้อความที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล หรือการเก็บเป็นภาพ เป็นต้น ความจำระยะยาวมีสมรรถภาพไร้ขีดจำกัดและเก็บได้นานแต่อาจลืมได้ การลืมอาจเนื่องมาจากการขาดตัวช่วยที่ดีหรือกลวิธีในการฟื้นความจำการดึงข้อมูลและการตอบสนอง (retrieval and response generator) เมื่อเราต้องการนำสารสนเทศที่เก็บไว้ในความจำระยะยาวมาใช้ สมองจะได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่าง ๆ จากภายนอกทำให้สารสนเทศเหล่านี้ถูกส่งกลับมายังหน่วยความจำทำงาน และส่งต่อไปยังประสาทส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมการตอบสนอง ซึ่งประสาทส่วนนี้จะจัดระบบการตอบสนองที่เหมาะสมไปยังส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้กระทำตามที่สมองได้สั่งการ ทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศนี้ได้รับการพัฒนาเพื่อขยายรายละเอียดของกระบวนการและการจัดโครงสร้างของข้อมูลที่ใช้ในการเรียนรู้ เช่น เรื่องการควบคุมการคิด (metacognition) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการจัดการกับการคิดของตนเองได้ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีกระบวนการประมวลผลสารสนเทศ ประยุกต์ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้

๑. การรับรู้ข้อมูลเกิดจากความสนใจหรือใส่ใจของผู้เรียน ดังนั้นในการจัดการเรียน การสอนจึงควรจัดสิ่งเร้าให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน และสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน

๒. ก่อนเรียนเรื่องใหม่ ครูควรทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ใหม่ที่ต้องการเรียนรู้เพื่อช่วยให้การรับรู้ข้อมูลใหม่มีความหมายมากขึ้น และสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งที่รู้มาก่อนทำให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ง่ายขึ้น

๓. ครูควรหาวิธีให้ผู้เรียนจดจำข้อมูลให้นาน ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจำอย่างเป็นระบบ การทำให้ข้อมูลนั้นมีความหมาย การเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย การท่องจำการสร้างแผนภาพความคิด เป็นต้น

๔. การจัดโครงสร้างเนื้อหาที่เรียนให้เป็นระเบียบ และนำเสนอเป็นผังมโนทัศน์ที่แสดงภาพรวมของสิ่งที่เรียนล่วงหน้าให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถดึงประสบการณ์เดิมที่เป็นพื้นฐานในการเรียนเรื่องใหม่มาสร้างความเข้าใจการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ที่ครูจะสอนในรายละเอียดต่อไปได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

๒.๕.๖ ทฤษฎีการเรียนรู้พุทธินิยมเชิงสังคม (Social-cognitive Learning Theory)

แบนดูรา (Bandura)^{๔๗} ผู้พัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้พุทธินิยมเชิงสังคม (social-cognitive learning theory) อธิบายไว้ว่า มนุษย์เรียนรู้การแสดงพฤติกรรมใหม่ผ่านการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น หรือตัวแบบ (model) และผลที่ตามมาของพฤติกรรม ซึ่งเป็นสารสนเทศที่นำมาใช้ในการพิจารณาว่า พฤติกรรมใดได้รับการยอมรับให้ปฏิบัติ บุคคลก็จะใช้เป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรมใหม่ของตนต่อไป

แบนดูรากล่าวถึง การเรียนรู้และการแสดงพฤติกรรมว่าเป็นเหตุการณ์ที่แยกกัน การเรียนรู้ตามทัศนะของแบนดูราจึงแตกต่างจากการเรียนรู้ตามทัศนะของนักพฤติกรรมนิยมซึ่งมีความเห็นว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร แต่ในทัศนะของแบนดูราผู้ที่เรียนรู้พฤติกรรมใด หมายถึงการรับรู้และจดจำพฤติกรรมนั้นไว้ แต่อาจจะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรมนั้นก็ได้

องค์ประกอบของทฤษฎีการเรียนรู้ทางพุทธินิยมเชิงสังคม ประกอบด้วย

๑. พฤติกรรมตัวแบบ เราสามารถแบ่งตัวแบบได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ตัวแบบที่มีชีวิต (a live model) หมายถึง บุคคลและพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก เช่น พ่อ แม่ เพื่อน ครู และพฤติกรรมที่บุคคลเหล่านี้แสดงหรือปฏิบัติ

๒. ตัวแบบที่เป็นคำพูด (a verbal instruction model) หมายถึง คำพูด คำสอน

^{๔๗} Bandura, A. social foundation of thought and action : A. social-cognitive learning theory New Jersey : Prenrtice-Hall,Inc.,Englewood cliffs, (๑๙๗๗).

ซึ่งรวมถึงการบรรยายหรือพรรณนาพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบ เช่น พฤติกรรมของความกตัญญู พฤติกรรมของความกล้าหาญเสียสละ เป็นต้น

๓. ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (a symbolic model) หมายถึง ตัวแบบที่เป็นได้ทั้งลักษณะที่เป็นจริงและที่ปรากฏในนิทาน ภาพยนตร์ การ์ตูน รายการโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น

๒. การเสริมแรงให้กับผลที่ตามมาของพฤติกรรมตัวแบบ ทฤษฎีนี้มีความคล้ายคลึงกับ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการตรงผลที่ตามมาของพฤติกรรมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ต่างกันตรงที่การเสริมแรงผลที่ตามมาของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการเป็นการเสริมแรงจากภายนอกหรือจากสิ่งแวดล้อม แต่ทฤษฎีการเรียนรู้ของแบนดูราเป็นการเสริมแรงจากภายในของผู้เรียนเอง ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของรางวัล เช่น ความภาคภูมิใจ ความพอใจ เป็นต้น พฤติกรรมของตัวแบบที่ผู้เรียนสังเกตที่ได้รับการเสริมแรง ผู้เรียนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองทางบวกต่อพฤติกรรมนั้น เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมของตัวแบบได้ตามมาตรฐานที่ผู้เรียนกำหนดขึ้นจนเสมือนเป็นพฤติกรรมของตัวเองได้ ผู้เรียนจะมีความพอใจหรือภูมิใจซึ่งเท่ากับเป็นการเสริมแรงหรือให้รางวัลกับตัวเอง

๓. กระบวนการทางปัญญาซึ่งเป็นกระบวนการภายในของผู้เรียน มีบทบาทสำคัญในการประมวลผลสารสนเทศที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งขึ้นกับความสามารถของผู้เรียนในการรับรู้ เข้ารหัสข้อมูลและสะสมประสบการณ์ในรูปของสัญลักษณ์และสิ่งที่เป็นตัวแทนของพฤติกรรมเพื่อเก็บไว้ในความทรงจำและนำมาใช้ในอนาคต สารสนเทศเหล่านี้จะใช้ในการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนกระบวนการนี้ต้องอาศัยปัจจัย ๔ ประการ คือ ความใส่ใจ (attention) จึงจะเกิดการสังเกตพฤติกรรมได้เป็นอย่างดี การจดจำพฤติกรรม (retention) เป็นการรับรู้และสะสมประสบการณ์ของพฤติกรรมตัวแบบที่ได้จากการสังเกตและดึงประสบการณ์มาใช้ในภายหลัง การแสดงพฤติกรรมให้เหมือนตัวแบบ (reproduction) เป็นการนำพฤติกรรมที่สังเกตและเก็บไว้ออกมาปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติพฤติกรรมบ่อย ๆ จะช่วยพัฒนาและปรับปรุงทักษะของการแสดงพฤติกรรมนั้น และการจูงใจ (motivation) เป็นการส่งเสริมการเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบโดยสร้างความคาดหวังผลทางบวกที่จะตามมา

๔. การกำกับตนเอง (self regulation) เป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมและกำกับการเรียนรู้ของตนเองมาจากความเข้าใจถึงผลที่เกิดตามมาของพฤติกรรม ถ้าผลที่ตามมาคือรางวัลผู้เรียนจะมีความพอใจพฤติกรรมของตนเอง ถ้าผลที่ตามมาคือการลงโทษผู้เรียนจะไม่พอใจพฤติกรรมทั้งสองประการนี้มีผลต่อการตั้งเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรม ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้สูงและสามารถทำได้ตามเกณฑ์ก็จะเกิดการเสริมแรงในตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ แบนดูราเชื่อว่าการเรียนรู้โดยการสังเกตเกิดขึ้นในขั้นการจดจำพฤติกรรม และการแสดงให้เหมือนตัวแบบ ครูที่เข้าใจเรื่องแรงจูงใจควรสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนที่ผู้เรียนสามารถประเมินพฤติกรรมของตนเองได้ โดย

ตั้งเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์สูงแต่อยู่ในวิสัยที่ผู้เรียนสามารถทำได้เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จอันจะเป็นการเสริมแรงให้กับตัวของผู้เรียนเองและเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ต่อไป

๕. การรับรู้ศักยภาพของตนเอง (self efficacy) การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นมีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล ๒ คนที่รับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกันจะมีการแสดงออกในคุณภาพของพฤติกรรมแตกต่างกัน แม้ว่าจะมีความสามารถไม่ต่างกัน แบนดูราเชื่อว่าความสามารถของบุคคลไม่ตายตัวแต่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองทำได้ ๔ วิธี ได้แก่

๑. การทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (mastery experience) เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เพราะเป็นประสบการณ์ตรงความสำเร็จทำให้เพิ่มความสามารถของตนเอง บุคคลที่รู้ว่าตนเองมีความสามารถจะไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ

๒. การใช้ตัวแบบ (modeling variable) การใช้ตัวแบบที่ส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคลว่าเขามีความสามารถที่จะทำได้

๓. การใช้คำพูดชักจูง (social presentation) ใช้การบอกว่าผู้เรียนมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จ วิธีนี้ไม่ค่อยจะได้ผลนัก ควรใช้ร่วมกับวิธีที่ทำให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จ

๔. ใช้การกระตุ้นทางอารมณ์ (emotional state) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง แต่การกระตุ้นที่รุนแรงอาจทำให้การกระทำไม่ค่อยได้ผลดี เช่น การถูกข่มขู่ ความวิตกกังวล ความเครียด มีผลให้การแสดงพฤติกรรมไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง ทฤษฎีการเรียนรู้พุทธินิยมเชิงสังคมของแบนดูรา สรุปเป็นหลักการได้ ดังนี้

๑. มนุษย์สามารถเรียนรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นหรือตัวแบบ

๒. กระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียนและการตัดสินใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้

๓. ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม ปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบมีผลต่อการเรียนรู้

๔. องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้ ได้แก่ ตัวแบบทางพฤติกรรม การเสริมแรงให้กับการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ กระบวนการทางปัญญาของผู้เรียนในการเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบ

๕. ทฤษฎีของแบนดูราอธิบายเพียงเรื่องการเรียนรู้ การเรียนรู้ไม่ได้หมายความว่าจะมีผลถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีการเรียนรู้พุทธินิยมเชิงสังคม ประยุกต์ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้

๑. ใช้ตัวแบบเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้เรียน ในการพัฒนาทางด้านทักษะทางกายและทางปัญญา รวมไปถึงการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยวิเคราะห์ตัวแบบให้เหมาะสมกับการพัฒนาผลการเรียนรู้ที่ต้องการ
๒. นำเสนอตัวแบบด้วยสื่อและวิธีการต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้จดจำ ชำ ย้ำทวนพฤติกรรมของตัวแบบ
๓. ใช้วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนได้เกี่ยวข้องกับตัวแบบ
๔. พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการรับรู้ตนเองว่ามีศักยภาพที่จะทำได้ตามตัวแบบ
๕. ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนเมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบที่กำหนดได้

๒.๕.๗ ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) มีพื้นฐานมาจากปรัชญาเหตุผลนิยม (Rationalism) ซึ่งเชื่อว่า เหตุผลเป็นแหล่งกำเนิดของความรู้ ความจริงในโลกนี้เกิดจากการสร้างมากกว่าการค้นพบ นักปรัชญาในกลุ่มเหตุผลนิยม กล่าวว่า ความจริงในโลกไม่ได้มีแค่ความจริงเดียว คนเป็นผู้สร้างความจริงของตัวเองขึ้นจากการรับรู้และการให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของประสบการณ์นั้น นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ยังเชื่อว่า ธรรมชาติของผู้เรียนนั้นมีความกระหายใคร่เรียนรู้ ดังนั้นการเรียนรู้จึงเป็นการสร้างความรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเองมากกว่า การรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้อื่น สิ่งที่เรารู้ขึ้นอยู่กับวิธีการที่บุคคลแต่ละคนสร้างความหมายจากการรับรู้ในสิ่งนั้น

แนวคิดการสร้างความรู้ แบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้^{๔๘}

- ๑) การสร้างความรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาของแต่ละบุคคล (cognitive constructivism หรือ individual constructivism) มีที่มาจากแนวคิดของเพียเจต์ นักทฤษฎีคนสำคัญด้านการพัฒนาทางสติปัญญา (cognitive development) อธิบายการสร้างความรู้ว่า เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเผชิญกับประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติที่ทำให้เกิดภาวะสับสน สงสัย ไม่เข้าใจ หรือที่ เรียกว่าภาวะไม่สมดุล (Disequilibrium) เพื่อให้เข้าสู่ภาวะหายสงสัยหรือภาวะสมดุล (Equilibrium) บุคคลจำเป็นต้องปรับโครงสร้างทางปัญญา (Schema) ด้วยกระบวนการทางปัญญา (Cognitive process) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการรับเข้าสู่โครงสร้างทางปัญญาเดิม (Assimilation)

^{๔๘} อ้างแล้ว, Gredler. *Learning and Instruction : Theory into Practice*. p. ๕๗-๕๘.

ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับสอดคล้องกับประสบการณ์เดิม บุคคลจะรับความรู้นั้นเข้าสู่โครงสร้างทางปัญญาเดิม ทำให้ความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างทางปัญญาเดิมขยายขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญาเดิมสู่โครงสร้างทางปัญญาใหม่ (Accommodation) เกิดขึ้นเมื่อประสบการณ์ใหม่ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม จำเป็นต้องมีการปรับหรือสร้างโครงสร้างทางปัญญาขึ้นใหม่ กระบวนการทางปัญญานี้ทำให้บุคคลมีการปรับ เพิ่ม และขยายความรู้และประสบการณ์ คำว่า โครงสร้างทางปัญญา (schema) เป็นคำที่ใช้เพื่อเป็นตัวแทนขององค์ประกอบของความคิดที่เป็นหน่วยย่อยที่สุดของโครงสร้างทางปัญญา ซึ่งอาจอยู่ในรูปของวัตถุ เหตุการณ์ ภาพ และโครงสร้างภาษา เป็นต้น

๒. การสร้างความรู้เป็นกระบวนการทางสังคม (Social constructivism) มีที่มาจากแนวคิดของ ไวก็อตสกี นักทฤษฎีทางสังคมวัฒนธรรมที่อธิบายว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมตั้งแต่บรรพบุรุษ การเรียนรู้นั้นเกิดขึ้นผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นโดยใช้ภาษาและสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่ใช้อยู่ในสังคมเป็นสื่อกลางในการจัดการกับความคิด ไวก็อตสกีเชื่อว่า บุคคลสามารถเรียนรู้จากบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในสังคมโดยผ่านวิธีการช่วยเหลือชี้แนะ การคิดเมื่ออยู่ในช่วงระดับพัฒนาการการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีศักยภาพจะไปให้ถึง หรือที่เรียกว่า “zone of proximal development (ZPD)” ซึ่งหมายถึง ช่องว่างระหว่างระดับพัฒนาการทางสติปัญญาที่บุคคลเป็นอยู่หรือสิ่งที่บุคคลสามารถทำงานโดยลำพังด้วยตนเองกับพัฒนาการทางสติปัญญาที่บุคคลมีศักยภาพจะไปให้ถึงหรือสิ่งที่บุคคลสามารถทำได้ต่อเมื่อได้รับความช่วยเหลือชี้แนะจากผู้ที่มีความรู้และทักษะมากกว่า

ดังนั้น การมอบหมายงานที่ผู้เรียนสามารถทำได้เองหรืองานที่ผู้เรียนทำโดยใช้ระดับสติปัญญาที่เป็นอยู่ ไม่ได้เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ แต่การมอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียนหรืองานที่ต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาที่สูงกว่าที่ผู้เรียนเป็น จึงจะถือว่าส่งเสริมการเรียนรู้ การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงระดับพัฒนาการทางสติปัญญาที่ผู้เรียนมีศักยภาพจะไปถึงหรือทำสิ่งที่ท้าทายได้โดยได้รับความช่วยเหลือชี้แนะจากครู ผู้ใหญ่และเพื่อนที่รู้มากกว่า แนวคิดของไวก็อตสกีเกี่ยวกับการเรียนรู้นี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เสนอว่า ครูควรสอนสิ่งที่ล้ำหน้าระดับพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน^{๔๙} จากการอธิบายกระบวนการสร้างความรู้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาที่เกิดขึ้นใน

^{๔๙} อ่างแล้ว, ทิศนา ขัมมณี, ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

แต่ละบุคคลและกระบวนการทางสังคมร่วมกัน การเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ทั้งสองทฤษฎี นำมาสรุปเป็นหลักการสำคัญในการเรียนรู้ ได้ดังนี้^{๕๐}

๑. การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ขึ้นกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
๒. การเรียนรู้คือการสร้างความหมาย ความเข้าใจของผู้เรียนจากประสบการณ์ที่ได้รับ
- ๓) การสร้างความเข้าใจของผู้เรียนมีพื้นฐานมาจากสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่ก่อน
๔. การสร้างความเข้าใจของบุคคลเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น
๕. ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีในสิ่งที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการเชิงรุก ไม่ใช่กระบวนการเชิงรับ

๖. ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมและมีความเชื่อมโยงกับสภาพจริงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรมและไม่มีความเชื่อมโยงกับสภาพจริง การประยุกต์สู่การสอน ทฤษฎีการสร้างความรู้ประยุกต์ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้

๑. การเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ขึ้นกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ดังนั้นก่อนเรียนเรื่องใหม่ ครูควรสำรวจความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมสู่การเรียนรู้เรื่องใหม่ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจการเรียนรู้เรื่องใหม่ได้ดีขึ้น เช่น การขี่จักรยานเป็นพื้นฐานของการขี่จักรยานยนต์ ผู้เรียนที่สามารถขี่จักรยานได้ จะมีพื้นฐานคือการทรงตัวและประสบการณ์ในการใช้ถนน ดังนั้นเมื่อได้เรียนรู้การสตาร์ทเครื่องยนต์และเข้าใจกลไกการทำงาน ของเครื่องยนต์ การเรียนรู้การขี่รถจักรยานยนต์ก็จะสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น บทบาทของครูคือการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียน และเตรียมกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่สร้างนั้น

๒. การเรียนรู้คือการสร้างความหมาย ความเข้าใจของผู้เรียนจากประสบการณ์ที่ได้รับ เช่น การที่ผู้เรียนเข้าใจว่าฤดูร้อน ร้อนกว่าฤดูหนาวเพราะโลกอยู่ใกล้ดวงอาทิตย์มากกว่า หน้าหนาวคนต้องใส่เสื้อหนาวเพื่อให้ร่างกายอบอุ่น เป็นต้น การเข้าใจดังกล่าวนี้มาจากการแปลความหมายจากประสบการณ์ของผู้เรียนเอง

๓. ก่อนการจัดการเรียนรู้เรื่องใหม่ ครูควรตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนว่าเป็นความรู้ที่ถูกต้องหรือไม่ หากเป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้องหรือเป็นความเข้าใจผิด ครูต้องแก้ไขให้ถูกต้อง เพราะในการสร้างความเข้าใจใหม่นั้น ผู้เรียนจะแปลความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ใหม่จากความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่

^{๕๐} Eggen & Kauchak, D.P. (๒๐๐๖), *Strategies and model. for teachers : teaching content and thinking Skills*. Boston : pearson, pp. ๒๗-๒๙),

๔. การเรียนรู้เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนั้นครูควรจัดให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเล็ก เพื่อให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และผู้เรียนกับครูหรือการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กับผู้ทรงภูมิความรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น

๕. ลดการบรรยาย จัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ทำทาสติปัญญาและศักยภาพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติและประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงและสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง

๖. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นตามสภาพจริงในสังคม เพื่อให้ ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเรียนรู้

๗. ให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้และทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ การวางแผนบริหารจัดการการเรียนรู้ของตนเอง ควบคุมติดตามผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประเมินผลและปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

๘. บทบาทของครู คือ ส่งเสริม สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะการเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

ทฤษฎีการเรียนรู้สำคัญที่กล่าวมาข้างต้นได้ให้ข้อความรู้ที่เป็นประโยชน์ทำให้เราเข้าใจการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของครู และผู้เรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมในหัวข้อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ชลกร ชุ่มกลางและคณะ^{๕๑} ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์เอ็มเอเอสเอ็มจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐– ๒๕๕๘ จากมหาวิทยาลัย ๓๑ แห่ง จำนวน ๙๙ งานวิจัย ผลการศึกษาพบว่า โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีขนาดอิทธิพลรวมตามลำดับคือ กลยุทธ์การสอนและพฤติกรรมครู (.๙๙) คุณลักษณะของนักเรียน (-.๘๔) การสนับสนุนทางการเรียน(.๕๖) และกลยุทธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพของนักเรียน (.๓๒) ตัวแปรทั้งโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้ร้อยละ ๔๘

แสงเดือน บุญแย้ม และกิตติพงษ์ ลือนาม^{๕๒} ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑ กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๗ คน ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๔ รองลงมา คือ อัตมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความตั้งใจเรียนและ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๒, ๓.๑๙, ๓.๑๘ และ ๓.๐๔ ตามลำดับ ความถนัดทางภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๖.๐๓อยู่ในระดับสูง ความรู้พื้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓.๐๑ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง คุณภาพการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๗ อยู่ในระดับค่อนข้างสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๔.๓๒ ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความถนัดทางภาษา และความ

^{๕๑} <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/206025> เข้าถึงข้อมูล วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒.

^{๕๒} แสงเดือน บุญแย้ม และกิตติพงษ์ ลือนาม. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑. รายงานการวิจัย. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๖๑, หน้า ๑๒-๑๘.

เอาใจใส่ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .๑๔๑-๒๒๘ และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๕ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .๑๒๗ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .๑๒๓ และความรู้พื้นฐานเดิม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .๑๒๑

รสรินทร์ ปิ่นแก้ว และภาณุวัฒน์ ศิริพงษ์^{๕๓} ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๑ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๑๒ คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๑ ที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ได้แก่ ตัวแปรความพร้อมของผู้เรียน ตัวแปรการเตรียมการสอนของครู ตัวแปรการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และตัวแปรความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เคยสอน

คันสนีย์ โคตรชมพูและคณะ^{๕๔} ได้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพระดัตตปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลสมการโครงสร้างพระดัตตปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๗) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ จำนวน ๖๙๙ คน จาก ๔๓ ห้องเรียน จาก ๔๓ โรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อัตมโนทัศน์ และความเชื่อมั่นในตนเอง โดยขนาดอิทธิพลรวมมีค่าเท่ากับ ๐.๔๗๑, ๐.๔๑๑, ๐.๒๑๖ และ ๐.๐๓๓ ตามลำดับ ส่วนตัวแปรระดับชั้นเรียนที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

^{๕๓} file:///C:/Users/USER/Downloads/๙๑๖๑-๒๗๐๖๐-๑-SM%๒๐(๒).pdf เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

^{๕๔} คันสนีย์ โคตรชมพูและคณะ, โมเดลสมการโครงสร้างพระดัตตปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต ๑. รายงานการวิจัย, พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๙, หน้า ๓๐๘.

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ บรรยากาศในชั้นเรียน และคุณภาพการสอนของครู โดยขนาดอิทธิพลรวมมีค่าเท่ากับ ๐.๕๐๐ และ ๐.๓๗๕ ตามลำดับ

ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และนรินทร์ สังข์รักษา^{๕๕} ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนด้านตัวผู้เรียน ด้านตัวครูผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านโรงเรียนมีความสัมพันธ์แบบพหุคูณกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

ไพบุลย์ สุขวิจิตร^{๕๖} ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยเน้นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ๓ ด้านของนักศึกษา คือ ด้านนักศึกษา ด้านครอบครัว และด้านห้องเรียน ที่มีผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านนักศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานที่ ๐.๑๑ - ๐.๑๖ ปัจจัยด้านครอบครัวในส่วนของความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน และปัจจัยด้านห้องเรียนไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน แต่จากการสัมภาษณ์และคำถามปลายเปิดนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าการสอน และวิธีการสอนของอาจารย์มีความสำคัญต่อการสนใจเรียนเพิ่มขึ้น

^{๕๕} ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และนรินทร์ สังข์รักษา. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘, หน้า ๔๙๓.

^{๕๖} ไพบุลย์ สุขวิจิตร. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พื้นฐานของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. รายงานการวิจัย, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๕๓, หน้า ๖๘.

Nantana Wichitwarit.^{๕๗} ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติในชั้นเรียนภาษาอังกฤษกับนักศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓๖ คนในชั้นเรียนปกติ ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยสำคัญบางประการส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้วิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ ได้แก่ (๑) การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน (๒) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ (๓) ข้อจำกัดของการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ

^{๕๗} <https://so๐๕.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/๒๐๐๖๗> เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๓.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานหลายรูปแบบ คือ **เชิงปริมาณ** โดยการแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องมีผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง **เชิงคุณภาพ** โดยการสัมภาษณ์ลงพื้นที่สังเกตการณ์ต่าง ๆ จากสภาพจริง และ**เชิงปฏิบัติการหรือ Action research** พัฒนาการเรียนการสอนใน ๔ ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน กับกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบการวิจัย ดังนี้

๑. รูปแบบการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินการศึกษา
๒. พื้นที่การวิจัย และประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๓. เครื่องมือการวิจัย
๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล
๖. สรุปกระบวนการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

จากรูปแบบการวิจัยทั้ง ๓ แบบ เชิงปริมาณ โดยการแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องมีผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ลงพื้นที่สังเกตการณ์ต่าง ๆ จากสภาพจริง และเชิงปฏิบัติการหรือ Action research พัฒนาการเรียนการสอนใน ๔ ทักษะ คือ การเขียน การอ่าน การพูดและการฟัง กับกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ระเบียบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิด หัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์ในการศึกษา
๓. กำหนดกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
๔. สร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลการศึกษา
๕. นำเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

๖. ทดสอบเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
๗. ดำเนินการส่งข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล
๘. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล
๙. สรุปและรายงานผลการวิจัย

๓.๒ พื้นที่การวิจัย ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ กลุ่มประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ

๑. นักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญในจังหวัดเชียงรายที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน ๒๑ โรงเรียน โรงละ ๕ รูป/คน รวมเป็น จำนวน ๑๐๕ รูป

๒. ครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๑ รูป/คน

๓. นักเรียนที่เข้าร่วมพัฒนาฝึกทักษะ จำนวน ๑ โรง คือ โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา

๔. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่

๑. นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา

๒. ครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาอังกฤษประจำโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling techniques)

๑. ทำการสุ่มจำนวนนักเรียนตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยการสุ่มตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับชั้นปี และในแต่ละโรงเรียน (Quota Sampling)

๒. เลือกตัวอย่างนักเรียนแต่ละระดับชั้นปี และแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการคัดเลือกตามสะดวก (Convenience Sample) โดยจำแนกตามระดับชั้นปี และโรงเรียนให้ได้จำนวนตัวอย่างตามที่ต้องการ โดยการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane

การเลือกพื้นที่

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน ๒๑ โรง

๓.๓ เครื่องมือการวิจัยและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา รวมถึงการสัมภาษณ์นักเรียนและครูสอนภาษาอังกฤษ เพื่อทราบปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม

๒. นำแนวความคิดที่ได้จาก ข้อ ๑. มาสร้างแบบสอบถาม ๒ ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ๑ ฉบับ แบบสอบถามสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ ๑ ฉบับ แบบสอบถามแต่ละฉบับมีลักษณะดังต่อไปนี้

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน มี ๕ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบคำถาม มีลักษณะเป็นแบบเติมคำในช่องว่าง และแบบมีคำตอบให้เลือก ซึ่งมีทั้งให้เลือกตอบคำตอบเดียว และเลือกตอบได้หลายคำตอบ

ตอนที่ ๒ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าที่แบ่งระดับปัญหาออกเป็น ๕ ระดับ คือ เป็นปัญหามากที่สุด เป็นปัญหามาก เป็นปัญหปานกลาง เป็นปัญหาน้อย และเป็นปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าเช่นเดียวกัน

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นที่มีการเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับมัศึกษามีลักษณะเป็นแบบมีคำตอบให้เลือก ซึ่งมีทั้งให้เลือกตอบคำตอบเดียว และเลือกตอบคำตอบได้หลายคำตอบ

ตอนที่ ๕ ปัญหาและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้มีโอกาสแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑. การทดสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่เกี่ยวข้องไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ พระครูศรีรัตนกร, ผศ.ดร. ผศ.ดร.ฤทธิชัย แกมมาม และผศ. ประกอบ อยู่ชมบุญ พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาที่จะวัดโดยพิจารณาจากความเห็นว่า เห็นด้วย เห็นด้วยควรปรับปรุง หรือไม่เห็นด้วย และเลือกข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ ๘๐ ส่วนข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เห็นด้วยนำมาปรับปรุงตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปใช้จริง

๒. การทดสอบความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

ของแบบประเมิน โดยใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ก่อนนำไปใช้จริง

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย ทั้ง ๒๑ แห่ง เพื่อขออนุญาตทำการแจกและเก็บแบบสอบถามคืน

๒. เมื่อได้รับอนุญาตแล้วผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างประชากร ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยไปด้วยตนเองบ้าง ฝากผ่านอาจารย์/เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนบ้าง

๓. ผู้วิจัยใช้เวลาในการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม เป็นเวลา ๔๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๔. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนจากประชากร และตัวอย่างประชากร ดังนี้

๔.๑ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและปลาย จำนวน ๑๐๕ ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔.๒ ครูสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและปลาย จำนวน ๒๑ ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔.๓ รวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ที่ได้รับคืนมา จำนวน ๒๓ ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นโดยการตรวจสอบความถูกต้องในการป้อนข้อมูล (Data correction) ดังนี้

๑. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแต่ละฉบับ เพื่อนำเอาฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจนับจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมา

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ ๑ จัดข้อมูลเป็นกลุ่มแล้วหาจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ ๒ จัดกระทำกับข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นชนิดเลือกตอบ จัดกระทำข้อมูลเป็นกลุ่ม นำเสนอจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิเคราะห์ชุดปฏิบัติ เพื่อหา

- ความเที่ยงตรง

- แบบประเมิน
- ก่อนอบรมทักษะทางภาษาอังกฤษ
- หลังอบรมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยเชิงพรรณนาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows V.๑๑ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

หาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (x) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถิติเชิงพรรณนา สำหรับข้อมูลทั่วไปนำเสนอด้วยค่าจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติเชิงอนุมาน สำหรับข้อมูลความรู้ การดำเนินงานก่อนและหลังพัฒนา ด้วยสถิติ Paired t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๓.๖ สรุปและรายงานการวิจัย

สรุปและรายงานผลการวิจัย ผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ” ดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยผสมผสานหลายรูปแบบ คือ เชิงปริมาณ โดยการแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง มีผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ลงพื้นที่สังเกตการณ์ต่าง ๆ จากสภาพจริง และเชิงปฏิบัติการหรือ Action research พัฒนาการเรียนการสอนใน ๔ ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนกับกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีกลุ่มประชากร นักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญในจังหวัดเชียงราย ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน ๒๑ โรงเรียน โรงละ ๕ รูป รวมเป็น จำนวน ๑๐๕ รูป ครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๑ รูป/คน นักเรียนที่เข้าร่วมพัฒนา

ฝึกทักษะ จำนวน ๑ โรง คือ โรงเรียนวัดฝั่มหมื่นวิทยาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดฝั่มหมื่นวิทยา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียน มาจากการขาดการฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดพื้นฐานที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา จึงทำให้ไม่กล้าแสดงออก อีกทั้งยังขาดแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับน้อย

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย” ดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยผสมผสานหลายรูปแบบ คือ เชิงปริมาณ โดยการแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องมีผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ลงพื้นที่สังเกตการณ์ต่าง ๆ จากสภาพจริง และเชิงปฏิบัติการหรือ Action research พัฒนาการเรียนการสอนใน ๔ ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนกับกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีกลุ่มประชากร นักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญในจังหวัดเชียงรายที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน ๒๑ โรงเรียน โรงละ ๕ รูป รวมเป็น จำนวน ๑๐๕ รูป ครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๑ รูป/คน นักเรียนที่เข้าร่วมพัฒนาฝึกทักษะ จำนวน ๑ โรง คือ โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา จำนวน ๒๓ รูปและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยมีประเด็นผลการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น ๗ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน

๔.๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับผู้สอน

๔.๓ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์จากสภาพจริง

๔.๔ ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

๔.๕ ผลการเปรียบเทียบการอบรมก่อนเรียนและหลังเรียน

๔.๖ ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน

๔.๗ สรุปเป็นโมเดล

๔.๑ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน

ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

ตอนที่ ๓ ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ ๔ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อมูลเรื่องอายุของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า

ตารางที่ ๒ อายุ

ระดับอายุ	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
๑๓-๑๔ ปี	๒๐	๑๙.๐๔
๑๕-๑๖ ปี	๑๗	๑๖.๒๐
๑๗-๑๘ ปี	๕๗	๕๔.๒๙
๑๙ ปีขึ้นไป	๑๑	๑๐.๔๗
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง ๑๗-๑๘ ปี จำนวน ๕๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๙ อายุระหว่าง ๑๓-๑๔ ปี จำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๔ อายุระหว่าง ๑๕-๑๖ ปี จำนวน ๑๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๐ และช่วงอายุ ๑๙ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๗

ตารางที่ ๓ นักเรียนเริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษครั้งแรก ในชั้นใด

เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๙๐	๘๕.๗๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๖	๐๕.๗๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๙	๐๘.๕๗
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษครั้งแรก ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๙๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๒ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๗๑ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๘.๕๗

ตารางที่ ๔ นักเรียนชอบวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่

ลักษณะ	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
ชอบ	๔๓	๔๐.๙๕
ไม่ชอบ	๑๒	๑๑.๔๓
เฉย ๆ	๕๐	๔๗.๖๒
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่านักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้สึกเฉย ๆ ต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จำนวน ๕๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๐ รู้สึกชอบในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน ๔๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๕ และรู้สึกไม่ชอบในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๓

ตารางที่ ๕ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ใด

ระดับผลการเรียน	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
ดีมาก	๑๖	๑๕.๒๔
ดี	๑๐	๐๙.๕๒
ปานกลาง	๑๓	๑๒.๓๘
พอใช้	๑๔	๑๓.๓๓
อื่น ๆ	๕๒	๔๙.๕๓
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดังนี้ นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับดีมาก จำนวน ๑๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๔ นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับดี จำนวน ๑๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๙.๕๒ นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลาง จำนวน ๑๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๘ นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับพอใช้ จำนวน ๑๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ นักเรียนที่ไม่แจ้งผลการเรียนและมีความเห็นอื่น ๆ จำนวน ๕๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕๓

ตารางที่ ๖ เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยหรือทำแบบฝึกหัดไม่ได้หรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ

นักเรียนมักจะนำปัญหาไปถามใครมากที่สุด

ผู้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
ครูภาษาอังกฤษ	๙๒	๘๗.๖๒
ครูคนอื่น ๆ ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ	๙	๐๘.๕๘
ผู้ปกครองทางบ้าน	๑	๐๐.๙๕
ครูที่สอนวิชาอื่น ๆ	๓	๐๒.๘๕
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ พบว่านักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัยหรือทำแบบฝึกหัดไม่ได้หรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ นักเรียนมักจะนำปัญหาไปถามใครมากที่สุด สอบถามครูภาษาอังกฤษ จำนวน ๙๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๒ สอบถามครูคนอื่น ๆ ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๘.๕๘ สอบถามผู้ปกครองทางบ้าน จำนวน ๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๐.๙๕ สอบถามครูสอนวิชาอื่น ๆ จำนวน ๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๒.๘๕

ตารางที่ ๗ จากผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านใดที่นักเรียนคิดว่าตนเองจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นพิเศษกว่าด้านอื่น ๆ

ทักษะที่ต้องปรับปรุง	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
การฟัง	๒๔	๒๒.๘๖
การพูด	๓๓	๓๑.๔๓
การอ่าน	๓๑	๒๙.๕๒
การเขียน	๑๗	๑๖.๑๙
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ต้องปรับปรุงทักษะการพูด มีจำนวน ๓๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๓ ต้องปรับปรุงทักษะด้านการอ่าน จำนวน ๓๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๒ ต้องปรับปรุงทักษะด้านการฟัง จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ และต้องปรับปรุงทักษะด้านการเขียน จำนวน ๑๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๙

ตารางที่ ๘ นักเรียนมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง

การเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษ	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
ฟังวิทยุ หรือดูทีวี รายการสอนภาษาอังกฤษ	๖	๐๕.๗๑
อ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ	๗	๐๖.๖๗
อ่านการ์ตูนภาษาอังกฤษ	๓๕	๓๓.๓๓
เรียนพิเศษกับครู	๓๘	๓๖.๑๙
เรียนกับผู้ปกครอง	๑๙	๑๘.๑๐
ไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติมเลย	๐	๐๐.๐๐
อื่น ๆ	๐	๐๐.๐๐
รวม	๑๐๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๘ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการเรียนพิเศษกับครู มีจำนวน ๓๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๙ จากการอ่านการ์ตูนภาษาอังกฤษมีจำนวน ๓๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ จากการเรียนกับผู้ปกครองมีจำนวน ๑๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๐ จากการอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ มีจำนวน ๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๖.๖๗ ฟังวิทยุหรือดูทีวี รายการสอนภาษาอังกฤษ มีจำนวน ๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๗๑ ไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติมเลย มีจำนวน ๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๐.๐๐ และอื่น ๆ มีจำนวน ๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๐.๐๐

ตอนที่ ๒ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ ๙ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนที่นักเรียนประสบอยู่ในด้านต่าง ๆ

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑	ไม่มีเวลาทำการบ้านและทบทวนบทเรียน	๒.๘๔	๐.๙๘	น้อย
๒	ขาดสื่อการเรียน เช่น หนังสือเรียน หนังสือคู่มือ พจนานุกรม (dictionary)	๒.๖๖	๐.๙๒	น้อย
๓	ครูไม่ให้โอกาสหรือไม่สนับสนุนให้ฝึกฝนการใช้ ภาษาอังกฤษในห้องเรียน	๒.๓๓	๑.๐๒	น้อย
๔	ไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการพูดการฟังจากเจ้าของ ภาษาผ่านมือถือ วิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง และ อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น MP ๓	๒.๖๔	๑.๐๐	น้อย
๕	ครูไม่ใช้วิธีการสอนที่ให้นักเรียนลงมือฝึกปฏิบัติ ด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างจริงจัง (Active learning)	๒.๕๕	๐.๙๙	น้อย
รวม		๒.๖๐	๐.๙๘	น้อย

จากตารางที่ ๙ เป็นผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนที่นักเรียนประสบอยู่ในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาแก่การเรียนของนักเรียน และปัญหานี้ยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือแก้ไขไปแล้วแต่ปัญหายังไม่หมด โดยแสดงผลเป็นจำนวนราย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผล ดังนี้คือ

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่ไม่มีเวลาทำการบ้านและทบทวนบทเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๘๔ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่ปัญหาขาดสื่อการเรียน เช่น หนังสือเรียน หนังสือคู่มือ พจนานุกรม (dictionary) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าครูไม่ให้โอกาสหรือไม่สนับสนุนให้ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๓๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการพูดการฟังจากเจ้าของภาษาผ่านมือถือ วิทยู เครื่องบันทึกเสียง และอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น MP ๓ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๔ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๕. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าครูไม่ใช้วิธีการสอนที่ให้นักเรียนลงมือฝึกปฏิบัติด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างจริงจัง (Active learning) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๕๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑	นักเรียนไม่เข้าใจหรือมีปัญหาในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องต่อไปนี้ เพียงใด	๓.๑๖	๐.๘๙	ปานกลาง
	๑.๑ รู้จักลักษณะและหลักปฏิบัติและวิธีการผสมอักษร A ถึง Z	๒.๙๔	๑.๑๑	น้อย
	๑.๒ การนับ one ถึง hundred	๒.๙๐	๑.๐๔	น้อย
	๑.๓ การใช้คำถามและคำตอบที่ขึ้นต้นด้วย What, Where, Who, Why, When, Whose, How	๓.๐๑	๐.๙๙	ปานกลาง
	๑.๔ การใช้คำถามและตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย Is,Am, Are	๓.๐๐	๑.๐๒	ปานกลาง
	๑.๕ การใช้คำถามและตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย How many.....? How much.....?	๒.๙๘	๑.๐๐	น้อย
	๑.๖ การใช้ประโยคคำสั่ง ขอร้องตอบรับอย่างสุภาพ เช่น A - May I borrow your pen. B – Here you are. A – Thank you. B – You are welcome	๒.๙๘	๐.๙๙	น้อย

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑	นักเรียนไม่เข้าใจหรือมีปัญหาในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องต่อไปนี้ เพียงใด			
	๑.๗ การใช้สรรพนาม เช่น I, you, he, she, It, They, We เป็นต้น	๒.๙๒	๑.๐๒	น้อย
	๑.๘ การใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น my, your, his, her รวมทั้ง mine, yours, ours, its	๒.๙๖	๐.๙๘	น้อย
	๑.๙ การใช้ a, an, the	๒.๙๘	๐.๙๗	น้อย
	๑.๑๐ การใช้ in, on, under	๓.๐๐	๐.๙๘	ปานกลาง
	๑.๑๑ การใช้เอกพจน์และพหูพจน์แบบต่าง ๆ เช่น Cat – cats, woman – women	๒.๙๕	๐.๙๙	น้อย
	๑.๑๒ การเรียงคำในประโยคบอกเล่า เช่น This is a book.	๒.๙๘	๐.๙๖	น้อย
	๑.๑๓ การใช้ do, does	๓.๐๖	๐.๙๗	ปานกลาง
	๑.๑๔ การใช้ประโยคที่บอกว่ากำลังทำอะไรอยู่ เช่น go – going, walk – walking	๓.๐๓	๐.๙๓	ปานกลาง
	๑.๑๕ การใช้ประโยคที่บอกให้รู้ว่า เหตุการณ์นั้นผ่านมาแล้ว (อดีต) เช่น drink – drank, speak-spoke, run-ran, write-wrote	๓.๐๐	๐.๑๙	ปานกลาง
	๑.๑๖ การฝึกที่จะออกเสียงยาก เช่น Zoo, dozen, shoes, choose, five, six	๓.๐๓	๐.๐๙	ปานกลาง
๒	เนื้อเรื่องที่กำหนดให้อ่านในหนังสือส่วนใหญ่ ยากหรือเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใด	๓.๑๒	๐.๘๔	ปานกลาง

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๓	แบบฝึกหัดการเขียนในหนังสือที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ มีความยากหรือเป็นปัญหาเพียงใด	๓.๐๒	๐.๘๗	ปานกลาง
๔	นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการหา เวลาทำการบ้าน หรือทบทวนบทเรียนที่บ้านมาน้อยเพียงใด	๒.๗๗	๐.๙๙	น้อย
๕	นักเรียนรู้สึกกลัวหรืออายที่จะซักถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่เข้าใจในชั่วโมงเรียนมาก น้อยเพียงใด	๒.๗๖	๑.๑๓	น้อย
๖	นักเรียนมีปัญหาเรื่องการนำความรู้ภาษาอังกฤษจากบทเรียน ไปใช้ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองเพียงใด	๓.๐๓	๑.๑๐	ปานกลาง
๗	ในการสอบ นักเรียนประสบปัญหาด้านต่อไปนี้เพียงใด	๒.๘๗	๐.๘๒	น้อย
	๗.๑ ข้อสอบไม่ตรงกับที่นักเรียนได้เรียนจากบทเรียน	๒.๖๗	๐.๘๕	น้อย
	๗.๒ ข้อสอบเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป เช่นไวยากรณ์เป็นหลัก	๒.๘๓	๐.๘๐	น้อย
	๗.๓ ข้อสอบยากเกินเนื้อหาที่เรียน	๒.๙๓	๐.๗๔	น้อย
	๗.๔ จำนวนข้อสอบ ไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดทำให้ทำข้อสอบไม่ทันเวลา	๒.๗๖	๐.๙๐	น้อย
๘	ครูไม่พูดหรือใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน (อย่างน้อย ๕๐%) เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดูฝึกทักษะการฟังและหัดโต้ตอบสนทนาเป็นภาษาอังกฤษ	๒.๖๓	๐.๘๘	น้อย
๙	นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกการอ่าน และสนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษกับเพื่อนในกลุ่ม เล็ก ๆ (Group learning) ในขณะที่เรียนในห้องเรียน	๒.๘๐	๑.๐๒	น้อย
๑๐	นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะแก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่กล่าว ข้างต้นมาน้อยเพียงใด	๓.๒๑	๐.๙๖	ปานกลาง
	รวม	๒.๙๓	๐.๙๕	น้อย

จากตารางที่ ๑๐ เป็นผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ โดยแสดงผลเป็นจำนวนราย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผลดังนี้คือ

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่านักเรียนไม่เข้าใจหรือมีปัญหาในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องต่อไปนี้ เพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเนื้อเรื่องที่กำหนดให้อ่านในหนังสือส่วนใหญ่ ยากหรือเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวแบบฝึกหัดการเขียนในหนังสือที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ มีความยากหรือเป็นปัญหาเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๒ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่านักเรียนรู้สึกกลัวหรืออายที่จะซักถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่เข้าใจในชั่วโมงเรียนมาก น้อยเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๗๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๕. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นนักเรียนรู้สึกกลัวหรืออายที่จะซักถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่เข้าใจในชั่วโมงเรียนมาก น้อยเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๗๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๖. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นนักเรียนมีปัญหาเรื่องการนำความรู้ภาษาอังกฤษจากบทเรียน ไปใช้ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๗. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการสอบ นักเรียนประสบปัญหาด้านต่อไปนี้เพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๘๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๘. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าคุณครูไม่พูดหรือใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน (อย่างน้อย ๕๐%) เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะการฟังและหัดโต้ตอบสนทนาเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๙. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่านักเรียนไม่มีโอกาสฝึกการอ่าน และสนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษกับเพื่อนในกลุ่ม เล็ก ๆ (Group learning) ในขณะที่เรียนในห้องเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๘๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๑๐. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่านักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะแก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่กล่าว ข้างต้นมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๑ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๔ กิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ ๑๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑	ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมี ปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้าน ต่อไปนี้เพียงใด	๓.๐๔	๐.๘๕	ปานกลาง
การฟัง	การฟังครูเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่ครูพูด	๓.๑๔	๐.๘๐	ปานกลาง
	การฟังเพื่อนพูดภาษาอังกฤษในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ	๓.๑๘	๐.๘๗	ปานกลาง
	การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ	๓.๐๗	๐.๘๘	ปานกลาง
	การสนทนากับครูและเพื่อนนักเรียน	๓.๐๒	๐.๘๕	ปานกลาง
	การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องใน บทเรียน	๒.๙๐	๐.๙๙	น้อย
	การเล่นเกมที่ฝึกภาษาอังกฤษ	๒.๙๙	๐.๘๓	น้อย
การอ่าน	การอ่านออกเสียง	๓.๐๐	๐.๘๒	ปานกลาง
	การอ่านในใจเพื่อจับใจความเรื่องราวต่าง ๆ	๓.๐๐	๐.๙๐	ปานกลาง
การเขียน	การเขียนและคิดตัวอักษร ตัวเขียนให้ ถูกต้อง	๓.๐๗	๐.๘๕	ปานกลาง
	การเขียนสะกดคำ	๓.๑๓	๐.๘๐	ปานกลาง
	การเขียนประโยค ข้อความตามบทเรียน	๓.๐๙	๐.๘๕	ปานกลาง
	ความยากของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	๓.๐๐	๐.๗๘	ปานกลาง
	การจัดคำศัพท์ใหม่ลงสมุดจดศัพท์รวมทั้ง การท่องจำคำแปล และการใช้คำศัพท์ใน ประโยค	๓.๐๖	๐.๘๔	ปานกลาง

ตารางที่ ๑๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑	ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านต่อไปนี้เพียงใด			
การพูด	ฝึกให้นักเรียนทักทายกับครูเป็นภาษาอังกฤษ	๓.๐๐	๐.๘๓	ปานกลาง
	ฝึกการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)	๒.๙๖	๐.๘๕	น้อย
๒	การเรียนให้ทันเพื่อน ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรมต่าง ๆ	๓.๐๖	๐.๘๔	ปานกลาง
๓	จำนวนนักเรียนในชั้นของนักเรียน เป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพียงใด	๒.๔๙	๐.๙๖	น้อย
๔	สภาพห้องเรียนของนักเรียน เป็นปัญหาแก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด	๒.๔๓	๐.๙๑	น้อย
๕	การแบ่งกลุ่มทำงานหรือการค้นคว้ารายงาน ทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเพียงใด	๒.๖๐	๐.๙๔	น้อย
		๒.๗๒	๐.๙๐	น้อย

จากตารางที่ ๑๑ เป็นผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแสดงผลเป็นจำนวนราย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผล ดังนี้คือ ๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟัง อ่าน เขียน พูด เพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๔ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเรียนให้ทันเพื่อน ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นจำนวนนักเรียนในชั้นของนักเรียน เป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสภาพห้องเรียนของนักเรียน เป็นปัญหาแก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๕. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการแบ่งกลุ่มทำงานหรือการค้นคว้ารายงาน ทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเพียงใด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๖๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ปูพื้นฐานภาษาอังกฤษ อยากมีสื่อการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับทักษะทั้ง ๔ ด้านคือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ให้เพิ่มการอ่าน เพิ่มขึ้น ควรให้มีปฏิบัตินักเรียนมากกว่าทฤษฎี ควรมีการฝึกให้จำ เพิ่มครูสอนภาษาอังกฤษ อยากเข้าใจ ภาษาอังกฤษขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ในการเรียนการสอน ควรเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง อยากให้ครูผู้สอนที่มีความสร้างสรรค์ในการสอนมาช่วย สอน เช่น ครูผู้สอนควรนำคลิปภาษาอังกฤษที่มีภาษาไทยกำกับมาเปิดให้นักเรียนดูเพื่อช่วยในการฟัง และพูดตามในคลิป ต้องการให้เน้นย้ำการสอนให้นักเรียน ฟัง อ่าน พูดและเขียน ต้องการให้ผู้สอน สอนนอกกรอบโดยไม่ยึดตำราเรียนอย่างเดียว เรียนภาษาอังกฤษสนุกไม่กดดัน การสอนที่ดีควรเริ่ม จากการฟังโดยไม่เน้นไวยากรณ์ หลังจากฟังเริ่มรู้เรื่องแล้ว ให้สอนในเรื่องของการพูด และการออก เสียง พอฟังคล่อง พูดคล่อง ให้เริ่มสอนในเรื่องของการอ่าน การสะกดคำและท้ายที่สุด คือการเขียน ทบทวนบทเรียนที่เรียนเคยมาแล้วเพิ่มหลักสูตรที่ยากขึ้น อยากให้ครูผู้สอนอธิบายให้เข้าใจ ให้ครูสอน การอ่าน นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน เวลาครูสอน ครูมักจะสอนในฐานของคนที่ไม่ได้ ทำ ให้คนที่ไม่มีพื้นฐานหรือไม่ค่อยเข้าใจ เกิดการอาย เกิดการกลัวที่จะถาม ดังนั้น อยากให้ครูผู้สอนแบ่ง ผู้เรียนแบบรายกลุ่มและเป็นรายบุคคลเน้นการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันและจำเป็นต้อง ใช้ในอนาคต เป็นไปได้ก็อยากจะพูดภาษาอังกฤษให้ได้ อยากให้ฝรั่งเข้ามาสอนและมาทำกิจกรรม ควร ฝึกให้มีการเขียนภาษาอังกฤษ อยากให้ครูสอนแบบให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เข้าใจความหมายของ ศัพท์ ฝึกให้เข้าใจในภาษาอังกฤษไม่สอนให้ซับซ้อน สอนให้นักเรียนสนุกเข้าใจในวิชาที่เรียนได้ง่าย ทำเรื่องยากให้ง่าย ไม่เครียดและครูผู้สอนต้องมีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาที่เรียนมา อยากให้สอน แบบไม่เครียดเกินไป ควรเชิญชาวต่างชาติมาสอนเป็นบางช่วง จะได้ฝึกพูดทักทายและเรียนรู้ วัฒนธรรมของชาวต่างชาติไปด้วย อยากให้ทำแบบง่ายๆ เพราะอังกฤษคือภาษากลางของโลก นักเรียนขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน อยากสนทนากับเจ้าของภาษา ครู ภาษาอังกฤษต้องสอนนักเรียนตั้งแต่พื้นฐาน ควรมีการปรับโครงสร้างหลักสูตรบ้างเพื่อให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน

๔.๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน

ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อมูลเรื่องอายุของครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า

ตารางที่ ๑๒ อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับอายุ	จำนวน (รูป/คน)	ร้อยละ
๒๕-๓๐ ปี	๙	๔๒.๘๖
๓๑-๔๐ ปี	๔	๑๙.๐๕
๔๑-๕๐ ปี	๗	๓๓.๓๓
๕๑ ปีขึ้นไป	๑	๐๔.๗๖
รวม	๒๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๒ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง ๑๗-๑๘ ปี จำนวน ๕๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๙ อายุระหว่าง ๑๓-๑๔ ปี จำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๕ อายุระหว่าง ๑๕-๑๖ ปี จำนวน ๑๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๐ และช่วงอายุ ๑๙ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๗

ตารางที่ ๑๓ ท่านสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นใด

เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒	๘๕.๗๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๒	๐๕.๗๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๗	๐๘.๕๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๒	๘๕.๗๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑	๐๕.๗๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๗	๐๘.๕๗
รวม	๒๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๓ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษครั้งแรก ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๙๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๒ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๕.๗๑ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๐๘.๕๗

ตอนที่ ๒ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลในวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตร	๓.๕๒	๐.๗๓	ปานกลาง
๒	การนำวิธีประเมินผลการเรียนมาปฏิบัติจริง ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้เพียงใดหรือไม่ -การประเมินผลก่อนการเรียนเพื่อตรวจสอบ -ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น -การประเมินผลระหว่างการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น	๓.๔๓	๐.๕๘	ปานกลาง
๓	การพิจารณาเลือกใช้วิธีการวัดผลและเครื่องมือให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	๓.๖๗	๐.๗๑	ปานกลาง
๔	การสร้างเครื่องมือในการวัดผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	๓.๖๒	๐.๖๕	ปานกลาง
๕	การออกข้อสอบให้ตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ของหลักสูตร	๓.๗๖	๐.๘๑	ปานกลาง
๖	การใช้วิธีการต่าง ๆ ในการวัดผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด	๓.๘๙	๐.๘๒	ปานกลาง
	๖.๑ การสังเกต	๓.๙๕	๐.๗๒	ปานกลาง
	๖.๒ การซักถาม สอนทนา	๓.๙๕	๐.๖๕	ปานกลาง
	๖.๓ การตรวจผลงาน	๓.๙๐	๐.๘๑	ปานกลาง
	๖.๔ การสอบด้วยข้อเขียน	๓.๗๖	๑.๑๐	ปานกลาง
๗	ความพร้อมทางด้านเอกสาร ใบประเมินผลการประเมิน	๓.๖๒	๐.๕๘	ปานกลาง

ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๘	จำนวนนักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น	๓.๓๓	๐.๕๖	ปานกลาง
๙	การนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบจุดอ่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคลและกำหนดแนวทาง บทเรียน และแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสอนซ่อมเสริมทั้งในชั้นเรียนและนอกเวลาเรียนตามความเหมาะสม	๓.๕๒	๐.๗๓	ปานกลาง
๑๐	การสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น	๓.๒๙	๐.๘๘	ปานกลาง
	รวม	๓.๕๗	๐.๗๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๔ เป็นผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยแสดงผลเป็นจำนวนราย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผล ดังนี้คือ

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลในวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๒ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการนำวิธีประเมินผลการเรียนมาปฏิบัติจริง ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้อย่างใดหรือไม่ การประเมินผลก่อนการเรียนเพื่อตรวจสอบ ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นและการประเมินผลระหว่างการสอนให้เป็นไป ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้นซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการพิจารณาเลือกใช้วิธีการวัดผลและเครื่องมือให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการสร้างเครื่องมือในการวัดผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๕. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการออกข้อสอบให้ตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๖. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการวัดผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๗. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมทางด้านเอกสาร ใบประเมินผลการประเมิน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๘. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นจำนวนนักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๙. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบจุดอ่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคลและกำหนดแนวทาง บทเรียน และแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสอนซ่อมเสริมทั้งในชั้นเรียนและนอกเวลาเรียนตามความเหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๒ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๑๐. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย

๓.๑ ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

นักเรียนไม่กล้าที่จะแสดงออกในด้านการพูดไม่กล้าที่จะพูด เงินอายุในการพูดภาษาอังกฤษ ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอาจจะไม่ต่อเนื่องและยังไม่มีพื้นฐานคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่จะใช้ในการทำข้อสอบ นักเรียนไม่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ เด็กส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา ภาษาไทยไม่ค่อยแข็งแรง การเรียนการสอนจึงเป็นไปได้ช้า นักเรียนอ่อนทางด้านสนทนาไม่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ หรือมีพื้นฐานไม่มากและขาดความเอาใจใส่ของนักเรียน ขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสารเรียนรู้ นักเรียนเป็นครูภาษาอังกฤษคนเดียวที่สอนทั้ง ๙ ชั้น ซึ่งมากเกินไปคือสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และยังสอนภาษาอังกฤษเสริมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอีก ทำให้ครูเหนื่อยล้าและไม่มีเวลาพอในการใคร่ครวญ คิด พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และควรลดรายวิชาเรียนลง เพื่อลดความตึงเครียดของนักเรียน เพราะนักเรียนบ่นว่าเรียนวิชามากไปทำให้เบื่อ

หน่ายมากจนไม่อยากเรียน ความสนใจของผู้เรียน การขาดความสนใจ ในการต้องการเรียนรู้ครูไม่พอ ควรสอนไม่เกิน ๑/๑๐ ปัญหาเรื่องการเดินทางมาเรียน นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียน และมีความคิดว่า วิชาภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่เรียนยาก โรงเรียนพระปริยัติแผนกสามัญศึกษา จะมีครูสอนวิชา ภาษาอังกฤษแค่ ๑ ท่านต่อระดับชั้นทำให้การเตรียมการสอนที่หลากหลายเป็นไปได้ยากต้องยึด หนังสือและใบงานเป็นหลัก นักเรียนขี้อายไม่กล้าแสดงสนทนาทักทายเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียน มีสมาธิสั้นในการเรียน มีปัญหาด้านการไม่ค่อยกล้าแสดงออก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสอนใน บทเรียนที่ทำให้ทำกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ ควรมีสื่อหลากหลาย

๓.๒ ข้อเสนอแนะแนวการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น

ฝึกทำข้อสอบในระดับ o-net และ เตรียมสอบมหาวิทยาลัยมากขึ้น เรื่องรู้คำศัพท์ระดับ ยากขึ้น ฝึกอ่าน ฝึกพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นควรมีค่ายภาษาอังกฤษสำหรับสามเณรอยากให้ปู พื้นฐานการเรียนรู้สักเล็กน้อยการมีสื่อดีทันสมัยจะทำให้เด็กมีความสนใจมากขึ้นปูพื้นฐานให้ดี ตั้งแต่ระดับอนุบาล-ประถมศึกษาจะได้มีความรู้ต่อเนื่องจนระดับมัธยมศึกษา ควรมีครูผู้สอนเพิ่มอีก ตั้งใจเรียน ควรมีครูสอนมัธยมศึกษาตอนต้น ๑ คนและมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑ คนเป็นอย่าง น้อยที่สุด สนับสนุนให้นำเข้าอาสาสมัครเจ้าของภาษาทุกทอม เพื่อกระตุ้นความสนใจในการนำ ภาษาไปใช้ในทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียน ปรับวิธีคิดและสอนให้เข้าใจง่ายขึ้นต้องมี เรียนซ่อมเสริมควรให้เรียนแบบฟังก่อนค่อยอ่านและเขียนของไทยให้อ่านแล้วเขียนแล้วค่อยฟัง สอนแบบไม่เคร่งเครียดจนเกินไป ใช้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนให้มากขึ้น ให้นักเรียนทำความเข้าใจ ในหลักสูตรที่สอน ควรสร้างเทคนิค และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจกับนักเรียน ให้มาก และกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนมากยิ่งขึ้น ควรมีการรับครูสอนมาสอนระดับละ ๑ คนจะ ได้มีเวลาเตรียมการสอนที่หลากหลายมากขึ้นเน้นในนักเรียน ใช้ทักษะการฟังและพูดมากขึ้นกว่า การเขียน และอ่านอยากให้มีการส่งเสริมนักเรียนในด้านการสื่อสารใช้สื่อวิดีโอมากขึ้น

ตารางที่ ๑๕ รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครูสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนและผู้บริหาร

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑	นายวรพจน์ ใจบุญ	ครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนฝั่งหมื่น
๒	นายอดุลวิทย์ ปัจจะ	ครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนฝั่งหมื่น
๓	พระชาญชัย ช่องดี	ครูผู้สอน โรงเรียนวัดป่าจั่ว
๔	นายสมชาติ คนอยู่	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดป่าจั่ว
๕	พระเอกชัย สุทธิรัตน (แก้วเทพ)	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดเจติยหลวง
๖	พระปิยราช โสภณจิตโต	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดวิเชตรมณี
๗	พระอธิการประเสริฐ วรรณโม	ผู้บริหาร โรงเรียนวัดไชยสถาน
๘	นายมนู ทองสืบศักดิ์	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดไชยสถาน
๙	นายศาสตรินทร์ อ่อนอินตะ	ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดหมื่นพุทธ
๑๐	นางสาวรัชนิภรณ์ บั้งเงิน	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดหมื่นพุทธ
๑๑	นายบุญส่ง กันธิยะ	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนชยาภินันท์วิทยา
๑๒	นายสมชาย สมศรี	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนชยาภินันท์วิทยา
๑๓	พระมหากุลชาติ กตปญโญ	ครูผู้สอน โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา
๑๔	นายอนุสรณ์ ชมพูชนะภัย	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา
๑๕	นายสกล บุญตก	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดศรีไ้วิทย
๑๖	นางสาวปภาวรินทร์ อินโน	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดศรีไ้วิทย
๑๗	นางคณินนิตย์ กลอนใจ	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดบุญเรืองวิทยา
๑๘	นางภัศรา เพ็ญแก้ว	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนพุทธศาสตร์ศึกษา
๑๙	นายเดชา แจ้งสว่าง	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดอามตย์วิทยา
๒๐	นายสุรพงษ์ เชียงปล้อง	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดป่าตาลใต้
๒๑	พระปลัดวัชรินทร์ วชิรเมธี	ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดสันหนองบัววิทยา
๒๒	นายฐิตาชิน ศรีกรง	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดสันหนองบัววิทยา
๒๓	พระคำผิว ฐิตญาโณ	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดเวียงแก่น
๒๔	นางสาวนิสากร แก้วอิน	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดแม่คำวิทยา
๒๕	พระครูใบฎีกาจำรัส ขนติยศโต	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนพุทธวิงศ์วิทยา
๒๖	พระมงคล ญาณธมโม	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนพุทธวิงศ์วิทยา

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๒๗	นางแสงฟ้า ธรรมวงศ์	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดแก่นเหนือวิทยา
๒๘	นายวิทยา วงศ์ธรรม	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดเวียงชัยพิทยา
๒๙	นางสาวบุษยมาศ บุญมา	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดดงวิทยา
๓๐	นายธนพงษ์ ปิจดี	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดหนองบัวพิทยา
๓๒	ดร.สมัย กันหา	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดเจดีย์หลวง
๓๓	นางสาวชุตติกาญจน์ เชียงทา	ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนพุทธศาสตร์ศึกษา

๔.๓ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์จากสภาพจริง

ตารางที่ ๑๖ แบบวิเคราะห์การประเมินการสอนของครู โดยผู้เรียน

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	ด้านเนื้อหาวิชา			
๑	มีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชาขอบข่ายเนื้อหาวิชา แผนการสอน การประเมินผลและหนังสืออ่านประกอบรายวิชา และหนังสืออ่านเสริมได้อย่างเหมาะสมก่อนเริ่มภาคการศึกษา	๓.๗๘	๐.๕๙	ปานกลาง
๒	การจัดลำดับเนื้อหาการสอนเป็นไปอย่างมีระบบ และขั้นตอนชัดเจน เช่น เริ่มจากง่ายไปยากและสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	๔.๐๐	๐.๕๙	ดี
๓	ได้รับความรู้ในรายวิชานี้ครบถ้วนตามแผนการสอน และเนื้อหาวิชาที่สอนในแต่ละคาบและตลอดภาคเรียน	๓.๘๓	๐.๗๖	ปานกลาง
๔	ผู้สอนประยุกต์เนื้อหาวิชาและชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์ปัจจุบัน	๓.๘๓	๐.๗๖	ปานกลาง
๕	นำเสนอประเด็นใหม่ๆ และเชื่อมโยงเนื้อหาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความจำเป็นและประโยชน์ที่กว้างขึ้นไม่ยึดติดกับกรอบเนื้อหาวิชาจนเกินไป	๓.๖๕	๐.๙๑	ปานกลาง
	ด้านการจัดการเรียนการสอน			
๖	มีการใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลายทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น (ระบุชื่อหรือตัวอย่างสื่อที่ใช้ในชั้นเรียน)	๓.๗๘	๐.๘๓	ปานกลาง

ตารางที่ ๑๖ แบบวิเคราะห์ตารางการประเมินการสอนของครู โดยผู้เรียน (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน			
๗	ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การอ่าน การพูดออกเสียง การสนทนา การเขียน และการคิดวิเคราะห์อย่างมีระบบ สมเหตุสมผล	๔.๑๗	๐.๖๓	ดี
๘	ให้ข้อมูลและชี้แนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในห้องสมุดของโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ Internet วิทยุ	๓.๖๕	๐.๘๑	ปานกลาง
๙	จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	๓.๗๙	๐.๗๒	ปานกลาง
๑๐	มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมที่มีสารประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอนและสอดคล้องกับบทเรียน	๓.๙๖	๐.๒๐	ปานกลาง
๑๑	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นในการเรียนการสอน เช่น การถามคำถามภาษาอังกฤษ ด้วยรูปประโยคและสำนวนง่ายๆ เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจในบทเรียนและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนแบบประชาธิปไตย	๔.๐๐	๐.๗๘	ดี
๑๒	มีการวัดผลและประเมินผลหลายรูปแบบเช่น การเก็บคะแนนจากการทำกิจกรรมในการพูด การอ่าน การเขียน การสนทนา การฟังเพื่อจับเนื้อหาจากสื่อต่าง ๆ การทดสอบย่อยประจำสัปดาห์ การสอบกลางภาคและปลายภาค โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับทราบในการกำหนดสัดส่วนคะแนน	๔.๐๐	๐.๗๘	ดี

ตารางที่ ๑๖ แบบวิเคราะห์การประเมินการสอนของครู โดยผู้เรียน (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	ด้านเทคนิคและวิธีการสอนที่น่าสนใจ			
๑๓	พูดภาษาอังกฤษมากกว่า 50% ของเวลาที่สอน ในชั้นเรียน	๔.๐๙	๐.๖๕	ดี
๑๔	ใช้สื่อที่กระตุ้นความสนใจในการเรียน ภาษาอังกฤษ เช่น ฟังข่าวจากมือถือ วิทย์ เครื่อง บันทึกเสียง และสื่ออื่น ๆ	๓.๔๘	๐.๗๑	ปานกลาง
๑๕	จัดโต๊ะเรียนให้นั่งเป็นกลุ่ม (4-6 คน) และให้ นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสนทนา การ อ่านออกเสียง การนำเสนอผลงานสั้น ๆ ให้ นักเรียนที่เก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้า เป็นต้น	๓.๔๓	๐.๖๔	ปานกลาง
	ด้านคุณธรรมในวิชาชีพของอาจารย์			
๑๖	มีความเมตตา กรุณา ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ ความรู้อย่างสมบูรณ์ ปราศจากอคติต่อผู้เรียน	๔.๑๗	๐.๕๖	ดี
๑๗	มีความอดทนต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ ผู้เรียนในขณะทำการเรียนการสอน และพยายาม โน้มน้าวให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการเรียน อย่างไม่ย่อท้อ	๔.๐๐	๐.๘๓	ดี
๑๘	ปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพนับถือทั้งในและนอก เวลาปฏิบัติงานสอน	๓.๓๐	๐.๖๘	ปานกลาง
๑๙	มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ตรงต่อเวลาและ อุทิศตนให้การสอนเต็มที่	๔.๐๐	๐.๗๘	ดี
๒๐	ให้เกียรติแก่ผู้เรียนด้วยการใช้คำพูดและการ ปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม	๔.๐๘	๐.๖๕	ดี
	รวม	๓.๔๘	๐.๖๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๖ เป็นผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการสอนของครูโดยผู้เรียน โดยแสดงผลเป็นจำนวนราย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผล ดังนี้คือ

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ซึ่งมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชาขอบข่ายเนื้อหาวิชา แผนการสอน การประเมินผลและหนังสืออ่านประกอบรายวิชาและหนังสืออ่านเสริมได้อย่างเหมาะสมก่อนเริ่มภาคการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการจัดลำดับเนื้อหาการสอนเป็นไปอย่างมีระบบ และขั้นตอนชัดเจน เช่น เริ่มจากง่ายไปยากและสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าได้รับความรู้ในรายวิชานี้ครบถ้วนตามแผนการสอน และเนื้อหาวิชาที่สอนในแต่ละคาบและตลอดภาคเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าคุณสอนประยุกต์เนื้อหาวิชาและชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๕. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นนำเสนอประเด็นใหม่ๆ และเชื่อมโยงเนื้อหาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความจำเป็นและประโยชน์ที่กว้างขึ้นไม่ยึดติดกับกรอบเนื้อหาวิชาจนเกินไป ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๖. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมีการใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลายทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๗. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าคุณไม่ให้ออกาสหรือไม่สนับสนุนให้ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๘. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าคุณให้ข้อมูลและชี้แนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในห้องสมุดของโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ Internet วิทยุ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๙. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๑๐. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมที่มีสารประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอนและสอดคล้องกับบทเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๑๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นในการเรียนการสอน เช่น การถามคำถามภาษาอังกฤษด้วยรูปประโยคและสำนวนง่ายๆ เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจในบทเรียนและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๑๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีกิจกรรมวัดผลและประเมินผลหลายรูปแบบเช่น การเก็บคะแนนจากการทำกิจกรรมในการพูด การอ่าน การเขียน การสนทนา การฟังเพื่อจับเนื้อหาจากสื่อต่าง ๆ การทดสอบย่อยประจำสัปดาห์ การสอบกลางภาคและปลายภาค โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับทราบในการกำหนดสัดส่วนคะแนน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๑๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นพูดภาษาอังกฤษมากกว่า 50% ของเวลาที่สอนในชั้นเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๑๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใช้สื่อที่กระตุ้นความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น ฟังข่าวจากมือถือ วิทยู เครื่องบันทึกเสียง และสื่ออื่น ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๘ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๑๕. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นจัดโต๊ะเรียนให้นั่งเป็นกลุ่ม (๔-๖ คน) และให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสนทนา การอ่านออกเสียง การนำเสนอผลงานสั้น ๆ ให้นักเรียนที่เก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้า เป็นต้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๓ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๑๖. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมีความเมตตา กรุณา ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างสมบูรณ์ ปราศจากอคติต่อผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๑๗. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมีความอดทนต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียนในขณะที่ทำการเรียนการสอน และพยายามโน้มน้าวให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการเรียนอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๑๘. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือทั้งในและนอกเวลาปฏิบัติงานสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๓๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๑๙. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ตรงต่อเวลาและอุทิศตนให้การสอนเต็มที่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๒๐. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นทำให้เกียรติแก่ผู้เรียนด้วยการใช้คำพูดและการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

๒๑. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อยกคุณภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ การสอน

ภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

นักเรียนไม่กล้าที่จะแสดงออกในด้านการพูดไม่กล้าที่จะพูด เินอายุในการพูดภาษาอังกฤษ ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอาจจะไม่ต่อเนื่องและยังไม่มีพื้นฐานคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่จะใช้ในการทำข้อสอบ นักเรียนไม่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ เด็กส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา ภาษาไทยไม่ค่อยแข็งแรง การเรียนการสอนจึงเป็นไปได้ช้า นักเรียนอ่อนทางด้านสนทนาไม่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ หรือมีพื้นฐานไม่มากและขาดความเอาใจใส่ของนักเรียน ขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสารเรียนรู้ นักเรียนเป็นครูภาษาอังกฤษคนเดียวที่สอนทั้ง ๙ ชั้น ซึ่งมากเกินไปคือสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และยังสอนภาษาอังกฤษเสริมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอีก ทำให้ครูเหนื่อยล้าและไม่มีเวลาพอในการใคร่ครวญ คิด พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และควรลดรายวิชาเรียนลง เพื่อลดความตึงเครียดของนักเรียน เพราะนักเรียนบ่นว่าเรียนวิชามากไปทำให้เบื่อหน่ายมากจนไม่อยากเรียน ความสนใจของผู้เรียน การขาดความสนใจ ในการต้องการเรียนรู้ครูไม่พอ ควรสอนไม่เกิน ๑/๑๐ ปัญหาเรื่องการเดินทางมาเรียน นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียน และมีความคิดว่า วิชาภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่เรียนยาก โรงเรียนพระปริยัติแผนกสามัญศึกษา จะมีครูสอนวิชาภาษาอังกฤษแค่ ๑ ท่านต่อระดับชั้นทำให้การเตรียมการสอนที่หลากหลายเป็นไปได้ยากต้องยึดหนังสือและใบงานเป็นหลัก นักเรียนขี้อายไม่กล้าแสดงสนทนาทักทายเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนมีสมาธิสั้นในการเรียน มีปัญหาด้านการไม่ค่อยกล้าแสดงออก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสอนในบทเรียนที่ให้ทำกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ ควรมีสื่อหลากหลาย

ตารางที่ ๑๗ ตารางรายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้านผู้เรียน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	กำลังศึกษา
๑	สามเณรดนุพล นวลสะอาด	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒	สามเณรเกียรติศักดิ์ เยอะหมื่อ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๓	สามเณรจะก่า ไอศวรรย์จินดา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๔	สามเณรปกรณ์ นกเผือก	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๕	สามเณรเหลาหลู แซ่จี้	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๖	สามเณรสุทธิภัทร โพธิทัย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๗	สามเณรสุรพงษ์ มิตรปัญญา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๘	สามเณรอนุรักษ์ เขมมื่อ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๙	สามเณรหล่อแบ มิตรดี	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๐	สามเณรธีรภัทร์ กันสุริ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๑	สามเณรณัฐพล กันทะวงศ์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๒	สามเณรธัญญาพงศ์ เตชะ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๓	สามเณรชินกร บุญรอด	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๔	สามเณรวีรวุฒน์ ทวงทับ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๕	สามเณรศรัณยู สุนทรนนท์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๖	สามเณรสรุฒิ นภาล้อมเดือน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๗	สามเณรแสงบุญ ทองลับ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๘	สามเณรเมธาสิทธิ์ วงศ์ศา คำ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๑๙	สามเณรชัยวัฒน์ ยอดคำ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๒๐	สามเณรพัชรพล ยอดภพ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๒๑	สามเณรมั่ง บุญมา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๒๒	สามเณรวิชัย ชีมีอ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๒๓	สามเณรทิพมณณ์ วิรุฬโรจน์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๔.๔ ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

ตารางที่ ๑๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การฟัง	การฟังครูเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่ครูพูด	๓.๑๔	๐.๘๐	ปานกลาง
	การฟังเพื่อนพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	๓.๑๘	๐.๘๗	ปานกลาง
	การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ	๓.๐๗	๐.๘๘	ปานกลาง
	การสนทนากับครูและเพื่อนนักเรียน	๓.๐๒	๐.๘๕	ปานกลาง
	การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในบทเรียน	๒.๙๐	๐.๙๙	น้อย
	การเล่นเกมนเพื่อฝึกภาษาอังกฤษ	๒.๙๙	๐.๘๓	น้อย
การอ่าน	การอ่านออกเสียง	๓.๐๐	๐.๘๒	ปานกลาง
	การอ่านในใจเพื่อจับใจความเรื่องราวต่าง ๆ	๓.๐๐	๐.๙๐	ปานกลาง
การเขียน	การเขียนและคิดตัวอักษร ตัวเขียนให้ถูกต้อง	๓.๐๗	๐.๘๕	ปานกลาง
	การเขียนสะกดคำ	๓.๑๓	๐.๘๐	ปานกลาง
	การเขียนประโยค ข้อความตามบทเรียน	๓.๐๙	๐.๘๕	ปานกลาง
	ความยากของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	๓.๐๐	๐.๗๘	ปานกลาง
	การจดคำศัพท์ใหม่ลงสมุดจดศัพท์รวมทั้งการท่องจำคำแปล และการใช้คำศัพท์ในประโยค	๓.๐๖	๐.๘๔	ปานกลาง

ตารางที่ ๑๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การพูด	ฝึกให้นักเรียนทักทายกับครูเป็นภาษาอังกฤษ	๓.๐๐	๐.๘๓	ปานกลาง
	ฝึกการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)	๒.๙๖	๐.๘๕	น้อย
		๓.๐๔	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๘ เป็นผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด โดยแสดงผลเป็นจำนวนราย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผล ดังนี้คือ

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟัง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการอ่าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการเขียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการพูด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๙๘ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย

๔.๕ เปรียบเทียบการอบรมก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ ๑๙ ตารางเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ

๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด

ที่	รายการ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	หมายเหตุ
การฟัง	การฟังครูเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่ครูพูด	๒.๔๖	๓.๑๔	เพิ่มขึ้น
	การฟังเพื่อนพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	๒.๓๓	๓.๑๘	เพิ่มขึ้น
	การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ	๒.๕๗	๓.๐๗	เพิ่มขึ้น
	การสนทนากับครูและเพื่อนนักเรียน	๒.๖๕	๓.๐๒	เพิ่มขึ้น
	การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในบทเรียน	๒.๔๓	๒.๙๐	เพิ่มขึ้น
	การเล่นเกมนเพื่อฝึกภาษาอังกฤษ	๒.๖๕	๒.๙๙	เพิ่มขึ้น
การอ่าน	การอ่านออกเสียง	๒.๐๙	๓.๐๐	เพิ่มขึ้น
	การอ่านในใจเพื่อจับใจความเรื่องราวต่าง ๆ	๒.๗๗	๓.๐๐	เพิ่มขึ้น
การเขียน	การเขียนและคิดตัวอักษร ตัวเขียนให้ถูกต้อง	๒.๕๖	๓.๐๗	เพิ่มขึ้น
	การเขียนสะกดคำ	๒.๐๙	๓.๑๓	เพิ่มขึ้น
	การเขียนประโยค ข้อความตามบทเรียน	๒.๔๕	๓.๐๙	เพิ่มขึ้น
	ความยากของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	๒.๕๕	๓.๐๐	เพิ่มขึ้น
	การจดคำศัพท์ใหม่ลงสมุดจดศัพท์รวมทั้งการท่องจำคำแปล และการใช้คำศัพท์ในประโยค	๒.๗๘	๓.๐๖	เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๑๙ ตารางเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การเขียนและการพูด (ต่อ)

ที่	รายการ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ระดับความคิดเห็น
การพูด	ฝึกให้นักเรียนทักทายกับครูเป็นภาษาอังกฤษ	๑.๘๗	๓.๐๐	เพิ่มขึ้น
	ฝึกการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)	๒.๕๓	๒.๙๖	เพิ่มขึ้น
		๒.๔๕	๓.๐๔	

๔.๖ วิเคราะห์การมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน

จากการศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย โดยแยกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้ **ด้านการฟัง** การฟังครูเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่ครูพูด พบว่านักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น จากเดิมครั้งแรกทำได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย พอหลังจากอบรมสามารถฟังครูพูดเข้าใจเรื่องราวเหล่านั้นได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๔ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ถือว่าเป็นการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น เมื่อการฟังเพื่อนพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เริ่มมีความคุ้นชินกับภาษามากขึ้น การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ จากเดิมไม่รู้ใจความ พอฟังเทปแล้วเริ่มจับเสียงได้ดีกว่าเดิม มีการสนทนากับครูและเพื่อนนักเรียนเป็นไปในทางที่ดีขึ้นเนื่องจากความคุ้นชิน การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในบทเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถฟังเนื้อหาที่สนทนามากขึ้น และการเล่นเกมที่ฝึกภาษาอังกฤษ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมนี้เนื่องจากใกล้เคียงกับชีวิตจริง **ด้านการอ่าน** การอ่านออกเสียง นักเรียนไม่กล้าแสดงออกเนื่องจากกลัวผิด ได้คะแนนอยู่ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๐๙ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่ออบรมแล้วกล้าแสดงออกมากขึ้น ได้นำเอาข้อสอบเดิมมาวัด นักเรียนสามารถทำได้คะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ถือว่านักเรียนได้เกิดการพัฒนาทางด้านการอ่านเพิ่มขึ้น การอ่านในใจเพื่อจับใจความเรื่องราวต่าง ๆ ก็เป็นไปในทางบวก **ด้านการเขียน** การเขียนและคิดตัวอักษร ตัวเขียนให้ถูกต้อง จากการสังเกตนักเรียนไม่มีทักษะการเขียนเท่าที่ควร เพราะก่อนทำแบบฝึกหัดทำได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๕๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย แต่พอเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนสามารถทำคะแนนได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง การเขียนสะกดคำ การเขียนประโยค ข้อความตามบทเรียน ความยากของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน การจดคำศัพท์ใหม่ลงสมุดจดศัพท์รวมทั้งการท่องจำคำแปล และการใช้คำศัพท์ในประโยค จากการสังเกตนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพยายามทำกิจกรรมให้เสร็จ แต่กังวลใจว่าจะไม่ถูกต้องตามหลักการ **ด้านการพูด** ฝึกให้นักเรียนทักทายกับครูเป็นภาษาอังกฤษ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนไม่ตอบโต้กับครู เนื่องจากความไม่คุ้นเคยหรือไม่กล้าแสดงออก โดยมีคะแนนก่อนเรียนอยู่ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๘๗ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด แต่หลังจากเสร็จกิจกรรมแล้วกลับมาทำแบบฝึกปฏิบัติอีกรอบได้คะแนนที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๐ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการฝึกการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) นักเรียนไม่กล้าแสดงออกเนื่องจากไม่มั่นใจในคำศัพท์ที่ตนเองเคยเรียนมา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนขึ้นอยู่กับว่านักเรียนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุเท่าไร เกรดเฉลี่ยที่ออกมาเป็นผลมาจากวิชาภาษาอังกฤษตามศักยภาพของผู้เรียน ในส่วนของผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเรียนขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจในขณะนั้นตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านผู้เรียนที่มีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เริ่มจากพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษแล้วชอบจึงเกิดแรงจูงใจในการเรียน ด้านผู้สอนเริ่มต้นจากความชอบในด้านภาษา จึงเรียนเรื่องภาษามีความรู้ในเรื่องที่สอน มีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับภาษา โดยเตรียมความพร้อมในการสอน การถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน มีกลวิธีในการสอนและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ตลอดจนการแก้ปัญหาให้ผู้เรียนตามศักยภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมคือเป็นส่วนของการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียน รวมถึงสื่อเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องมีและสุดท้ายคือครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นกำลังสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

๔.๗. สรุปเป็นโมเดลหรือองค์ความรู้การวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนและเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ผลจากการศึกษาวิจัยทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model) โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการสืบสานพระพุทธศาสนา และสร้างประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศ เมื่อสามเณรสำเร็จการศึกษาและลาสิกขาแล้ว ก็สามารถเข้ารับการศึกษาต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ ของรัฐบาล ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ตลอดจนสามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอย่างทัดเทียมกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนทั่วไป ดังนั้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงมีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้แก่ นักเรียน รวมถึงการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในทักษะที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจังกจากที่มาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย เพื่อที่จะสามารถหาแนวทางจัดการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมาย ๓ ส่วน คือ มาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อประโยชน์ด้านการพัฒนาประเทศ การเป็นกำลังสำคัญในการธำรงและสืบสานพระพุทธศาสนาให้

เจริญก้าวหน้า ตลอดจนเป็นการช่วยสร้างบุคลากรที่จะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและชุมชน จากการลงปฏิบัติงานในพื้นที่โรงเรียนปรีดิธรรม ทั้ง ๒๑ แห่งในจังหวัดเชียงราย พบเห็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้จัดสร้างรูปแบบ (Model) เพื่อพิจารณานำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนปรีดิธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ให้มีความเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่และบริบทของแต่ละโรงเรียน แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนา

เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model) มีดังนี้

โมเดลสามารถสะท้อนปรากฏการณ์ที่ทำการศึกษารั้งนี้

โมเดลสามารถเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอดใหม่ได้ (New Concept)

โมเดลสามารถสะท้อนถึงชุมทรัพย์ทางปัญญาในการเพิ่มองค์ความรู้ได้ (Body of Knowledge)

โมเดลสามารถแสดงความสำคัญเชิงเหตุผล กลไกต่าง ๆ ของสิ่งที่ศึกษาได้ถูกต้องและเชื่อถือได้

โมเดลสามารถตรวจสอบและทดสอบได้

โมเดลสามารถอธิบาย หรือทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้^๑

เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model) หมายถึง การบริหารจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบที่ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่

C=Coach คือ การจัดหาผู้นำในการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้กับครูและนักเรียน โดยจัดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงของครูสอนภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียน เพื่อศึกษาวิจัยการถอดบทเรียนกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนเพิ่มความตระหนักรู้และหาแนวทางร่วมกับครูในการเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ด้านให้แก่นักเรียน

H=Happiness คือ สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความสุขในการเรียน โดยใช้แนวคิดแบบ Active Learning สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีส่วนร่วมในการแสดงออก เป็นการกระตุ้นให้เกิดการอยากเรียนรู้ และร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนสร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย

^๑ ชัยวิชิต เขียรชนะ, การสร้างและการพัฒนาโมเดล/รูปแบบ/แบบจำลอง/ตัวแบบ, (มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร : ๒๕๔๔), วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๐).

I=Information Management คือ การบริหารข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย เพื่อวางแผนในการพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของจังหวัดเชียงราย

A=Accountability คือ การฝึกให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทั้งผู้สอนและผู้เรียน โดยการเอาใจใส่มุ่งมั่นในงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีความสามารถในการรับรู้และวิเคราะห์ตลอดจนประเมินตนเองในการเรียนการสอน มีการวางแผนเพื่อร่วมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียน

N=Norm คือ การจัดระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีมาตรฐานเดียวกัน เช่น ผลิตส์การเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ในทุก ๆ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ของจังหวัดเชียงราย

G=Growth คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จังหวัดเชียงราย ให้มีส่วนเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนในแต่ละโรงเรียน เติบโตและก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กันโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

R=Result คือ การติดตาม (Follow-up) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)” ไปปฏิบัติจริง และ แก้ไข ปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

A=Action คือ การลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยร่วมมือกันเป็น Team Work และจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ครูแต่ละท่านพบในระหว่างการทำงาน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

I=Initiative คือ การฝึกให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้เรียน ให้กล้าแสดงออกในห้องเรียน เป็นการฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทางด้านผู้สอนก็สามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมการสอนให้มีรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และสนุกสนานในการเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

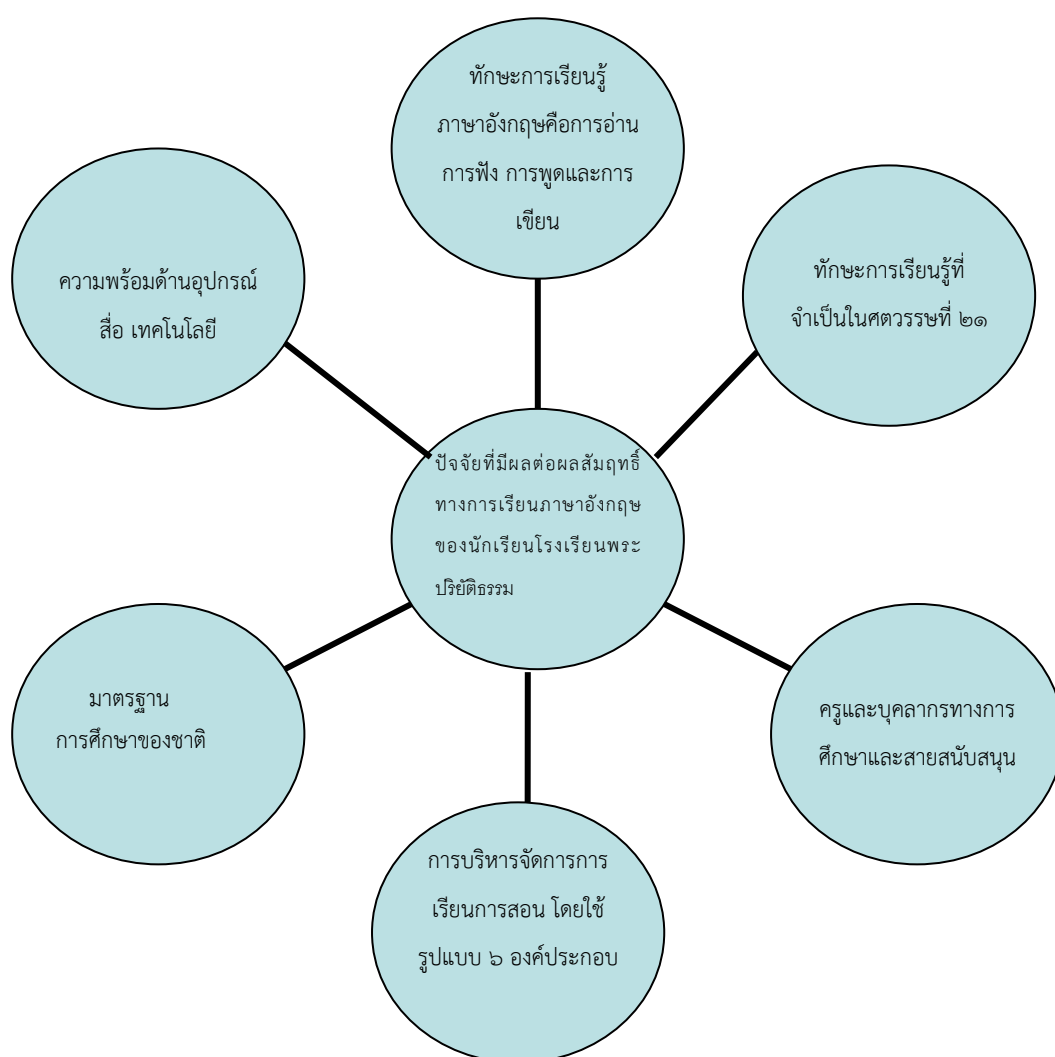
ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)”

๒.๑ ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง มีแนวคิดที่สร้างสรรค์ในการนำรูปแบบ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)” มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๒.๒ ครูและเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนทุกคน ทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การทำงานตามรูปแบบของ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)” สำเร็จตามเป้าประสงค์

๒.๓ โรงเรียนควรมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อ และเทคโนโลยี
ทางการศึกษาที่พอเพียงและทันสมัย

รูปแบบโมเดล

พหุขยายโมเดลปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนปริยัติธรรม ดังนี้

ทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษคือการอ่าน การฟัง การพูดและการเขียน จากการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังอยู่ในระดับปานกลาง ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการพูด อยู่ในระดับน้อย

ทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธี การสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือพหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะ ดังนี้ ๑. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ ๒. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยได้แก่เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน ๓. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ๔. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริม ความเจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ ๕. ผู้สอนคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียนการสอน แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๖. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม ๗. การศึกษา คือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลายๆ ด้านพร้อมกันไปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสายสนับสนุน ถือว่าครูและบุคลากรมีส่วนสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะครูที่จบทางด้านภาษาอังกฤษแล้วถือว่ามีความสามารถในการสอนการถ่ายทอดด้วยจะมีส่วนสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพในการเรียนตามทักษะทั้ง ๔ ด้าน รวมทั้งสายสนับสนุนก็มีส่วนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างมีความสุข

การบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบ ๖ องค์ประกอบ การบริหารจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบที่ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ C=Coach คือ การจัดหาผู้นำ

ในการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้กับครูและนักเรียน H=Happiness คือ สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความสุขในการเรียน โดยใช้แนวคิดแบบ Active Learning สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ I=Information Management คือ การบริหารข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย A=Accountability คือ การฝึกให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทั้งผู้สอนและผู้เรียน N=Norm คือ การจัดระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีมาตรฐานเดียวกัน G=Growth คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอน R=Result คือ การติดตาม (Follow-up) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำไปปฏิบัติจริง และ แก้ไข ปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป A=Action คือ การลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยร่วมมือกันเป็น Team Work และจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียน I=Initiative คือ การฝึกให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งดูจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๗-๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยสถาบันทางศาสนาและเป็นการศึกษาของสงฆ์ที่จัดการดำเนินการ เพื่อสงเคราะห์ อนุเคราะห์แก่เยาวชนที่ด้อยโอกาส พลาดโอกาสทางการศึกษา โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม นั่นคือใช้คุณธรรมคำสอนพระพุทธศาสนาอบรมสั่งสอนเยาวชนควบคู่ไปกับการศึกษาสามัญศึกษา ดังนั้น การบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจและศึกษาหาความรู้ หลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษาและได้รับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้มาตรฐานตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และสาธารณชนทั่วไป

โรงเรียนมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่พอเพียงและทันสมัย เพื่อเสริมทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตให้ดีกว่าวิธีแบบให้นักเรียนแบบลองผิดลองถูก ดังนั้น โรงเรียนต้องส่งเสริมอุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย การดำเนินการวิจัยในรูปแบบการวิจัยผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกับผู้เกี่ยวข้อง มีผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์และสังเกตการณ์จากสภาพจริง และการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือ Action research เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ใน ๔ ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนกับกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีกลุ่มประชากร นักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน ๒๑ โรงเรียน โรงละ ๕ รูป รวมเป็น จำนวน ๑๐๕ รูป ครูผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๑ รูป/คน นักเรียนที่เข้าร่วมพัฒนาฝึกทักษะ จำนวน ๑ โรง คือ โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๕.๑ สรุปผลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย คือ

๕.๑.๑ ปัจจัยด้านผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นสามเณร อายุระหว่าง ๑๓-๑๙ ปี เริ่มเรียนภาษาอังกฤษครั้งแรกในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๗ มักจะไปถามครูสอนภาษาอังกฤษเมื่อสงสัย ทำแบบฝึกหัด หรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ สำหรับทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง ๔ ด้าน ที่นักเรียนคิดว่าต้องปรับปรุงเป็นพิเศษ คือ ทักษะด้านการพูด การอ่านและการฟัง ส่วนการเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษที่นักเรียนมักจะปฏิบัติเป็นประจำ คือ เรียนพิเศษกับครู

๕.๑.๒ ปัจจัยด้านผู้สอน สรุปได้ดังนี้

ครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุและผู้เคยอุปสมบทเป็นพระภิกษุมามาก่อน อายุระหว่าง ๒๓ – ๕๑ ปี วุฒิ การศึกษา ระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๗๐ เคยเข้าร่วมการสัมมนาหรืออบรม เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษมาแล้ว และมีความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการสัมมนาหรืออบรม ที่ต้นสังกัดเป็นผู้จัดให้ ครูส่วนใหญ่สอนวิชาภาษาอังกฤษเพียงวิชาเดียว แต่สอนมากกว่าหนึ่งชั้นเรียน ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ต่ำกว่า ๕ ปี เป็นจำนวนมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่สอน นักเรียนห้องละ ๑๕-๒๐ รูป และพบว่า เมื่อเกิดปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ มักจะแก้ปัญหาด้วย ตนเองเสมอ

๕.๒ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๕.๒.๑ ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่นักเรียนเห็นว่า เป็นปัญหาระดับปานกลาง คือ การใช้คำถามและตอบคำถามที่ ขึ้นต้นด้วย What, Who, Where, When, Why การใช้เอกพจน์ และพหูพจน์ การใช้ Tense ต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา คือ เรื่องแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน การนำภาษาอังกฤษ ไปฝึกใช้ในสถานการณ์จริงหรือจำลอง ส่วนปัญหาอื่น ๆ ในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า การฟังเพื่อให้เข้าใจในเรื่องที่ครูพูด การฟังเพื่อพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน การฟังเทปภาษาอังกฤษ การสนทนากับครูแลเพื่อน การฟังครูพูดเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่ครูพูด การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในบทเรียน เป็นปัญหาระดับมาก ส่วนปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ นักเรียนมีความเห็นว่า เป็นปัญหาระดับปานกลาง

๕.๒.๒ ปัญหาการเรียนการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอน ภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมาก คือ ความเหมาะสมของหลักสูตรตามสภาพ ความแวดล้อมของนักเรียน ส่วนปัญหาด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนในเรื่อง อื่น ๆ ครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องการค้นคว้าเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ด้านเนื้อหา และเทคนิคการสอน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพด้านการสอนแก่ครูผู้สอน ภาษาอังกฤษ

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ จากผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่า การใช้ Tenses ให้ถูกต้อง เป็นเรื่องที่เป็นปัญหามากสำหรับนักเรียน ความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลาเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นปัญหาระดับปานกลางและน้อย

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ มีความคิดเห็นว่า จากการสังเกต การซักถาม การสนทนา การตรวจผลงาน และการสอบด้วยข้อเขียน เป็นปัญหาระดับมาก

๕.๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๕.๓.๑ ปัญหาและอุปสรรคที่นำมาสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย ที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข คือ ปัญหาเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการคัดเลือกบุคลากร สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน พื้นฐานและทัศนคติที่ผู้เรียนมีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ควรจัดให้มีรูปแบบในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม ด้วยการนำเอา Chiangrai Model มาทดลองใช้กับโรงเรียนที่จะคัดเลือกมาเป็นโรงเรียนตัวอย่าง จำนวน ๒ โรงเรียน

๕.๔ อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยได้เอามาอภิปรายผล ดังนี้

๑. ด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ใช้เอกสารประกอบการสอนที่จัดทำด้วยตนเอง เช่น ตำราเรียนภาษาอังกฤษชุด New World และการเรียนการสอนผ่านระบบสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television – DLTV) ในเรื่องความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน ครูภาษาอังกฤษให้ความคิดเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ หรือเกือบจะเรียกได้ว่า ทุกคน ไม่มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนและในชีวิตประจำวัน เพราะสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการนำมาภาษาอังกฤษไปใช้ นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ ได้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรพยายามจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน หรือภายในโรงเรียน เพื่อใช้ให้นักเรียนได้เรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น ครูสอนภาษาอังกฤษอาจจัดให้นักเรียนฝึกเขียนจดหมายภาษาอังกฤษถึงครู หรือ เพื่อน ทักทายครูและเพื่อนเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๒. ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่กำหนดให้นักเรียนเรียนนั้น ยากต่อความเข้าใจ โดยเฉพาะเรื่องไวยากรณ์ เช่น การใช้ Tense ให้ถูกต้องเป็นปัญหาค่อนข้างมากสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงตา สุพล (๒๕๓:๓๖) กล่าวไว้ว่า นักเรียนส่วนมากไม่ทราบความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา (Subject-verb agreement) ในประโยคภาษาอังกฤษ เพราะภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนรูปเพื่อบอกกาล ครูสอนภาษาอังกฤษจึงมักประสบปัญหาว่า นักเรียนเขียนคำกริยาผิด หรือไม่สอดคล้องกับประธานของประโยค การออกเสียงก็จำเป็นต้องฝึกหัดให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ครูต้องช่วยแก้ไขในทันทีที่ได้ยินนักเรียนออกเสียงผิด แม้จะต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นกับการฝึกออกเสียงในแต่ละครั้งก็ตาม

๓. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นในห้องเรียน เช่น การฝึกให้นักเรียนทักทายครูเป็นภาษาอังกฤษ การแสดงบทบาทสมมติ การทำงานกลุ่ม เป็นปัญหาน้อยถึงปานกลาง ในขณะที่ครูสอนภาษาอังกฤษพบว่า ปัญหาเรื่องการฟังครูแล้วไม่เข้าใจ อาจเนื่องจากครูส่วนใหญ่จะไม่ค่อยพูดภาษาอังกฤษในเวลาสอน เพราะครูเองก็ไม่แน่ใจว่า การออกเสียงของตนจะถูกต้องหรือไม่ ครูควรจะ

ได้มีการเตรียมตัวก่อนเข้าสอน โดยเฉพาะการศึกษาคู่มือครู และฝึกการออกเสียงโดยการฟังเทป บันทึกเสียง ครูผู้สอนจะต้องพยายามจัดกิจกรรมในห้องเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด ครูควรใช้เวลาที่มีอยู่ฝึกฝนการใช้ทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนในด้านต่าง ๆ นอกจากนั้น ควรพิจารณาจัดสรรสื่อการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์การสอนภาษาอังกฤษในยุคใหม่ เช่น การใช้โปรแกรมช่วยการสอนต่าง ๆ อาทิ โปรแกรม kahoot โปรแกรม Mentimeter เป็นต้น

๕. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน จากการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยครูสอนภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นว่า ยังพบปัญหาด้านนี้มากพอควร และจากการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในส่วนที่เป็นแบบสอบถาม พบว่า ครูบางคนขาดความมั่นใจในการตัดสินใจตัดสินให้คะแนนนักเรียนผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น เมื่อเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ยังมีครูที่ขาดความรู้และต้องการความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้แก้ปัญหาด้านนี้โดยส่งครูเข้ารับการอบรมด้านการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานและสิ่งที่จะช่วยได้อีกประการหนึ่งคือการสร้างข้อสอบมาตรฐานในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย โดยให้โรงเรียนแต่ละโรงเรียนร่วมกันจัดทำขึ้นหลาย ๆ ชุด เพื่อเป็นการประหยัดเวลาทำงานของครูยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนที่ครูแต่ละท่านจะต้องจัดทำขึ้น

๕.๕ ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยพบว่า มีปัญหาหลายด้านซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๕.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

๑. การพิจารณาว่าจ้างครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ควรจะเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เพราะการเลือกครูที่ไม่มีความเหมาะสม มีส่วนทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผลเท่าที่ควร

๒. พยายามเลี่ยงการจัดให้ครูสอนภาษาอังกฤษเป็นครูประจำชั้น หรือสอนหลายกลุ่มวิชาเกินไป ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้ใช้ความสามารถและความถนัดของตนเองในการเตรียมการสอน พัฒนา หรือปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษได้เต็มที่

๓. ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูสอนภาษาอังกฤษได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาด้านภาษาอังกฤษที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น

๕.๕.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

๑. ครรศึกษาหลักสูตร เนื้อหา คู่มือครู และตำราเรียน ให้เข้าใจก่อนเข้าทำการสอน ครูควรศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของตัวครูเอง

๒. ครูควรสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน ให้เกิดความอยากเรียนภาษาอังกฤษ และกล้าแสดงออกในห้องเรียน ครูควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแก่นักเรียน ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ และเห็นประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

๓. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านทักษะต่าง ๆ ซึ่งครูสอนภาษาอังกฤษควรจัดกิจกรรมเพื่อช่วยละลายพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน โดยในระยะเริ่มต้น ครูควรเป็นผู้ดำเนินการทุกอย่าง จากนั้นจึงค่อย ๆ มอบหมายให้นักเรียนที่มีความสามารถ และมีความรับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการแทนครูได้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การจัดประกวดเรียงความภาษาอังกฤษ การจัดชมรมภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป็นต้น

๕.๕.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรจัดให้มีรูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย อย่างเป็นรูปธรรม โดยรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษและนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียนและในภาพรวม โดยพิจารณาจากความสอดคล้องต่อเนื่องของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลว่า มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปพัฒนา/ปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความพร้อมในทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง ๔ ด้าน ต่อไป

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑.๑ หนังสือ

กรมวิชาการ. การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติ. (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ๒๕๓๔),
จำรัส ในเสนา.การจัดการศึกษาในสมัยพุทธกาล.(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๓๘).

จำเริญ เสกธีระ, การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม. กรุงเทพมหานคร :
กรมการศึกษา, ๒๕๓๗).

ทิตนา แชมมณี, ๑๔ วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ,๒๕๕๓).

ทิตนา แชมมณี, ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,๒๕๕๕).

บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก. ๒๕๔๑.

ปกรณ์ ปรียากร, ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา,
๒๕๓๘).

ประมวล ยิ่งยืน, การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมสำหรับคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพมหานคร :
กรมการศาสนา, ๒๕๓๖).

พระครูวิมลศิลปกิจ,ผศ.ดร (เรืองฤทธิ์ ธนปญโญ). รวมผลงานวิชาการอนุสรณ์.
(เชียงใหม่ : เอฟคอม, ๒๕๖๐).

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) สามไตร. พิมพ์ครั้งที่ ๓. (กรุงเทพมหานคร :
บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๕๐).

มหาเถรสมาคม. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๑๐ “มหาปริณิพพานสูตร”
(กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙).

มานพ พลไพรินทร์. คู่มือการบริการกิจการคณะสงฆ์. (กรุงเทพมหานคร : หจก.ชุดิมาการ
พิมพ์.๒๕๓๑).

วรณู ทนทกิจ. เอกสารประชาสัมพันธ์การจัดการความรู้ เรื่อง ความหมายของการศึกษา.
(สมุทรสาคร : กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผล, เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสา,
๒๕๕๓).

วิชัย ธรรมเจริญ, คู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๓).

ศูนย์รวมตัวเตอร์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำ TOP – A Tutor. ๖ **สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอบเข้า**

มหาวิทยาลัย. เอกสารแนะนำเตรียมความพร้อมศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. **ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วย**

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา, กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน

พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๖.

สุนทร สอนเปี่ยมและคณะ. คู่มือเตรียมสอบครูผู้ช่วยวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : พี. พี. เอส.

กิจเจริญ, ๒๕๖๑).

สันทนา สุธาดารัตน์, **ทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษ.** (พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๒).

สิทธิชัย ขุนทองแก้ว. **สไลด์บรรยาย เรื่อง หลักการเขียนตำรา (ในการขอตำแหน่งทาง**

วิชาการ). กรุงเทพมหานคร : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

๒๕๖๒.

สงัด อุทรานันท์ . **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.** (กรุงเทพมหานคร :

คณะคณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒).

สุริยา ฮ่องเสนะ .TCAS **ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษารูปแบบใหม่.**

สำนักวิชาการ,สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๑.

สุเทพ อ่วมเจริญ, **การประยุกต์การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้.** (กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๗).

Gredler. **Learning and Instruction : Theory into Practice (3 rd ed)** New ersion ;

Prenrtice-Hall . ๑๙๙๗), p. ๒๔.

Bandura, A. social foundation of thought and **action** : A. social-cognitive learning

theory New Jersey : Prenrtice-Hall.Inc.,Englewood cliffs, ๑๙๗๗).

Eggen & Kauchak, D.P. (๒๐๐๖), **Strategies and model. for teachers : teaching**

content and thinking Skills. Boston : pearson, pp. ๒๗-๒๙),

๑.๒ รายงานการวิจัย

ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และนรินทร์ สังข์รักษา. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้

ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘.

ไพบุลย์ สุขวิจิตร, การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พื้นฐานของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. รายงานการวิจัย, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๕๓.

พิสนธิ์ ศรีสุรฤทธิ์. รูปแบบการเรียนรู้ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

คันสนีย์ โคตรชมพูและคณะ, โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต ๑. รายงานการวิจัย, พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๙.

แสงเดือน บุญแย้ม และกิตติพงษ์ ลือนาม. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑. รายงานการวิจัย. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๖๑.

อุดม นวนและคณะ, แนวทางพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ๒๕ : โรงเรียนหนองขามพิทยาคม. รายงานการวิจัย (ขอนแก่น : วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ๒๕๖๐).

๑.๓ วารสาร/ จุลสาร

ก่องกาญจน์ ดุลยไชย. **บทความแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั่วไป**. เอกสารวิชาการ, เชียงใหม่ :

มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๖๒.

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร., เอกสาร ปาฐกถา เรื่อง “พระพุทธศาสนาในประเทศไทยสมัย

ปัจจุบัน”, ณ เมืองโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา, ๒๕๔๗.

เอกสารประกอบการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการเขียนตำรา. คณะเศรษฐศาสตร์,

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.

เมธาพันธ์ โพธิ์ธีรโรจน์. **วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน**

๒๕๕๗, นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๑.๔ เอกสารประกอบ/ประชาสัมพันธ์

กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒**, กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๖.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒**.

(กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕).

มหาเถรสมาคม, **ประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา**

พ.ศ. ๒๕๕๓.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๑๕ ง. ประกาศ กพอ. **พ.ศ. ๒๕๕๐**.

๑.๕ เอกสารอัดสำเนา

สิทธิชัย ขุนทองแก้ว. **สไลด์บรรยาย เรื่อง หลักการเขียนตำรา (ในการขอตำแหน่งทาง**

วิชาการ). กรุงเทพมหานคร : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

๒๕๖๒.

๑.๖ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

<https://www.sites.google.com/site/phathnahlaksutr050/wiwathnakar-phathna->

<https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/2932-non-fiction-book>

<http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/145836.pdf>

<https://campus.campus-star.com/variety/103633.html> เข้าถึงข้อมูล เมื่อวันที่ ๑

พฤษภาคม ๒๕๖๓.

<https://www.truelookpanya.com/tcas/article/detail/76311>

เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/206025> เข้าถึงข้อมูล วันที่ ๑๔

เมษายน ๒๕๖๒.

[file:///C:/Users/USER/Downloads/๙๑๖๑-๒๗๐๖๐-๑-SM%๒๐\(๒\).pdf](file:///C:/Users/USER/Downloads/๙๑๖๑-๒๗๐๖๐-๑-SM%๒๐(๒).pdf) เข้าถึงข้อมูลเมื่อ

วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

<https://so๐๕.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/๒๐๐๖๗> เข้าถึงข้อมูล

เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๒.

<http://www.oknation.net/blog/tongtip/๒๐๑๑/๐๗/๑๙/entry-๑>

ภาคผนวก ก

บทความการวิจัย

ภาคผนวก ข

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการวิจัยไปใช้ประโยชน์

หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วันที่ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง การรับรองการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

ข้าพเจ้า พระสมุห์อดิศร อนุตตรโร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา
ชื่อหน่วยงาน โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา ที่อยู่ วัดฝางหมื่น ตำบลริมกก อำเภอเมืองเชียงราย
จังหวัดเชียงราย โทรศัพท์ โทรสาร

ขอรับรองว่าได้มีการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง
“ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ใน
จังหวัดเชียงราย” ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ **ดร.กัญญา มานะกุล และคณะ** อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
ได้นำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

- ☐ การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ เช่น การบรรยาย การสอน การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- ☐ การใช้ประโยชน์ด้านความรู้ในพระพุทธศาสนา
- ☐ การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสิ่งประดิษฐ์
- ☐ การใช้ประโยชน์เชิงนโยบายหรือระดับประเทศ
- ☐ การใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

ช่วงเวลาที่นำไปใช้ประโยชน์ ตั้งแต่ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จนถึง วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔
ซึ่งการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ เรื่องนี้ไปใช้ประโยชน์นั้น ก่อให้เกิดผลดี ดังนี้

๑. สามารถนำมาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียน
๒. นำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
๓. เพื่อเกิดทางการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนและเสริมประสิทธิภาพด้านการ
สอนของครู

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(พระสมุห์อดิศร อนุตตรโร)

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา

หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วันที่ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง การรับรองการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

ข้าพเจ้า พระสิริสันตยากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสันหนองบัววิทยา
ชื่อหน่วยงาน โรงเรียนวัดสันหนองบัววิทยา ที่อยู่ วัดสันหนองบัว ตำบลเม็งราย อำเภอพญาเม็งราย
จังหวัดเชียงราย โทรศัพท์ โทรสาร

ขอรับรองว่าได้มีการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง
“ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ใน
จังหวัดเชียงราย” ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ **ดร.กัญญา มานะกุล และคณะ** อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
โดยนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

- ☐ การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ เช่น การบรรยาย การสอน การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- ☐ การใช้ประโยชน์ด้านความรู้ในพระพุทธศาสนา
- ☐ การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น งานวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสิ่งประดิษฐ์
- ☐ การใช้ประโยชน์เชิงนโยบายหรือระดับประเทศ
- ☐ การใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

ช่วงเวลาที่นำไปใช้ประโยชน์ ตั้งแต่ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จนถึง วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔
ซึ่งการนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ เรื่องนี้ไปใช้ประโยชน์นั้น ก่อให้เกิดผลดี ดังนี้

๑. สามารถนำมาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียน
๒. นำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
๓. เพื่อเกิดทางการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนและเสริมประสิทธิภาพด้านการ
สอนของครู

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(พระครูสิริสันตยากร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสันหนองบัว

ภาคผนวก ค

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้
และกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมาและผลที่ได้รับของโครงการ

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้ และกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมาและผลที่ได้รับของโครงการ

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนที่จะก้าวสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา

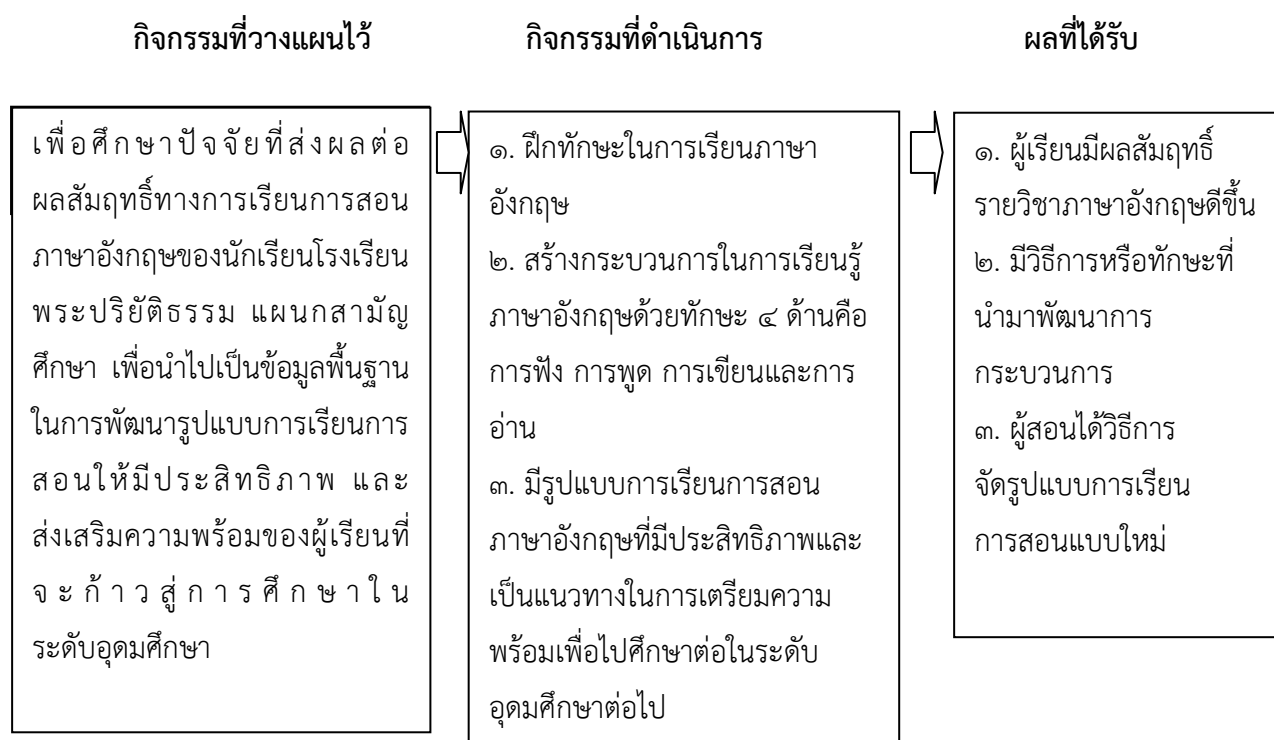
แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม คือ การขาดทักษะการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานทั้ง ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ของนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนมาเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา แนวทางการพัฒนาต้องเริ่มต้นจากการทบทวนบทเรียนโดยผ่านกระบวนการทั้ง ๔ ด้าน และควรให้ท่องคำศัพท์ ฝึกการสนทนา เสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มุมภาษาอังกฤษหรือชมรมภาษาอังกฤษเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน จัดสื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และมีการประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อวัดผลการพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข

๒. แนวทางการนำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยบูรณาการกับกิจกรรมเสริมทักษะ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้เรียนส่วนมากไม่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยเรียนรู้คำศัพท์ระดับยากขึ้น ฝึกอ่าน ฝึกพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น มีคำยืมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ใ้ปูพื้นฐานการเรียนรู้สักระยะน้อยการมีสื่อที่ดีทันสมัยจะทำให้เด็กมีความสนใจมากขึ้นปูพื้นฐานให้ดีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจะได้มีความรู้ต่อเนื่องในระดับมัธยมศึกษา สนับสนุนให้นำเข้าอาสาสมัครเจ้าของภาษาทุกเทอม เพื่อกระตุ้นความสนใจในการนำภาษาไปใช้ในทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียน ปรับวิธีคิดและสอนให้เข้าใจง่ายขึ้นต้องมีเรียนซ่อมเสริม ควรให้เรียนแบบฟังก่อนค่อยอ่านและเขียน ในสถานศึกษาของประเทศไทยให้เน้นการอ่านแล้วเขียนแล้วค่อยฟัง สอนแบบไม่เคร่งเครียดจนเกินไปใช้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนให้มากขึ้น ให้นักเรียนทำความเข้าใจในหลักสูตรที่สอน ควรสร้าง

เทคนิค และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดึงดูดความสนใจกับนักเรียนให้มาก และกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนมากยิ่งขึ้น ควรมีการรับครูสอนมาสอนระดับละ ๑ คนจะได้มีเวลาเตรียมการสอนที่หลากหลายมากขึ้นเน้นในนักเรียน ใช้ทักษะการฟังและพูดมากขึ้นกว่าการเขียน และอ่าน อยากให้มีการส่งเสริมนักเรียนในด้านการสื่อสารใช้สื่อวิดีโอมากขึ้น และส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนที่จะก้าวสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ฝึกทำข้อสอบในระดับ o-net และ เตรียมสอบมหาวิทยาลัยมากขึ้น

สรุปว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียน มาจากการขาดการฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดพื้นฐานที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา จึงทำให้ไม่กล้าแสดงออก อีกทั้งยังขาดแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับน้อย ควรมีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้าน อันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้นและครูผู้สอนสามารถนำหลักวิธีการเหล่านั้นมาพัฒนาหรือกระตุ้นนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ความคิดเห็นโดยสุจริตของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

โปรดตอบคำถามให้สมบูรณ์ครบถ้วน คำตอบและความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่ง ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับที่สุด

แบบสอบถามชุดนี้มี ๕ ตอน คือ

- ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ ๒ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ
- ตอนที่ ๓ ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- ตอนที่ ๔ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน ✓
สถานภาพของนักเรียน

๑.อายุ

☐ ๑๓ - ๑๔

☐ ๑๕ - ๑๖

☐ ๑๗ - ๑๘

☐ ๑๙ ปีขึ้นไป

๒. นักเรียนเริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษครั้งแรก ในชั้นใด

☐ ม. ๑

☐ ม.๒

☐ ม.๓

๓. นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่

☐ ชอบ

เพราะ

☐ ไม่ชอบ

เพราะ

☐ เฉย ๆ

เพราะ

๔. ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ใด

ระดับชั้น	เกรด หรือคะแนนเฉลี่ย	ดีมาก/พอใช้/ไม่ดี
ม. ๑		
ม. ๒		
ม. ๓		

๕. เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย หรือ ทำแบบฝึกหัดไม่ได้หรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ นักเรียนมักจะนำปัญหาไปถามใครมากที่สุด

- ☐ ครูภาษาอังกฤษ เพราะ
- ☐ ครูคนอื่น ๆ ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะ
- ☐ ผู้ปกครองทางบ้าน เพราะ
- ☐ ครูที่สอนวิชาอื่น ๆ เพราะ

๖. จากผลการเรียน ในวิชาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านใดที่นักเรียนคิดว่าตนเองจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นพิเศษกว่าด้านอื่น ๆ โปรดระบุระดับที่ควรปรับปรุง

ความสามารถในการใช้	ระดับที่ควรปรับปรุง					เพราะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
การฟัง						
การพูด						
การอ่าน						
การเขียน						

๗. นอกจากการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนแล้ว นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมความรู้ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้างหรือไม่? (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ฟังวิทยุ หรือดูทีวี รายการสอนภาษาอังกฤษ
- ☐ อ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
- ☐ อ่านการ์ตูนภาษาอังกฤษ

- ☐ เรียนพิเศษกับครู
- ☐ เรียนกับผู้ปกครอง
- ☐ ไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติมเลย เพราะ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ ๒ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามต่อไปนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนที่นักเรียนประสบอยู่ในด้านต่าง ๆ ขอให้นักเรียนพิจารณาสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาแก่การเรียนของนักเรียน และปัญหานั้นยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือแก้ไขไปแล้วแต่ปัญหายังไม่หมด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความมากน้อยของปัญหาตามความเป็นจริง

ปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ไม่มีเวลาทำการบ้านและทบทวนบทเรียน					
๒. ขาดสื่อการเรียน เช่น หนังสือเรียน หนังสือคู่มือ พจนานุกรม (dictionary)					
๓. ครูไม่ให้โอกาสหรือไม่ สนับสนุนให้ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน					
๔. ไม่มีโอกาส ได้ ฝึกฝนการพูดการฟังจากเจ้าของภาษาผ่านมือถือ วิทยู เครื่องบันทึกเสียง และอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น MP ๓					
๕. ครูไม่ใช่วิธีการสอนที่ให้นักเรียนลงมือฝึกปฏิบัติด้วยการฟัง พูด อ่านเขียนอย่างจริงจัง (Active learning)					

ตอนที่ ๓ เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับระดับปัญหาตามความเป็นจริง

ปัญหา ด้านเนื้อหาวิชาการภาษาอังกฤษ		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.นักเรียนไม่เข้าใจหรือมีปัญหาในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องต่อไปนี้ เพียงใด						
๑.๑	รู้จักลักษณะและหลักปฏิบัติและวิธีการผสมอักษร A ถึง Z					
๑.๒	การนับ one ถึง hundred					
๑.๓	การใช้คำถามและตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย What, Where, Who, Why, When, Whose, How					
๑.๔	การใช้คำถามและตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย Is, Am, Are					
๑.๕	การใช้คำถามและตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย How many ___? How much _____?					
๑.๖	การใช้ประโยคคำสั่ง ขอร้องตอบรับอย่างสุภาพ เช่น A - May I borrow your pen. B - Here you are. A - Thank you. B - You are welcome					
๑.๗	การใช้สรรพนาม เช่น I, you, he, she, It, They, We เป็นต้น					

ปัญหา ด้านเนื้อหาวิชาการภาษาอังกฤษ		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.๘	การใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น my, your, his, her รวมทั้ง mine, yours, ours, its					
๑.๙	การใช้ a, an, the					
๑.๑๐	การใช้ in, on, under					
๑.๑๑	การใช้เอกพจน์และพหูพจน์แบบ ต่าง ๆ เช่น Cat – cats, woman – women					
๑.๑๒	การเรียงคำในประโยคบอกเล่า เช่น This is a book.					
๑.๑๓	การใช้ do, does					
๑.๑๔	การใช้ประโยคที่บอกว่ากำลังทำ อะไรอยู่ เช่น go – going, walk – walking					
๑.๑๕	การใช้ประโยคที่บอกให้รู้ว่า เหตุการณ์นั้นผ่านมาแล้ว (อดีต) เช่น drink – drank, speak-spoke, run-ran, write- wrote					
๑.๑๖	การฝึกที่จะออกเสียงยาก เช่น Zoo, dozen, shoes, choose, five, six					
๒. เนื้อเรื่องที่กำหนดให้อ่านในหนังสือ ส่วนใหญ่ ยากหรือเป็นปัญหาสำหรับ นักเรียนมากน้อยเพียงใด						
๓.แบบฝึกหัดการเขียน.ในหนังสือที่ นักเรียนกำลัง เรียนอยู่ มีความยากหรือ						

ปัญหา ด้านเนื้อหาวิชาการภาษาอังกฤษ		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เป็นปัญหาเพียงใด						
๔.นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการหา เวลา ทำ การบ้าน หรือทบทวนบทเรียนที่ บ้านมาน้อยเพียงใด						
๕.นักเรียนรู้สึกกลัว หรืออาย ที่จะ ซักถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่เข้าใจใน ชั่วโมงเรียนมาก น้อยเพียงใด						
๖.นักเรียนมีปัญหาเรื่องการนำความรู้ ภาษาอังกฤษจากบทเรียน ไปใช้ใน สถานการณ์จริง หรือสถานการณ์ จำลองเพียงใด						
๗.ในการสอบ นักเรียนประสบปัญหา ด้านต่อไปนี้เพียงใด						
๗.๑	ข้อสอบไม่ตรงกับที่นักเรียนได้ เรียนจากบทเรียน					
๗.๒	ข้อสอบเน้นด้านใดด้านหนึ่งมาก จนเกินไป เช่นไวยากรณ์เป็น หลัก					
๗.๓	ข้อสอบยากเกินเนื้อหาที่เรียน					
๗.๔	จำนวนข้อสอบ ไม่เหมาะสมกับ เวลาที่กำหนดทำให้ทำข้อสอบไม่ ทันเวลา					
๘. ครูไม่พูดหรือใช้ภาษาอังกฤษใน ห้องเรียน (อย่างน้อย ๕๐%) เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะการฟังและ หัดโต้ตอบสนทนาเป็นภาษาอังกฤษ						

ปัญหา ด้านเนื้อหาวิชาการภาษาอังกฤษ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๙. นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกการอ่าน และสนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษกับเพื่อนในกลุ่ม เล็ก ๆ (Group learning) ในขณะที่เรียนในห้องเรียน					
๑๐. นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะแก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่กล่าวข้างต้นมาน้อยเพียงใด					

ตอนที่ ๔ กิจกรรมการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับระดับปัญหาตามความเป็นจริง

ปัญหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีปัญหาในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในด้านต่อไปนี้เพียงใด						
การฟัง	การฟังครูเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่ครูพูด					
	การฟังเพื่อนพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ					
	การฟังเทปบันทึกเสียงภาษาอังกฤษ					
	การสนทนากับครูและเพื่อน					

ปัญหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	นักเรียน					
	การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในบทเรียน					
	การเล่นเกมเพื่อฝึกภาษาอังกฤษ					
<u>การอ่าน</u>	การอ่านออกเสียง					
	การอ่านในใจเพื่อจับใจความเรื่องราวต่าง ๆ					
<u>การเขียน</u>	การเขียน และคิดตัวอักษรตัวเขียนให้ถูกต้อง					
	การเขียนสะกดคำ					
	การเขียนประโยค ข้อความตามบทเรียน					
	ความยากของแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน					
	การจัดคำศัพท์ใหม่ลงสมุดจดศัพท์รวมทั้งการท่องจำคำแปลและการใช้คำศัพท์ในประโยค					
<u>การพูด</u>	ฝึกให้นักเรียนทักทายกับครูเป็นภาษาอังกฤษ					
	ฝึกการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)					
๓.การเรียนรู้ให้ทันเพื่อน ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรมต่าง ๆ						
๔.จำนวนนักเรียนในชั้นของนักเรียน เป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพียงใด						

ปัญหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๕.สภาพห้องเรียนของนักเรียน เป็นปัญหาแก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด					
๖. การแบ่งกลุ่มทำงาน หรือการค้นคว้ารายงานทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเพียงใด					

ตอนที่ ๕ โปรดให้ความเห็นเพิ่มเติม เพื่อที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ผลดีตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ขอขอบคุณทุกท่านที่เมตตากรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกประการ

ดร.กัญญา มานะกุลและคณะผู้วิจัย
วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ความคิดเห็นโดยสุจริตของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

โปรดตอบคำถามให้สมบูรณ์ครบถ้วน คำตอบและความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่ง ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับ

แบบสอบถามชุดนี้มี ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

สถานภาพของนักเรียน

๑. อายุ

☐ ๑๓ - ๑๔

☐ ๑๕ - ๑๖

☐ ๑๗ - ๑๘

☐ ๑๙ ปีขึ้นไป

๒. นักเรียนเริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษครั้งแรก ในชั้นใด

☐ ม. ๑

☐ ม. ๒

☐ ม. ๓

๓. นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่

☐ ชอบ

เพราะ

☐ ไม่ชอบ

เพราะ

☐ เฉย ๆ

เพราะ

๔. ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ใด

ระดับชั้น	เกรด หรือคะแนนเฉลี่ย	ดีมาก/พอใช้/ไม่ดี
ม. ๔		
ม. ๕		
ม. ๖		

๕. เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย หรือ ทำแบบฝึกหัดไม่ได้หรืออ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ นักเรียนมักจะนำปัญหาไปถามใครมากที่สุด

- ☐ ครูภาษาอังกฤษ เพราะ
- ☐ ครูคนอื่น ๆ ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะ.....
- ☐ ผู้ปกครองทางบ้าน เพราะ
- ☐ ครูที่สอนวิชาอื่น ๆ เพราะ
- ☐ ผู้ปกครองทางบ้าน เพราะ

๖. จากผลการเรียน ในวิชาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านใดที่นักเรียนคิดว่าตนเองจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นพิเศษกว่าด้านอื่น ๆ โปรดระบุระดับที่ควรปรับปรุง

ความสามารถ ในการใช้	ระดับที่ควรปรับปรุง					เพราะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
การฟัง						
การพูด						
การอ่าน						
การเขียน						

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ และเติมข้อความลงในช่องว่าง เพื่อแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา

๑. ในปัจจุบัน การเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- ☐ เห็นด้วย เพราะ
- ☐ ไม่เห็นด้วย เพราะ

๒. บุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษประสบความสำเร็จ

- ☐ ครู
- ☐ นักเรียน
- ☐ ผู้ปกครอง

๓. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ สนใจและชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ

- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย

๔. ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีสาเหตุสำคัญมากที่สุดมาจาก

- ☐ นักเรียนไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- ☐ ขาดแคลนครูที่มีความรู้ดีทั้งด้านเนื้อหาและวิธีสอน
- ☐ สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนไม่เอื้ออำนวย
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๕. การเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา ควรมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความจำเป็น และความต้องการของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น ท่านเห็นด้วยเพียงใด

- ☐ มากที่สุด
- ☐ มาก
- ☐ น้อย
- ☐ ไม่เห็นด้วย

๖. โปรดให้ความเห็นเพิ่มเติม เพื่อที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ผลดีตามวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ขอขอบคุณทุกท่านที่เมตตากรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกประการ

ดร.กัญญา มานะกุลและคณะผู้วิจัย
วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ความคิดเห็นโดยสุจริตของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

โปรดตอบคำถามให้สมบูรณ์ครบถ้วน คำตอบและความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่ง ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับ

แบบสอบถามชุดนี้มี ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. อายุ

☐ ๒๕-๓๐ ปี

☐ ๔๑ - ๕๐ ปี

☐ ๓๑ - ๔๐ ปี

☐ ๕๑ ปี ขึ้นไป

๒. ท่านสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นใด

☐ ม. ๑

☐ ม.๒

☐ ม.๓

☐ ม.๔

☐ ม.๕

☐ ม.๖

ตอนที่ ๒ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับระดับปัญหาตามความเป็นจริง

ปัญหา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติ ในการวัดผลและประเมินผลในวิชา ภาษาอังกฤษตามหลักสูตร					

ปัญหา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒.การนำวิธีประเมินผลการเรียนมาปฏิบัติจริง ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้เพียงใดหรือไม่						
- การประเมินผลก่อนการเรียน เพื่อตรวจสอบ						
- ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น						
- การประเมินผลระหว่างการสอนให้เป็นไป ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น						
๓.การพิจารณาเลือกใช้วิธีการวัดผลและเครื่องมือให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
๔.การสร้างเครื่องมือในการวัดผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
๕.การออกข้อสอบให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร						
๖.การใช้วิธีการต่าง ๆ ในการวัดผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด						
๖.๑	การสังเกต					
๖.๒	การซักถาม สอนทนา					
๖.๓	การตรวจผลงาน					
๖.๔	การสอบด้วยข้อเขียน					
๗.ความพร้อมทางด้านเอกสาร ใบประเมินผลการประเมิน						
๘.จำนวนนักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น						

ปัญหา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๙. การนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบจุดอ่อนของนักเรียนเป็นรายบุคคล และกำหนดแนวทาง บทเรียน และแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสอนซ่อมเสริมทั้งในชั้นเรียนและนอกเวลา เรียนตามความเหมาะสม					
๑๐. การสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น					

ตอนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย

๓.๑ ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

๓.๒ ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่เมตตากรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกประการ

ดร.กัญตยา มานะกุลและคณะผู้วิจัย
วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบประเมินการสอนของครู โดยผู้เรียน
รายวิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

อาจารย์

หลักการ แบบประเมินการสอนของอาจารย์ รายวิชาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้น
และ มัธยมศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย รวมทั้ง
วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของความ
 พยายามที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
 แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะในรายวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมี
 ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
 การประเมินการสอนเป็นการสะท้อนข้อมูลที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
 ทั้งในส่วนปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการจัดการเรียนการสอน (Process) ซึ่ง
 รวมถึงกิจกรรมของผู้เรียนเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนได้ทราบ และนำไปปรับปรุงการสอน
 อันจะเป็นผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป้าหมายสำคัญ คือ การนำผลจากการ
 สัมรวจมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา
 ตอนปลายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ข้อมูล
 ที่ได้จากผลการสำรวจนี้ ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อสถานะของ
 ผู้สอน หรือผลการเรียนและการสอบของผู้เรียนแต่อย่างใด
 ขอขอบคุณอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน ที่ให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วม
 ประเมินการสอนและตอบแบบสำรวจครั้งนี้ อย่างดียิ่ง

ระดับการประเมิน

- 5 พึงพอใจมากที่สุด
- 4 พึงพอใจมาก
- 3 พึงพอใจปานกลาง
- 2 พึงพอใจน้อย
- 1 พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ (คำถาม)		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาวิชา						
1.	มีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหาวิชา แผนการสอน การประเมินผล และหนังสืออ่านประกอบรายวิชาและหนังสืออ่านเสริมได้อย่างเหมาะสมก่อนเริ่มภาคการศึกษา					
2.	การจัดลำดับเนื้อหาการสอนเป็นไปอย่างมีระบบและขั้นตอนชัดเจน เช่น เริ่มจากง่ายไปยากและสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน					
3.	ได้รับความรู้ในรายวิชานี้ครบถ้วนตามแผนการสอนและเนื้อหาวิชาที่สอนในแต่ละคาบและตลอดภาคเรียน					
4.	ผู้สอนประยุกต์เนื้อหาวิชาและชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน					
5.	นำเสนอประเด็นใหม่ๆ และเชื่อมโยงเนื้อหาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความจำเป็นและประโยชน์ที่กว้างขึ้นไม่ยึดติดกับกรอบเนื้อหาวิชาจนเกินไป					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
6.	มีการใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลายทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น(ระบุชื่อหรือตัวอย่างสื่อที่ใช้ในชั้นเรียน)					
7.	ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การอ่าน การพูดออกเสียง การสนทนา การเขียน และการคิดวิเคราะห์อย่างมีระบบสมเหตุสมผล					

8.	ให้ข้อมูลและชี้แนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในห้องสมุดของโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ Internet วิทยุ					
9.	จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน					

รายการ (คำถาม)		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
8.	ให้ข้อมูลและชี้แนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในห้องสมุดของโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ Internet วิทยุ					
9.	จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
10.	มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมที่มีสารประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับบทเรียน					
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นในการเรียนการสอน เช่น การถามคำถามภาษาอังกฤษด้วยรูปประโยคและสำนวนง่ายๆ เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจในบทเรียนและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนแบบประชาธิปไตย					

รายการ (คำถาม)		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
12.	มีการวัดผลและประเมินผลหลายรูปแบบเช่น การเก็บคะแนนจากการทำกิจกรรมในการพูด การอ่าน การเขียน การสนทนา การฟังเพื่อจับ เนื้อหาจากสื่อต่าง ๆ การทดสอบย่อยประจำ สัปดาห์ การสอบกลางภาคและปลายภาค โดย ผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับทราบในการกำหนด สัดส่วนคะแนน					
ด้านเทคนิคและวิธีการสอนที่น่าสนใจ						
13.	พูดภาษาอังกฤษมากกว่า 50% ของเวลาการสอน ในชั้นเรียน					
14.	ใช้สื่อที่กระตุ้นความสนใจในการเรียน ภาษาอังกฤษ เช่น ฟังข่าวจากมือถือ วิทยู เครื่องบันทึกเสียง และสื่ออื่น ๆ					
15.	จัดโต๊ะเรียนให้นั่งเป็นกลุ่ม (4-6 คน) และให้ นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสนทนา การ อ่านออกเสียง การนำเสนอผลงานสั้น ๆ ให้ นักเรียนที่เก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้า เป็นต้น					
ด้านคุณธรรมในวิชาชีพของอาจารย์						
16.	มีความเมตตา กรุณา ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างสมบูรณ์ ปราศจากอคติต่อผู้เรียน					
17.	มีความอดทนต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียนในขณะที่ทำการเรียนการสอน และพยายามโน้มน้าวให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการเรียนอย่างไม่ย่อท้อ					

รายการ (คำถาม)		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรมในวิชาชีพของอาจารย์						
18.	ปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพนับถือทั้งในและนอกเวลาปฏิบัติงานสอน					
19.	มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ตรงต่อเวลาและอุทิศตนให้การสอนเต็มที่					
20.	ให้เกียรติแก่ผู้เรียนด้วยการใช้คำพูดและการปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม					

21. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อยกคุณภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในจังหวัดเชียงราย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

รูปถ่ายกิจกรรม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

ชี้แจงวัตถุประสงค์การทำวิจัยฯ

สัมภาษณ์ครูและนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม

นักเรียนมีส่วนร่วมในการฝึกฝนภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารและครูร่วมวางแผนวิธีการสอน

สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

ประชุมร่วมกับผู้บริหารและครูผู้สอน

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการใช้ทักษะ ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

เสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

พระนิสิตฝึกสอนภาษาอังกฤษเสริมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

บรรยากาศการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

๑. หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ ดร.กัญตยา มานะกุล

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์พิเศษสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
ที่ปรึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการสอนศีลธรรม (ป.สศ)
ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงราย

หน่วยงาน

วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ถนนฤทธิประสารณ์ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐

ที่อยู่ปัจจุบัน

๒๐๙ หมู่ ๒ บ้านจอมจันทร์ ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน
จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๖๐ โทร. ๐๘๑๘๐๘๑๐๙๙

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	สาขา	สถาบัน	พ.ศ.
นิติศาสตรบัณฑิต	น.บ.	นิติศาสตร์	ม.ศรีปทุม	๒๕๔๐
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.ม.	ภาษาอังกฤษ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	๒๕๔๔
ดุษฎีบัณฑิต	Ph.D.	การศึกษาผู้ใหญ่	ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	๒๕๕๐

: ประวัติผู้วิจัยร่วมโครงการวิจัย คนที่ ๑

ชื่อ นายดำเนิน ปัญญาผ่องใส

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรการสอนศีลธรรม (ป.สศ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

หน่วยงาน

วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ถนนฤทธิประสารณ์ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐

ที่อยู่ปัจจุบัน

๔๑๒/๕๓ บ้านฟ้าใส ๕ หมู่ ๑ ตำบลริมกก อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๐๐ โทร. ๐๘๓-๗๖๕๖๕๘๕

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	สาขา	สถาบัน	พ.ศ.
พุทธศาสตรบัณฑิต	พธ.บ.	รัฐศาสตร์	ม.มจร.	๒๕๓๘
การศึกษามหาบัณฑิต	กศ.ม.	การบริหารการศึกษา	ม.นเรศวร	๒๕๔๓
	ป.ธ.๔		กรมการศาสนา	๒๕๓๘

องค์ความรู้จากการวิจัย

เรื่อง

“ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย”

โดย

๑. ดร.กัญญา มานะกุล
๒. ผศ.ดำเนิน ปัญญาผ่องใส

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย
ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

แหล่งทุน : สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มจร.วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียน ในโรงเรียนพระปริยัติ
ธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย เพื่อ
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ใน
จังหวัดเชียงราย ผลจากการศึกษาวิจัยทำให้ได้องค์
ความรู้ใหม่ ดังนี้

๑. รูปแบบ (Chingrai Model) รูปแบบ
ที่ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่

C=Coach คือ การจัดหาผู้นำในการ
รวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้กับ
ครูและนักเรียน โดยจัดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงของครูสอนภาษาอังกฤษในแต่
ละโรงเรียน เพื่อศึกษาวิจัยการถอดบทเรียน
กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษ ตลอดจนเพิ่มความตระหนักรู้และหา
แนวทางร่วมกับครูในการเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษ

ทั้ง ๔ ด้านให้นักเรียน H=Happiness คือ
สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ทั้งผู้เรียนและ
ผู้สอนมีความสุขในการเรียน โดยใช้แนวคิดแบบ
Active Learning สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียน
เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมี
ส่วนร่วมในการแสดงออก เป็นการกระตุ้นให้เกิด
การอยากเรียนรู้ และร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอน
กับผู้เรียนสร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุกสนาน
ไม่น่าเบื่อหน่าย

I=Information Management คือ การ
บริหารข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ข้อมูลที่ต้องการ
ทันสมัย เพื่อวางแผนในการพัฒนาคุณภาพของ
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

A=Accountability คือ การฝึกให้มี
จิตสำนึกรับผิดชอบหน้าที่ ทั้งผู้สอนและผู้เรียน
โดยการเอาใจใส่มุ่งมั่นให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จ
ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

N=Norm คือ การจัดระบบการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษให้มีมาตรฐานเดียวกัน เช่น ผลิต
สื่อการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้
ได้ในทุก ๆ โรงเรียน

G=Growth คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จังหวัดเชียงราย ให้มีส่วนเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

R=Result คือ การติดตาม (Follow-up) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)” ไปปฏิบัติจริง และ แก้ไขปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

A=Action คือ การลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยร่วมมือกันเป็น Team Work และจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียน

I=Initiative คือ การฝึกให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้เรียน ให้กล้าแสดงออกในห้องเรียน เป็นการฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)”

๑. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง มีแนวคิดที่สร้างสรรค์ในการนำรูปแบบ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)”

มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย

๒. ครูและเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนทุกคน ทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การทำงานตามรูปแบบของ “เชียงรายโมเดล (Chiangrai Model)” สำเร็จตามเป้าประสงค์

๓. โรงเรียนควรมีความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พอเพียงและทันสมัย

๓.กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนด้วยทักษะ ๔ ด้าน การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

การฟัง เป็นทักษะทักษะแรกๆที่ผู้เรียนได้ฝึก การพูด เป็นทักษะรองลงมาที่ผู้เรียนต้องสื่อสารได้ การอ่านและการเขียนเป็นปัจจัยที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับต่อไป

๔. สรุป

จากการศึกษาวิจัย พบว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียนมาจากการขาดการฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ทั้ง ๔ ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และยังพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดพื้นฐานที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา จึงทำให้ไม่กล้าแสดงออก ขาดแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย โทร ๐๘๑๘๐๘๑๐๙๙ E-mail: mary.kuntaya@gmail.com

ที่ ๐๓/๒๕๖๓

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ส่งรายงานวิจัยฉบับร่างสมบูรณ์ ปี ปม. ๒๕๖๓ (ฉบับแก้ไข)

นมัสการ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

ตามที่สาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ข้าพเจ้า ดร.กัญญา มานะกุล ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษและนักวิจัย ส่วนงานสาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ตามสัญญาเลขที่ ๐๖๓/๒๕๖๓ และได้เข้าร่วมประชุมตรวจสอบรายงานการวิจัยร่างสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๙ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ความทราบแล้วนั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้า ได้ปรับปรุงแก้ไขรายงานวิจัยฉบับร่างสมบูรณ์ ๕ บท ตามข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว จึงส่งรายงานการวิจัยร่างสมบูรณ์ ฉบับแก้ไข ๑ ชุด แก่สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ เพื่อดำเนินการพิจารณาตรวจสอบต่อไป ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงนมัสการมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(ดร.กัญญา มานะกุล)

หัวหน้าโครงการ

